नागरिक लगानी कोषद्वारा संचालित कार्यक्रममा सहभागी भई भविष्यलाई सुरक्षित बनाऔं

- कोषको प्रत्येक सहभागीलाई बार्षिक ९.५ प्रतिशत ब्याजदरमा घर/जग्गा धितो राखी घर मर्मत गर्न, फ्ल्याट्/ घर खरिद गर्न, घरको तला थप्न र नयाँ घर निर्माण गर्नको लागि कोषले तोकेको नगरपालिकाको बजार क्षेत्रमा बढिमा रु ४० लाखसम्म कर्जा दिन सकिने ।
- कर्मचारी वचत वृद्धि स्वीकृत अवकाश कोषमा सहभागी बचत कर्ताको दुर्घटनावस मृत्यु भएमा १ लाख सम्मको दुर्घटना बीमाको व्यवस्था भएको ।
- कोषका सहभागीहरुलाई घरायसी, भैपरी आउने कामको लागि घर /जग्गा धितो राखेर सरल कर्जाको रुपमा सहभागीको आर्थिक, सामाजिक, साँस्कृतिक र पारिवारिक प्रकृतिका कार्यका लागि २० लाख रुपैया सम्म वार्षिक १०.०० प्रतिशत ब्याजमा लिन पाइने ।
- वचत गरेको २ आ.ब. पछि वचत रकमको ८० प्रतिशत सापटी लिँदा बार्षिक ९ प्रतिशत ब्याजदर लाग्ने ।
- नागरिक पेन्सन योजना कार्यक्रममा इच्छुक व्यक्तिहरु सहभागी हुन सक्ने व्यवस्था रहेको ।
- आयकर ऐन २०५८ अनुसार छुट सुविधा पाइने ।

२५ औं वार्षिक प्रतिवेदन
२०७५/०७६

केन्द्रीय कार्यालय : काठमाडौं-१०, नयाँबानेश्वर, नेपाल, पो.ब.नं. ५८२३
फोन: ०१-४७८५३१९, ४७८५३२०, ४७८५३२१, ४७८५३२५, ४७८४२९८, ४७८१६७३
फ्याक्स: ०१-४७८४५२२, ४७८६०२ | वेभसाईट: www.nlkk.org.np
शाखा कार्यालय : विराटनगर, फोन नं.: ०२१-४७२९९६, ४७२९९७ | पोखरा, फोन नं.: ०६१-५३८०३०, ५३८०३१

नागरिक लगानी कोष
CITIZEN INVESTMENT TRUST

कोषको वर्तमान सञ्चालक समिति

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

श्री यज्ञ प्रसाद ढुंगेल
सदस्य
प्रतिनिधि : अर्थ मन्त्रालय

डा. राम शरण खरेल
सदस्य
मनोनयन : अर्थ मन्त्रालय

श्री चन्द्र सिंह साउद
सदस्य
प्रतिनिधि : नेपाल स्टक एक्सचेन्ज

श्री कमलेश कुमार अग्रवाल
सदस्य
प्रतिनिधि : बैंक वित्तीय संस्था

श्री कवि प्रसाद पाठक
सदस्य
प्रतिनिधि : राष्ट्रिय विमा संस्थान

श्री अशोक बुढाथोकी
सदस्य
प्रतिनिधि : सर्वसाधारण शेयरधनी

श्री लक्ष्मी प्रसाद पौडेल
सदस्य
मनोनयन : अर्थ मन्त्रालय

श्री रमण नेपाल
सदस्य
कार्यकारी निर्देशक

व्यवस्थापन समूह

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा. इन्द्रकुमार कट्टेल
नायव कार्यकारी निर्देशक

गोपाल घिमिरे
निर्देशक

शोभा श्रेष्ठ (सुवेदी)
का.मु निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु निर्देशक

छविरमण अधिकारी
का.मु निर्देशक

नवराज खड्का
नायव निर्देशक

भरतराज श्रेष्ठ
उप-निर्देशक

रोशनजंग कार्की
उप-निर्देशक

नारायणप्रसाद घिमिरे
उप-निर्देशक

अमृतबहादुर अधिकारी
उप-निर्देशक

सुमन पौडेल
उप-निर्देशक

उमेश पनेरु
उप-निर्देशक

अञ्जली आचार्य
उप-निर्देशक

प्रविन राई
उप-निर्देशक

जनकराज कडेल
उप-निर्देशक

यम कुमार श्रेष्ठ
उप-निर्देशक

तेजनाथ पाण्डे
का.मु. उप-निर्देशक

दिपेन्द्र सिंह अधिकारी
वरिष्ठ अधिकृत

तारानाथ भट्टराई
वरिष्ठ अधिकृत

हिरामणि खतिवडा
वरिष्ठ अधिकृत

रामशोभा ढुंगाना
वरिष्ठ अधिकृत

जय प्रकाश साह
वरिष्ठ अधिकृत

कुमार श्रेष्ठ
वरिष्ठ अधिकृत

संगीता शर्मा
वरिष्ठ अधिकृत

नवराज गौतम
वरिष्ठ अधिकृत

प्रशासन महाशाखा
श्री उद्धव सिलवाल, अधिकृत

अनुसन्धान तथा बजार विकास महाशाखा
रीता पाठक (उपाध्याय), अधिकृत

वित्त नियन्त्रण तथा आ.प्र. महाशाखा
श्री रश्मी रिमाल, का.मु. वरिष्ठ अधिकृत
श्री हरिश्चन्द्र श्रेष्ठ, अधिकृत

पोखरा शाखा कार्यालय
श्री पुरुषोत्तम भट्टराई, अधिकृत

वीमा कोष शाखा
श्री रामेश्वर पुडासैनी, अधिकृत
श्री कृष्णभक्त महर्जन
श्री राजेशराज जोशी
श्री रविन्द्रनाथ श्रेष्ठ, अधिकृत
श्री अनिता थापा, अधिकृत
श्री सुमना उपाध्याय, अधिकृत

सूचना प्रविधि व्यवस्थापन महाशाखा
श्री भुपेन्द्र सिंह साउद, अधिकृत

रिकन्सिलेसन शाखा
श्री जीवनराज जोशी, अधिकृत
श्री ऋषिराम फुँयाल, अधिकृत

अवकाश कोष व्यवस्थापन महाशाखा
श्री बिजेन्द्र बहादुर रघुवंशी, अधिकृत
श्री दिपक घिमिरे, अधिकृत
श्री सुनिल पौडेल, अधिकृत
श्री शिब प्रसाद उपाध्याय, अधिकृत
श्री प्रकाश श्रेष्ठ, अधिकृत

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रीय कार्यालय

नयाँबानेश्वर, काठमाडौं, पो.ब.नं. ५८२३
फोन: ०१-४७८५३१९, ४७८५३२०, ४७८५३२१, ४७८५३२५, ४७८४२९८, ४७८१६७३
फ्याक्स: ०१-४७८४५२२, ४७८६०२
वेभसाईट: www.nlkk.org.np

शाखा कार्यालय

विराटनगर, फोन नं.: ०२१-४७२९९६, ४७२९९७
पोखरा, फोन नं.: ०६१-५३८०३०, ५३८०३१

शेयर सूचिकृत
नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.

स्तर समूह
'क'

लेखापरीक्षक
बि.के. मान सिंह
गोविन्द शर्मा गैह्रे
शिवहरि शर्मा

कार्यकारी निर्देशक
श्री रमण नेपाल

सञ्चालक समितिका सचिव
श्री नवराज खड्का

नागरिक लगानी कोषको संक्षिप्त परिचय

पृष्ठभूमि

नेपाल सरकारको समेत लगानीमा नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ अनुसार वि.सं. २०४७ चैत्र ४ गते स्थापना भई वि. सं. २०४८ माघ १ गते देखि कोषले औपचारिक रूपमा कारोबार संचालनमा ल्याएको हो । आर्थिक विकासका लागि सर्वसाधारण जनतालाई बचत गर्न प्रोत्साहित गरी पुँजी वृद्धिका साथै लगानीका अवसरहरु बढाउन तथा पुँजी बजारको विकासमा गतिशीलता ल्याउने प्रमुख उद्देश्य राखेर कोषको स्थापना भएको हो । उक्त उद्देश्य प्राप्तीका लागी कोषले सर्वसाधारण, विभिन्न संगठित संघ-संस्थामा कार्यरत कर्मचारी/कामदार तथा संगठित संघ-संस्थाहरुबाट समेत विभिन्न कार्यक्रम अन्तर्गत बचत संकलन गरी त्यसरी संकलित बचत रकमलाई दक्ष र व्यावसायिक ढंगबाट लगानी प्रबन्ध गर्दै आएको छ । कोषले केन्द्रीय कार्यालय काठमाडौं र शाखा कार्यालय पोखरा र विराटनगरबाट समेत सेवा प्रदान गरिरहेको छ । कोषको शेयरको चुक्ता पुँजी रु.१ अर्ब २६ करोड ७८ लाख रहेको छ। कोषले पुँजी बजार सम्बन्धी मर्चेन्ट बैंकरको रूपमा धितोपत्र निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धकको कार्य, शेयर रजिष्ट्रारको कार्य र धितोपत्र प्रत्याभुतिको कार्य गर्दै आएको छ। स्वरोजगारमा रहेका र वैदेशिक रोजगारमा रहेका नागरिकहरुलाई समेत समावेश गरी सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने तथा सहभागीहरुलाई विविध प्रकारका सेवा तथा सुविधाद्वारा लाभान्वित बनाउने कोषको योजना अनुरुप नयाँ कार्यक्रमको रुपमा कोषले **नागरिक पेन्सन योजना** अगाडि बढाएको छ। देशको पुँजीबजारलाई गतिशिल तथा प्रभावकारी बनाउनका लागि कोषले **नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लिमिटेड** को स्थापना गरी कार्य संचालन गर्ने प्रक्रियामा रहेको छ ।

कोषका त्रिकोणीय व्यावसायिक खम्बाहरु :

क. बचत कार्यक्रम :

- विभिन्न किसिमका योजनाहरु : कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश कोष, उपदान तथा पेन्सन कोष, वीमा कोष आदिको माध्यमबाट लामो अवधिको बचत संकलन गर्ने ।
- नागरिक एकांक योजनाको माध्यमबाट देश भित्रका र देश बाहिरका लगानीकर्ताहरुबाट बचत वृद्धि कार्यक्रम संचालनमा ल्याउने ।
- लगानीकर्ताहरुको खाता संचालनको माध्यमबाट बचत संकलन गर्ने ।
- नागरिक पेन्सन योजना मार्फत् स्वेच्छिक सामाजिक सुरक्षाको सुविधासहितको बचत परिचालनलाई प्रोत्साहन गर्ने ।

ख. लगानी व्यवस्थापन :

- संगठित संस्थाको शेयर, ऋणपत्र तथा सरकारी धितोपत्रमा लगानी गर्ने ।
- शेयर खरीद गर्नका लागि कर्जा प्रवाह गर्ने ।
- संगठीत संस्थाहरुलाई निश्चित अवधिको ऋण आवश्यक भएमा वित्तीय सहयोग (Bridge Finance) प्रदान गर्ने ।
- सहभागीहरुको लागि आवश्यक आवास कर्जा , शैक्षिक कर्जा तथा सरल कर्जा उपलब्ध गराउने ।
- बचतबाट प्राप्त रकमलाई उपयुक्त Portfolio बनाई उच्च प्रतिफल प्राप्त हुने गरी लगानी गर्ने ।

ग. पुँजी बजार सेवा :

- विभिन्न कोषको नासो संरक्षण (Trustee Services) गर्ने ।
- मूलतः ऋणपत्र Trustee सेवा प्रदान गर्ने ।
- संस्थागत वित्तीय सेवा :
  - ➢ संगठित संस्थाहरुको सार्वजनिक निष्काशनको ब्यवस्था गर्ने ।
  - ➢ सार्वजनिक निष्काशनको लागि प्रस्ताव भएको शेयर बिक्री नभएमा बिक्री प्रत्याभूति (Underwriting) प्रदान गर्ने ।
  - ➢ सरकारी तथा संगठीत संस्थाका सुरक्षण (Securities) हरुको स्टक डिलरको काम गर्ने ।
  - ➢ विभिन्न संगठीत संस्थाहरुको पुँजीको स्वरुप (Capital Structure) सेक्यूरिटीजहरुको मूल्य, कम्पनीहरुको Merger, Acquisition, Privatization तथा अन्य सम्बन्धित क्षेत्रमा परामर्श सेवा प्रदान गर्ने ।

नागरिक लगानी कोष

पच्चिसौं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

श्री शेयरधनी महानुभावहरु,

यस कोषको संचालक समितिको मिति २०७७।०२।२८ गते बसेको ६४४ औं बैठकको निर्णय अनुसार कोषको २५ औं वार्षिक साधारणसभा निम्न लिखित मिति, स्थान र समयमा देहायका बिषयहरुमा छलफल तथा निर्णय गर्न बस्ने भएकोले नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को दफा २१ अनुसार सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरुको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

वार्षिक साधारण सभा हुने मिति, स्थान र समय :

मिति : २०७७ साल आषाढ २० गते शनिबार (तदनुसार ४ जुलाई, २०२०)।

स्थान : कोषको नयाँ भवन परिसर (अर्न्तराष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्रको पूर्वतर्फ), नयाँ बानेश्वर, काठमाण्डौं।

समय : बिहान ११.०० बजे।

साधारण सभामा छलफल हुने विषयहरु :

(१) संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूले पेश गर्नु हुने कोषको आ. व. २०७५/०७६ को वार्षिक प्रतिवेदन उपर छलफल गरी पारित गर्ने।

(२) लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन सहितको २०७६ साल आषाढ मसान्तको वासलात, नाफा/नोक्सान हिसाब र नगद प्रवाह विवरण उपर छलफल गरी पारित गर्ने।

(३) कोषको आ.व. २०७५/०७६ को आम्दानी बांडफांड हिसाब विवरणमा छुट्ट्याइएको प्रस्तावित २२ (बाइस) प्रतिशत बोनस शेयर र १.१६ प्रतिशत नगद लाभांश (कर प्रयोजनको लागि) स्वीकृत गर्ने।

(४) बोनस शेयर वितरण पश्चात कायम हुने शेयरको १:०.८२८४ (एक वरावर शुन्य दशमलव आठ दुई आठ चार) अर्थात ८२.८४ प्रतिशतका दरले हुन आउने हकप्रद शेयर निष्काशन गर्न स्वीकृती प्रदान गर्ने।

(५) साधारण सभाको निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्न शेयरधनीहरु तथा संचालकहरुको तर्फबाट एक/एक जना प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने।

(६) विविध।

साधारणसभा सम्बन्धी जानकारी :

१. शेयरधनीहरुले आफनो परिचय खुल्ने परिचयपत्र वा सरकारी कार्यालयबाट जारी भएको परिचयपत्र वा शेयर अभौतिकरण गरेको व्यक्तिको हकमा हितग्राही खाताको विवरण (Demat Account Statement) प्रस्तुत गरे पछि मात्र सभामा भाग लिन पाइनेछ।

२. शेयर प्रमाणपत्र प्राप्त गरी नसकेका वा शेयर अभौतिकरण गरी नसकेको शेयरधनीहरुको हकमा आफ्नो परिचय खुल्ने सरकारी कार्यालयबाट जारी गरेको परिचयपत्र वा नागरिकता वा शेयरको लागि दरखास्त दिदां प्राप्त गरेको अर्धकट्टी वा रकम फिर्ता गर्दा प्राप्त गरेको चेकको अर्धकट्टी प्रस्तुत गरे पछी सभामा भाग लिन पाईनेछ।

३. बार्षिक साधारणसभा गर्ने प्रयोजनको लागि कोषको शेयरधनी दर्ता पुस्तिका तथा शेयर दाखिल खारेजको कार्य मिति २०७७ आषाढ महिना १० गते एक दिन बन्द रहनेछ। शेयरधनी पुस्तिका बन्द भएको अघिल्लो दिन अर्थात् २०७७ आषाढ महिना ९ गते सम्म नेपाल स्टक एक्स्चेन्ज लिमिटेडमा कारोबार भई नियमानुसार दाखिल खारेजका लागि प्राप्त शेयरधनीहरु सहित कायम रहेका शेयरधनीहरु बार्षिक साधारण सभामा भाग लिनका लागि योग्य हुनेछन्।

४. संगठीत संस्था शेयरधनी भएको हकमा संस्थाले प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गरेको व्यक्ति अख्तियारी पत्र सहित उपस्थित हुनुपर्नेछ र प्राकृतिक व्यक्तिले नियुक्त गर्ने प्रतिनिधि (प्रोक्सी) कोषको शेयरधनी हुनुपर्नेछ।

५. सभामा भाग लिनको लागि प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गर्न चाहने व्यक्तिगत शेयरधनीले कोषको अर्को शेयरधनीलाई प्रतिनिधि (प्रोक्सी) नियुक्त गरी सभा हुनु भन्दा ९६ घण्टा अगावै उक्त प्रतिनिधिपत्र (प्रोक्सी) यस कोषको कार्यालयमा दर्ता गराई सक्नु

पर्नेछ।

६. प्रतिनिधि (प्रोक्सी) मुकरर गरी पठाउने शेयरधनी स्वयं साधारण सभामा उपस्थित भएमा निजले दिएको प्रतिनिधि (प्रोक्सी) स्वतः बदर हुनेछ।

७. संयुक्त रुपमा शेयर खरीद गरेको अवस्थामा शेयरधनीहरुको दर्ता किताबमा साझेदारहरु मध्ये जसको नाम क्रमानुसार पहिलो नम्बरमा लेखिएको छ वा सो साझेदार वा साझेदारहरुको सर्वसम्मतबाट प्रतिनिधि नियुक्त गरिएको एक व्यक्तिले मात्र सभामा भाग लिन पाउनेछ।

८. विविध शीर्षक अन्तर्गत छलफल गर्न इच्छुक शेयरधनीहरुले सभा हुनु भन्दा ७ (सात) दिन अगावै छलफलको बिषय संचालक समितिको सचिव मार्फत संचालक समितिका अध्यक्षलाई कोषको केन्द्रीय कार्यालय, नयां बानेश्वर स्थित ब्लक डि भवनमा लिखित रुपमा प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ।

९. सभामा भाग लिनु हुने प्रत्येक शेयरधनी महानुभावहरुले सभा हुने स्थलमा उपस्थित भई हाजिरी पुस्तिकामा दस्तखत गर्नुपर्नेछ। हाजिरी पुस्तिका बिहान ९.०० बजेदेखि खुल्ला रहनेछ।

१०. कोषको आर्थिक बर्ष २०७५/७६ को लेखापरीक्षण गरिएको संक्षिप्त वित्तीय अवस्थाको विवरण तथा आय विवरण संचालक समितिको प्रतिवेदन लगायतका कागजातहरु निरीक्षण गर्न वा प्रतिवेदन नै आवश्यक भएमा कार्यालय समय भित्र कोषको केन्द्रीय कार्यालय नयां बानेश्वरमा सम्पर्क राख्न सकिनेछ। साथै, कोषको वेवसाईट www.nlk.org.np मा पनि हेर्न सक्नुहुनेछ।

बिशेष अनुरोध : कोभिड-१९ को कारणले पर्न सक्ने सम्भावित असरहरुलाई मध्यनजर गरी नेपाल सरकारले पालना गर्नुपर्ने भनि तोकेका सम्पुर्ण स्वास्थ्य सुरक्षाका उपायहरु अवलम्बन गर्नुपर्ने भएकोले बार्षिक साधारण सभामा उपस्थित हुन चाहने शेयरधनी महानुभावहरुले अनिवार्य रुपमा तोकिए बमोजिमका स्वास्थ्य सुरक्षाका उपायहरु स्वंय आफैले पालना गर्नुपर्ने व्यहोरा समेत अनुरोध छ।

नबराज खड्का
संचालक समितिका सचिव
नागरिक लगानी कोष

अनुसूची १६

दफा ६ (४) संग सम्वन्धित

साधारणसभामा भाग लिन तथा मतदान गर्न आफनो प्रतिनिधि नियुक्त गर्ने निवेदनको ढाँचा

प्रोक्सी

श्री नागरिक लगानी कोष,
केन्द्रीय कार्यालय, नयाँ वानेश्वर, काठमाण्डौं ।

विषयः प्रतिनिधि नियुक्त गरेको वारे ।

..................जिल्ला .... पालिका वडा नं.................बस्ने म/हामी.........................ले त्यस कोषको शेयरधनीको हैसियतले संवत् २०......साल...............महिना......गतेका दिन हुने वार्षिक / विशेष साधारणसभामा म/हामी स्वयं उपस्थित भई छलफल तथा निर्णयमा सहभागी हुन नसक्ने भएकाले उक्त सभामा मेरा /हाम्रो तर्फबाट भाग लिन तथा मतदान गर्नका लागि............. जिल्ला.................... पालिका वडा नं...........वस्ने श्री.................................लाई मेरा /हाम्रो प्रतिनिधि नियुक्त गरी पठाएको छु / पठाएका छौं ।

प्रतिनिधि नियुक्त भएको व्यक्तिकोः-
हस्ताक्षरको नमुना ः
शेयर संख्या ः
शेयरधनी परिचय नं. ः
DMAT BOID No ः ....
मिति ः

निवेदक
दस्तखत ः
नाम ः
ठेगाना ः
शेयरधनी परिचय नं. ः
शेयर संख्या ः
DMAT BOID No ः ....

द्रष्टव्य ः-

१) यो प्रतिनिधि पत्र साधारण सभा हुन भन्दा ९६ घण्टा अगावै कार्यालय समयभित्र कोषको केन्द्रीय कार्यालय, नयाँ बानेश्वर, काठमाडौंको भवनमा दर्ता गरिसक्नु पर्नेछ।

२) समुह ‘ख’ अन्तरगतका शेयरधनी अन्य वित्तीय संस्थाहरुले संस्थाको तर्फवाट संचालकमा उम्मेदवारी दिने कार्य समेतका लागी प्रतिनिधि मुकरर गरि पठाउदा संस्थाको संचालक समितिको निर्णयको प्रमाणित प्रतिलिपि साथै राखी संस्थाको लेटर प्याडमा अधिकार प्राप्त व्यत्तिले दस्तखत गरी पत्र पठाउनू पर्ने छ।

३) उमेदवार हुने वाहेक साधारण सभामा भाग लिन तथा मतदान गर्न कार्यका लागी संचालक समितिको निर्णयको प्रतिलीपि सम्लग्न गर्न अनिवार्य हुने छैन। संस्थाको पत्रमा विवरण खुलाई पठाएमा पर्याप्त मानिने छ।

विषय सूची

१.	सञ्चालक समितिको अध्यक्षको मन्तव्य	१
२.	महालेखा परीक्षकककको अन्तिम लेखापरिक्षण प्रतिवेदन	११
३.	अन्तिम लेखा परीक्षण प्रतिवेदनमा व्यवस्थापनको जवाफ	१५
४.	केन्द्रीय हिसाव वित्तीय अवस्थाको विवरण	१७
५.	केन्द्रीय हिसाव नाफा/नोक्सान विवरण	१९
६.	केन्द्रीय हिसाव अन्य विस्तुत आम्दानीको विवरण	२०
७.	केन्द्रीय हिसाव नगद प्रवाह विवरण	२१
८.	केन्द्रीय हिसाव इक्वीटीमा भएको विवरण	२३
९.	टिप्पणी (अनुसूची)	२५
१०.	लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु	५१
११.	संयुक्त वासलात	७९
१२.	संयुक्त आय विवरण	८०
१३.	सारांश विवरण	८१
१४.	चार्टहरु	८२

नागरिक लगानी कोषको २५औं वार्षिक साधारण सभामा सञ्चालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षद्वारा

प्रस्तुत प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७५/७६

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु तथा आमन्त्रित अतिथिज्यूहरु,

नागरिक लगानी कोषको २५औं वार्षिक साधारणसभामा उपस्थित सम्पूर्ण शेयरधनी महानुभावहरु, नियामक निकायका प्रतिनिधिहरु, कोषका बाह्य लेखापरीक्षकज्यू, विभिन्न संस्थाका प्रतिनिधिज्यूहरु, आमन्त्रित अतिथिज्यूहरु, पत्रकार मित्रहरु, कोषका कर्मचारी साथीहरु एवम् उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरुलाई म यस गरिमामय सभामा संचालक समितिको तर्फबाट हार्दिक स्वागत गर्दछु। यहाँहरुबाट निरन्तर रुपमा हामीलाई प्राप्त भएको विश्वास र सहयोगको लागि हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

विश्वव्यापी रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमणका कारण यसको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सरकारले गरेको बन्दाबन्दी (लकडाउन) को यस विषम परिस्थितिमा कोषको यो वार्षिक साधारण सभा यही आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गर्ने अठोटका साथ विविध कठिनाइका बाबजुद यस निर्माणधीन भवनमा गर्न गई रहेका छौं। यस्तो विषम परिस्थितिमा समेत सहभागिता जनाई हामीलाई सहयोग पुऱ्याउनु भएकोमा उपस्थित सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति आभार व्यक्त गर्दछु।

आजको यस गरिमामय साधारण सभामा कोष संचालक समितिको तर्फबाट म यहाँहरु समक्ष राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको परिदृष्य एवंम यसमा कोषको भुमिका, कोषको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को वार्षिक प्रतिवेदन एवंम हालसम्म कोषले सम्पादन गरेका प्रमुख कार्यहरुको समीक्षा एवम् भावी कार्यक्रमहरुको बारेमा जानकारी प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु।

१ राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको परिदृष्य तथा यसमा कोषको भूमिका

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा आर्थिक वृद्धि (उत्पादकको मुल्यमा) ७ प्रतिशत रहेको संशोधित अनुमान छ। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ को फागुनसम्म समष्टिगत आर्थिक परिसूचकहरु सन्तुलित र सन्तोषजनक रहेकोमा सन् २०२० को शुरुदेखि विश्वमा महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड १९) बाट नेपाल पनि प्रभावित भएको छ। कोभिड १९ को संक्रमण नियन्त्रण, रोकथाम तथा उपचारका लागि अवलम्वन गरिएका उपायहरुले देशको समग्र अर्थतन्त्र प्रभावित भएको र यस वर्ष आर्थिक वृद्धिदर न्यून भई २.३ प्रतिशत पुग्ने प्रारम्भिक अनुमान गरिएको छ भने गरिवी र बेरोजगारीमा चाप पर्ने स्थिति छ। विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ को कारणले नेपालमा भित्रिने विप्रेषण दरमा समेत गिरावट आउने देखिन्छ। कोभिड १९ को संक्रमण नियन्त्रणका लागि गर्नुपरेको बन्दाबन्दी (लकडाउन) ले अर्थतन्त्रको समग्र क्षेत्रमा प्रभाव पारेको तथा रोजगारी कटौति भएको अवस्था समेत देखिन्छ। जसबाट कुल राष्ट्रिय बचतमा गिरावट आउने अनुमान गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय आय (प्रचलित मुल्यमा) अमेरिकी डलर १०५१ रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा यस्तो आय ४.४ प्रतिशतले बढेर अमेरिकी डलर १०९७ पुग्ने अनुमान रहेको छ। कोभिड १९ को रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले अन्तर्राष्ट्रिय उडानमा लगाएको रोकले पर्यटक आगमन र विप्रेषण आप्रवाह दुवैमा आउन सक्ने कमीले कुल राष्ट्रिय आय कम हुने अनुमान छ। बैंकिङ्ग तथा गैर बैंकिङ्ग क्षेत्रको वित्तीय कारोवारमा बढोत्तरी भएता पनि कोभिड १९ को कारण वित्तीय सेवा प्रभावित भएकोले वित्तीय मध्यस्थताको कुल मुल्य अभिवृद्धिको वृद्धिदरमा गत आर्थिक वर्षको तुलनामा केही कम हुने अनुमान छ।

कोषले सर्वसाधारणलाई बचत गर्न प्रोत्साहित गर्ने, विभिन्न बचत कार्यक्रमहरु मार्फत बचत संकलन गर्ने तथा संकलित रकमलाई उपयुक्त क्षेत्रमा प्रभावकारी ढंगले लगानी व्यवस्थापन गरी प्रत्यक्ष वा परोक्ष रुपमा अर्थतन्त्रमा सकारात्मक प्रभाव पार्दै आएको छ। कोषको लगानी राष्ट्रिय प्राथमिकताका आयोजनामा विस्तार हुनु, बचत परिचालन मार्फत बैंक तथा वित्तीय संस्थामा देखिने तरलताको संकटलाई न्युन गर्न दीर्घकालिन ऋण प्रवाहमा सहयोगीको भूमिका निर्वाह गर्दै पुँजी बजारको विकासका लागि शेयर निष्काशन, प्रत्याभूति तथा बिक्री

प्रबन्धकको भूमिका निर्वाह गरी पुँजी निर्माण गर्ने कार्यमा योगदान पुऱ्याउदै आएकोले समग्रमा यसको प्रभाव मुलुकको अर्थतन्त्रको विकाससँग गाँसिएको छ। सामाजिक सुरक्षासँग सम्वन्धित कार्यक्रम सञ्चालनबाट सामाजिक सुरक्षाको प्रत्याभुति, बचत गर्ने प्रवृत्तिमा सुधार र दीर्घकालिन प्रकृतिका पुँजी निर्माण हुनाले उक्त पुँजीलाई उत्पादनमुलक तथा भौतिक पुर्वाधार विकासको क्षेत्रमा लगानी गरी अर्थतन्त्रमा थप योगदान दिन सक्ने सम्भावना पनि कोषसँग रहेको छ। आम नागरिकलाई बचत गर्न प्रोत्साहन गर्ने र सुरक्षित भविष्यको लागि सामाजिक सुरक्षण प्रदान गर्ने उद्धेश्यले नागरिक पेन्सन योजना संचालनमा ल्याईसकेको व्यहोरा समेत जानकारी गराउँछु।

२. **मुद्रा तथा पुँजीबजारको अवस्था** :

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा निक्षेप तथा कर्जाको औसत भारित व्याजदर क्रमशः ६.४९ र १२.४७ प्रतिशत रहेकोमा आर्थिक बर्ष २०७५/७६ मा यस्तो व्याजदर क्रमशः ६.६४ र १२.२० प्रतिशत रहेको थियो। त्यसरी नै उक्त व्याजदर २०७६ चैत मसान्तमा क्रमशः ६.७ र ११.८ प्रतिशत कायम रहेको देखिन्छ। यसप्रकार विगत दुई आर्थिक बर्षलाई तुलना गर्दा निक्षेपको भारित औसत व्याजदर बृद्धि भएको छ भने कर्जा तर्फको भारित औसत व्याजदर घटेको छ। पुँजी बजार तर्फ नेप्से परिसूचक आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्त्यमा १२१२.३६ विन्दुमा रहेकोमा आर्थिक बर्ष २०७५/७६ मा ३.८५ प्रतिशतले बढेर वर्षान्तमा १२५९.०२ विन्दुमा पुगेको थियो भने २०७६ चैतमा कारोबार भएको अन्तिम दिनमा उक्त सूचकांक घटेर १२५१.४५ विन्दुमा पुगेको देखिन्छ (तालिका नं. १)।

तालिका नं १ : मुद्रा तथा पुँजीबजारको स्थिति

क्र.स.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७४/७५	आर्थिक वर्ष २०७५/७६
१.	भारित औसत व्याज दर (निक्षेप)	६.४९	६.६४
२.	भारित औसत व्याज दर (कर्जा)	१२.४७	१२.२०
३.	बजार पूंजीकरण (रकम रु. अर्वमा)	१४३५.१४	१५६७.५०
४.	नेप्से परिसुचक (NEPSE Index)	१२१२.३६	१२५९.०२
५.	बजार पूंजीकरण मुल्यमा कारोबारको प्रतिशत	८.५	७
६.	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बजार पुंजीकरणको प्रतिशत	४७.७	४५.२४

स्रोतः नेपाल राष्ट्र बैंक तथा नेपाल धितोपत्र बोर्ड

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्त्यसम्ममा बजार पुँजीकरण रु. १४ खर्ब ३५ अर्ब १४ करोड बराबरको रहेकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रु. १५ खर्ब ६७ अर्ब ५० करोड रहेको देखिन्छ। २०७६ चैत मसान्तसम्ममा बजार पुँजीकरण वृद्धि भई रु. १६ खर्ब १९ करोड पुगेको देखिन्छ। (तालिका नं. १)।

यसै सन्दर्भमा नागरिक लगानी कोषले देशको पुँजीबजारमा सकृय सहभागीता जनाउँदै पुँजीबजार सम्बन्धी विभिन्न कारोबारहरु सम्पन्न तथा विस्तार गर्दै पुँजीबजारको स्थायित्व र विकासमा महत्वपुर्ण योगदान पुऱ्याउदै आएको छ।

अब म यहाँहरु समक्ष कोषको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्मको कारोबारको तुलनात्मक विवरण, यसले हासिल गरेको प्रगति तथा सञ्चालनमा ल्याएका कार्यक्रमहरुको संक्षिप्त जानकारी प्रस्तुत गर्दछु।

३. **कोषका गतिविधि एवं क्रियाकलापहरुको संक्षिप्त स्थिति** :

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु,

कोषका गतिविधि तथा क्रियाकलापहरु यसको ५ वर्षे दीर्घकालीन रणनीतिक योजना (२०७२/७३ देखि २०७६/७७ सम्म) ले निर्दिष्ट गरेका लक्ष्य तथा उद्देश्य अनुसार तीन खम्बे व्यवसायिक क्षेत्र (3 Pillars Business Plan) मा आधारित रहेको व्यहोरा यहाँहरुलाई

अवगत नै छ । हाल कार्यान्वयनमा रहेको रणनीतिक योजना अन्तर्गत सञ्चालन तथा व्यवस्थापन भएका कार्यक्रमहरुबाट समीक्षा अवधिमा कोषले हाँसिल गरेको प्रगतिलाई संक्षिप्त रुपमा यहाँ प्रस्तुत गर्दछु । साथै, आर्थिक वर्ष २०७६/७७ पश्चात कोषले अर्को ५ वर्षे रणनीतिक योजना तयार गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिसकेको छ ।

३.१. **कोष** (Fund) **परिचालनको स्थिति :**

कोषबाट सञ्चालित विभिन्न बचत कार्यक्रमहरुबाट २०७६ असार मसान्त सम्ममा आ.व. २०७४/७५ को तुलनामा १०.८९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१ खर्ब २३ अर्ब ९१ करोड १९ लाख खुद कोष रकम संकलन भएको छ । यस्ता कार्यक्रमका सहभागीहरुलाई कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार ६ देखि ८ प्रतिशतसम्म प्रतिफल प्रदान गरिएको छ । राष्ट्र सेवक सावधिक जीवन बीमा संचालन कार्यविधि २०७५ लागू भए पछि यस कोषले संचालन गरेका बीमा योजनाहरुमा जम्मा हुने रकम २०७५ श्रावण देखि राष्ट्रिय वीमा संस्थानमा हस्तान्तरण गरेको कारणले उक्त योजनाहरुको बृद्धि ऋणात्मक देखिएको छ ।

तालिका नं २: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कोष संकलनको तुलनात्मक स्थिति

(रकम रु. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७४/७५	आर्थिक वर्ष २०७५/७६	बृद्धि %
१.	कर्मचारी बचत वृद्धि स्वीकृत अवकाश कोष	७६५१.८६	८८४६.६६	१५.६१
२.	नागरिक एकांक योजना	१०९.८९	९४.८२	(१३.७१)
३.	पेन्सन/उपदान कोष योजना	१६९८.२०	१९६३.५३	१५.६२
४.	लगानीकर्ता हिसाब योजना	४१३.६६	४७५.२८	१४.८९
५.	**वीमा कोष आयोजना**			
५.क	निजामती वीमा कोष	४८५.९६	४३८.११	(९.८५)
५.ख	शिक्षक वीमा कोष	४१०.९०	३४६.३४	(१५.७१)
५.ग	सैनिक वीमा कोष	२४९.१२	१५७.८२	(३६.६५)
५.घ	नार्क वीमा कोष	६.३३	७.१८	१३.४३
५.ङ	नेपाल प्रहरी वीमा कोष	९६.६३	४०.३९	(५८.२०)
५.च	सशस्त्र प्रहरी वीमा कोष	४९.६४	१८.00	(६३.७४)
५.छ	अनुसन्धान वीमा कोष	१.३२	३.०६	१३१.८१
	खूद कोष	**१११७३.५१**	**१२३९१.१९**	**१०.८९**

कोषद्वारा सञ्चालित त्यस्ता कार्यक्रमहरु मार्फत कोषको दायरा विस्तार गरी राष्ट्रिय बचतमा अभिवृद्धि गराउन तथा सार्वजनिक तथा निजी संस्थाले बहन गर्नुपर्ने कर्मचारीहरुसँग सम्बन्धित दीर्घकालिन दायित्व व्यवस्थापन गर्न कोषले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आएको छ ।

३.२ **लगानी व्यवस्थापनको अवस्था :**

कोषको लगानीलाई विविधीकरण गर्दै लैजाने सन्दर्भमा लगानी नीति, २०७५ अन्तर्गत मुद्दती निक्षेप, सरकारी ऋणपत्र, संगठीत संस्थाको धितोपत्र, समयकालीन कर्जा र सहभागी सापटी तथा आवास कर्जामा समेत लगानी गर्ने व्यवस्था रहेको छ । कोषको शेयर पुँजी, जगेडा रकम तथा विभिन्न कार्यक्रमहरुबाट संकलित रकम आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा रु.१ खर्ब ६ अर्ब ९७ करोड ६२ लाख लगानी भएकोमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कुल लगानी १६.७४ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१ खर्ब २४ अर्ब ८७ करोड ९९ लाख पुगेको छ (तालिका नं ३)।

तालिका नं ३ : आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लगानीको तुलनात्मक स्थिति

(रकम रु. करोडमा)

क्र.सं.	लगानी संरचना	आर्थिक वर्ष २०७४/७५	आर्थिक वर्ष २०७५/७६	वृद्धि %
१.	नेपाल सरकारको ऋणपत्र	१८०.९३	६०.००	(६६.८४)
२.	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेका निक्षेप	७३१७.००	७६६९.७८	४.८२
३.	समयकालीन कर्जा	७९७.५५	१६६३.४२	१०८.५७
४.	संगठीत संस्थाको शेयर/धितोपत्र	३०९.०६	६९३.१८	१२४.२८
५.	सहभागी सापटी/आवास कर्जा	२०९३.०८	२४०१.६१	१४.७४
	कुल लगानी	**१०६९७.६२**	**१२४८७.९९**	**१६.७४**

कोषले लगानी गर्दा लगानी नीति, २०७५ को परिधिभित्र रही लगानीका क्षेत्र र अवसरहरुको पहिचान तथा जोखिम विश्लेषण गरी लगानी गर्ने गरेको छ। लगानीका क्षेत्रहरु मध्ये न्यासधारी कोषहरुको रकम कम जोखिमयुक्त क्षेत्रको पहिचान गरी लगानी गर्नु पर्ने भएकोले यसको हिस्सा अझै पनि बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती निक्षेपमा केन्द्रित रहेको छ। लगानीको वातावरण सुधार हु'दै आएकोले आगामी दिनमा लगानीलाई विविधीकरण गरी उत्पादनशील तथा पूर्वाधार विकासको क्षेत्रमा विस्तार गर्ने तर्फ पहल गरिने जानकारी गराउन चाहन्छु।

३.३ पुँजीबजार सेवाको स्थिति :

मर्चेन्ट बैंकिङ्ग सम्बन्धी सेवामा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कोषको सार्वजनिक शेयर निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक लगायत प्रत्याभूति प्रबन्ध तथा शेयर रजिष्ट्रार सेवाको कुल कारोबार रु.४ अर्ब २९ करोड ७३ लाख रहेको छ। उक्त बर्ष मर्चेण्ट बैंकिङ्ग सम्बन्धी कारोबारमा लक्ष्य अनुरुप नै प्रगति हासिल भएको देखिन्छ। यस्ता सेवाहरु प्रदान गरी आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा रु.१ करोड ७८ लाख आम्दानी गरिएको छ (तालिका नं ४)।

तालिका नं ४ : पुँजीबजार सेवाको कारोबार विवरण

(रकम रु. करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७४/७५	आर्थिक वर्ष २०७५/७६
१.	निष्काशन तथा बिक्री प्रबन्धक सेवा	५४४	३१९.५०
२.	रजिष्ट्रार सेवा	९०	११०.२३
	जम्मा	**६३४**	**४२९.७३**

४. आर्थिक बर्ष २०७५/७६ मा कोषले आर्जन गरेको मुनाफा तथा उक्त मुनाफाको बाँडफाँड स्थिति देहाय बमोजिम रहेको छ।

४.१. सञ्चालन तथा मुनाफाको स्थिति :

आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा रु.७१ करोड ३७ लाख कूल आम्दानी भएकोमा रु. २२ करोड ५१ लाख सञ्चालन तथा अन्य खर्च भई कर रु. १३ करोड २ लाख पछिको खुद मुनाफा रु.३५ करोड ८४ लाख रहेको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा कोषले रु.८४ करोड ३३ लाख कुल आम्दानी गरेकोमा रु.२२ करोड ८१ लाख सञ्चालन तथा अन्य खर्च भई कर रु. १५ करोड २९ लाख पछिको खुद मुनाफा रु.४६ करोड २३ लाख रहेको छ (तालिका नं ५)।

तालिका नं ५ : सञ्चालन तथा मुनाफाको स्थितिः

(रकम रु. लाखमा)

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७४/७५*	आर्थिक वर्ष २०७५/७६	बृद्धि/न्युन प्रतिशत
१.	कूल आय	७१३७	८४३३	२०.००
२.	कूल खर्च	२२५१	२२८१	११.१२
३.	खुद नाफा (करअघि)	४८८६	६१५२	२३.६३
४.	आयकर	१३०२	१५२९	१०.५६
५.	करपछिको नाफा	३५८४	४६२३	२८.७०

*NFRS adjusted

४.२. नाफा–नोक्सान बाँडफाँडको स्थिति :

कोषको आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कर पछिको खुद नाफा रु.४६ करोड २३ लाख रहेको छ। उक्त रकमबाट नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को दफा ४० र ४१ मा भएको व्यवस्था अनुसार रु.९ करोड २४ लाख ५७ हजार साधारण जगेडामा राखी बाँकी रकम मध्येबाट आ.व. २०७५/७६ मा २२ प्रतिशत बोनस शेयर र १.१६ प्रतिशत नगद लाभांश (बोनस शेयरमा लाग्ने कर प्रयोजनको लागि छुट्ट्याइएको) वितरणको लागि शेयरधनी समक्ष प्रस्ताव गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्दछु।

४.३ कोषको हकप्रद शेयर सम्बन्धमा :

कोषको चुक्ता पुँजी रु. ३ अर्ब पुऱ्याउन नेपाल सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त भइसकेको परिप्रेक्ष्यमा कोषले हकप्रद शेयर जारी गर्नुपर्ने भएकोले प्रस्तावित बोनस शेयर पछि कायम हुने चुक्ता पुँजीमा सबै शेयरधनीहरुका लागि १:०.८२८४ अर्थात् ८२.८४ प्रतिशत हकप्रद शेयर निष्काशन गर्न समेत यसै साधारण सभामा प्रस्ताव पेश गरेको व्यहोरा अनुरोध छ।

५. आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कोषमा भएका गतिविधि तथा क्रियाकलापहरु :

आदरणीय शेयरधनी महानुभावहरु,

आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा कोषमा बचत वृद्धि स्वीकृत अवकाश कोष कार्यक्रम, पेन्सन/उपदान कोष योजना, लगानीकर्ता हिसाब योजना, नागरिक एकांक योजना, बीमा कोष योजना तथा पु‘जी बजार सम्बन्धी सेवालाई निरन्तर रुपमा सञ्चालन गरिएको छ।

५.१ नागरिक पेन्सन योजना संचालन :

हालै, नयाँ कार्यक्रमको रुपमा कोषले संचालन गर्न लागेको नागरिक पेन्सन योजनाको कार्यविधि तयार भई कोष संचालक समितिबाट स्वीकृत भएको छ। स्वरोजगारमा रहेका र वैदेशिक रोजगारमा रहेका नागरिकहरुलाई पनि नागरिक पेन्सन योजनामा समावेश गरी सामाजिक सुरक्षा प्रदान गर्ने तथा सहभागीहरुलाई विविध प्रकारका सेवा तथा सुविधाद्वारा लाभान्वित बनाउने कोषको योजना अनुरुप यो कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि प्रक्रियाहरु अगाडि बढाइएको छ।

५.२ स्टक डिलर संचालन :

देशको पुँजीबजारलाई गतिशिल तथा प्रभावकारी बनाउनका लागि ५१ प्रतिशत नागरिक लगानी कोष, दश प्रतिशत नेपाल पुनर्वीमा कम्पनी लिमिटेड, नौ प्रतिशत नेपाल दुरसंचार कम्पनी लिमिटेड र तीस प्रतिशत सर्वसाधारणको शेयर स्वामित्व रहने गरी **नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लिमिटेड** कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयमा दर्ता भई नियमनकारी निकायसंग इजाजत पत्र लिने लगायतका अन्य पूर्वाधार तयारीका कार्यहरु अगाडि बढाइएको छ।

५.३ बचत परिचालन :

कोषको वित्तीय विवरण अनुसार २०७६ असार मसान्तसम्ममा रु.१ खर्ब २३ अर्ब ९१ करोड कोष संकलन रहेकोमा २०७६ चैत मसान्तसम्ममा १.५८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१ खर्ब २५ अर्ब ८७ करोड पुगेको छ। कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) रोकथाम तथा संक्रमण नियन्त्रणका लागि २०७६ चैत ११ पश्चात गरिएको लकडाउनका कारण कोष संकलनको वृद्धिदर सामान्य दरमा न्यून देखिएको छ।

५.४ लगानी व्यवस्थापन :

२०७६ असार मसान्तसम्ममा कोषले विभिन्न क्षेत्रमा गरी रु.१ खर्ब २४ अर्ब ८७ करोड लगानी गरेको थियो भने २०७६ चैत्र मसान्तसम्ममा यस्तो लगानी अघिल्लो वर्षको तुलनामा १३.९२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१ खर्ब ४२ अर्ब २५ करोड पुगेको छ।

५.५ पुँजीबजार सेवा :

कोषले पुँजी बजारको दीगो विकास तथा विस्तारको लागि हालसम्म विभिन्न संगठित संस्थाहरुको संस्थापक तथा साधारण शेयर दुवैको प्राथमिक निष्काशनका लागि बिक्री प्रबन्धकको कार्य गरिरहेको छ भने कोषले विभिन्न संस्थाबाट निष्काशन गरिएका शेयरहरुको प्रत्याभूति समेत गर्दै आएको छ। यसैगरी कोषले दोस्रो बजारबाट शेयर खरीद बिक्रीको कार्य पनि निरन्तर रुपमा गरिरहेको छ।

५.६ समस्याग्रस्त वित्तीय संस्थामा रहेको निक्षेप असुली :

कोषको विभिन्न वित्तीय संस्थाहरुमा रहेको मुद्दती निक्षेप मध्ये समस्याग्रस्त भएका वित्तीय संस्थामा रहेको निक्षेप रु.४४ करोड (सावाँ मात्र) मध्ये रु.९२ लाख (सावाँ व्याज सहित) असुली भएको छ भने बाँकी रकम असुल उपर गर्न निरन्तर प्रयत्न भईरहेको छ। कतिपय यस्ता संस्थाहरु विघटन गर्ने प्रक्रियामा रहेको र कतिपय संस्था कानूनी उपचारका लागि अदालती प्रक्रियामा रहेकोले थप रकम असुल गर्न कठिनाई भइरहेको छ।

५.७ बैंक रिकन्सिलेसन सम्बन्धमा :

कोषको अन्तरयोजना लेनदेन सम्बन्धी हिसाव मिलान चालू आ.व. २०७६/७७ मा सम्पन्न गरिएको छ भने आ.व. २०७५/७६ को बैंक रिकन्सिलेसन कार्य भइरहेको छ। साथै, नयाँ सफ्टवेयर कार्यान्वयनमा ल्याउँदा सम्पूर्ण हिसाव मिलान गरी Data Migration गरिने छ। आगामी आर्थिक वर्षको लेखा परीक्षणको प्रतिबेदनमा बैंक रिकन्सिलेसन सम्बन्धी कैफियत नआउने गरी हिसाव भिडान कार्य प्रारम्भ गरिएको छ।

५.८ सुचना प्रविधि :

कोषले विकास गरिरहेको NLK Web Based Software उपदान कोष योजना, लगानीकर्ता हिसाब योजना, नागरिक एकांक योजना र केन्द्रीय हिसाबमा WBS Software पूर्ण रुपमा लागू गरिएको छ। बाँकी कार्यक्रमहरु (क.ब.वृ. अवकाश कोष, लगानी मोड्युल, आवाश कर्जा, सरल कर्जा र पुँजी बजार) को लागि UAT (User Acceptance Test) तथा Data Varification को कार्य भईरहेको हुदा २०७७ श्रावण १ गते देखि लागू गर्ने योजना रहेको छ।

५.९ भवन निर्माण सम्वन्धमा :

कोषले नयाँ बानेश्वर स्थित आफ्नो स्वामित्वको जग्गामा कोषको कर्पोरेट भवनको निर्माण कार्य तीब्र रुपमा अगाडी बढिरहेको र करिब दुई तिहाई Structures को कार्य सम्पन्न भइसकेको छ भने कोष र शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग बीचको सम्झौता र शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग र ठेकेदार कम्पनी बीच भएको सम्झौता अनुसार २०७८ साल असार भित्र भवन निर्माणको सम्पूर्ण काम सम्पन्न हुने अवस्थामा रहेको छ।

५.१० विनियमावली तथा कार्यविधि सम्बन्धमा :

कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली लोकसेवा आयोगबाट परिमार्जन तथा अर्थ मन्त्रालयबाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको छ।

कोषको आन्तरिक कार्य सम्पादनका लागि आवश्यक पर्ने बीमा कोष संचालन कार्यविधि २०७६ र सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी नीति तथा कार्यविधि, २०७६ तयार गरी लागू गरिएको छ।

५.११ **लेखापरीक्षण कार्य** :

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को कोषको लेखापरीक्षण कार्य सम्पन्न गरी महालेखा परीक्षकबाट प्रतिवेदन प्राप्त भई साधारण सभाबाट पारित गर्न प्रस्ताव गरिएको छ भने आ.व.२०७६/७७ को आन्तरिक लेखापरीक्षण कार्य भइरहेको छ। आगामी वार्षिक साधारण सभा कोषले नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को प्रावधान अनुरुप नै नियमित रुपमा गर्न प्रयत्नरत रहेका छौं।

५.१२ **कर्मचारी आचार संहिता निर्देशिका, २०७६** :

कोषको संस्थागत सुशासनका लागि कर्मचारी आचार संहिता निर्देशिका, २०७६ लागू गरिएको छ। कर्मचारी आचारसंहिता लागु भए पश्चात कर्मचारीहरुमा आफ्नो उत्तरदायित्व र जिम्मेवारी बहन गर्ने सम्बन्धमा मार्ग निर्देशन गरेको छ भने संस्थागत सुशासन र स्वःनियमनमा रहन महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याएको छ।

५.१३ **सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धमा** :

सामाजिक उत्तरदायित्व अन्तर्गत कोषले कोटेश्वर, सुविधानगर स्थित मदन भण्डारी स्मृति बाटिका संरक्षण समितिलाई रु.२ लाख र काठमाडौं महानगरपालिका वडा नं १४ बल्खु चोक देखि कुमारी क्लव हुँदै त्रिभुवन विश्वविद्यालय गेटसम्म सडकको दुवै तर्फको पेटीमा लक्ष्मी बैंक लि. र सिद्धार्थ बैंक लि. सँग सहकार्य गरी उक्त क्षेत्रबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधि लगायत काठमाडौं महानगरपालिकाको अगुवाइमा ३ सय विरुवा लगाई मलजल गर्न तथा संरक्षण गर्न रु. ३ लाख ५२ हजार आर्थिक सहयोग प्रदान गरिएको छ। यसैगरी विश्वव्यापी रुपमा महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड नियन्त्रण, उपचार, रोकथाम तथा राहत कोषमा संस्थाको तर्फबाट रु.२ करोड र संचालक समितिका सदस्यहरुको बैठक भत्ता लगायत कर्मचारीहरुको तलबबाट कट्टी गरिएको रकम रु.६ लाख १४ हजार ४ सय ८१ समेत गरी जम्मा रु.२ करोड रु.६ लाख १४ हजार ४ सय ८१ योगदान गरिएको छ।

५.१४ **नेपाल सरकारको राजश्वमा योगदान** :

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को नियमानुसार कायम हुन आएको आर्जित मुनाफामा कोषले नेपाल सरकारलाई संस्थागत आयकर र स्रोतमा करकट्टी गरी जम्मा रु. १५ करोड २९ लाख योगदान गरेको छ।

६ **सम्भावना र चुनौतीहरु** :

कोषको संस्थागत सुधार गर्दै कार्य बिस्तार गर्ने अवसर तथा सम्भावना प्रसस्त रहेको र यसको साथसाथै चुनौतिहरु पनि थपिएको व्यहोरा अवगत गराउन चाहन्छु।

६.१ कोषले संचालन गरिरहेका अवकाश कोष कार्यक्रमका सहभागीहरु विशेष गरी सरकारी र सीमित रुपमा गैर सरकारी तथा निजी प्रतिष्ठान मात्र समेटीएको हुँदा कार्य दायरा विस्तार गर्ने सम्भावना प्रसस्त रहेको छ। आर्थिक गतिविधिमा संलग्न स्वरोजगारहरुको ठूलो हिस्सा अझै कोषको कार्यक्रमको परिधिभन्दा बाहिर रहेको छ। वैदेशिक रोजगारमा रहेका नेपालीहरु पनि कोषको वचत कार्यक्रममा समेटीन सकेका छैनन्। तसर्थ, कोषले विद्यमान कार्यक्रमहरु विस्तार गर्नुको साथै नयाँ कार्यक्रमहरुको शुरुवात गर्न योजनाबद्ध रुपमा अघि बढेको छ। यसै अनुरुप यस वर्ष एक नयाँ कार्यक्रम **नागरिक पेन्सन योजना** समेत अघि सारिएको छ।

६.२ अवकाश कोष कार्यक्रमका सहभागीहरुलाई सेवाबाट निवृत्त भएपछि Annuity मा आधारित पेन्सन कार्यक्रम संचालन गर्न सकिने सम्भावना रहेको छ। यसको लागि कोषले अध्ययन कार्य अघि बढाएको छ।

६.३ संगठित संस्थाहरुले कर्मचारीको पेन्सन कोष विशिष्ठिकृत संस्थाहरु मार्फत सञ्चालन गर्नु पर्ने नेपाल सरकारको नीति अनुरुप सार्वजनिक तथा संगठित संस्थाहरुको पेन्सन कोष सञ्चालन गर्ने अवसर आएको छ। कोषले यस्तो कार्य सञ्चालन गर्ने पहल कदमी शुरु गरेको छ।

६.४ पुँजीबजारको विकासमा कोषले महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्ने सन्दर्भमा पछिल्लो समयमा नेप्सेमा सूचिकृत कम्पनीहरुको दोस्रो

बजार कारोवारको थालनी गरिएको छ भने कोष कै सक्रियतामा **नागरिक स्कट डिलर कम्पनी** स्थापना गरिएको छ।

६.५ नेपाल सरकारद्वारा संचालित सामाजिक सुरक्षा कोषमा निजी तथा संगठित संस्थाका कर्मचारीहरु आबद्ध हुनु पर्ने अनिवार्य व्यवस्थाले यो संस्थाको अवकास कोष र उपदान कोष कार्यक्रम प्रभावित हुँदै गएको छ। त्यसैगरी, विगतदेखि संचालनमा रहेको वीमा कोष कार्यक्रम राष्ट्रिय वीमा संस्थानलाई हस्तान्तरण गर्नु पर्ने वाध्यताले कोषको बचत परिचालन प्रभावित भएको छ। तसर्थ, कोषले नयाँ कार्यक्रम मार्फत कार्य दायरा बिस्तार गर्नु पर्ने चुनौति थपिएको छ।

६.६ कोषको सेवा गुणस्तर अभिवृद्धि गरी प्रतिस्पर्धात्मक क्षमता समेत बढाउन जनशक्तिलाई थप व्यवसायीक बनाउने, विद्युत्तीय कार्य सस्कृतिको विकास गर्दै कागज रहित कार्य प्रणालीको विकास गर्ने र यसको लागि विद्युत्तीय प्रविधिमा लगानी प्रसस्त बढाउनु पर्ने चुनौति रहेको छ। विद्युत्तीय कारोवारलाई सुरक्षित बनाउनु पनि उत्तिकै चुनौतिपूर्ण छ।

६.७ कोषको संकलित रकम वाणिज्य बैंकको मुद्दती खातामा अधिकेन्द्रित रहेको र हाल यस्तो निक्षेपको ब्याजदर घट्दै गएको सन्दर्भमा लगानी विविधीकरण गर्दै साधनको उच्च प्रतिफल कायम राख्नु चुनौतिपूर्ण छ। चालू आर्थिक वर्षको पछिल्लो समयमा महामारीको रुपमा फैलिएको कारोना भाइरस (कोभिड १९) को असर र राष्ट्रिय स्तरको बन्दाबन्दीले अर्थतन्त्रमा परेको प्रभावका कारण कोषले विगतका वर्षहरुमा प्राप्त गरेको आम्दानी कायम राख्नु चुनौतिपुर्ण रहेको छ।

७. भावी योजना तथा कार्यक्रम :

नागरिक लगानी कोष ऐनले निर्दिष्ट गरेका काम, कारवाही र अधिकारको उचित प्रयोगबाट संस्थालाई प्रभावकारी ढंगबाट अगाडि बढाउँदै सहभागी तथा शेयरधनीहरुलाई अधिकतम प्रतिफल तथा गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउन निम्नानुसारको भावी योजना तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ।

७.१ बचत संकलनको क्षेत्र विस्तार :

कोषले सामाजिक सुरक्षाको क्षेत्रमा नसमेटिएका सर्वसाधारणहरुलाई समेट्ने गरी संचालन गर्न लागेको **नागरिक पेन्सन योजना**लाई प्रवर्द्धन गर्दै लैजाने योजना रहेको छ। सामाजिक सुरक्षणका कार्यक्रमको दायरालाई थप फराकिलो बनाउनका लागि कोषले स्वरोजगारमा रहेका पेशा व्यवसायी तथा कृषकहरुलाई पनि यस कार्यक्रममा आवद्ध गर्ने योजनाका साथ कोष अगाडि बढेको छ।

७.२ लगानीको क्षेत्र तथा दायरा विस्तार :

नेपाल सरकारका योजनामा पर्ने विभिन्न परियोजनाहरुमा कोषले लगानी गर्ने तथा कोषले सहभागीहरुलाई प्रदान गर्दै आएको आवाश कर्जाको क्षेत्र विस्तार गर्ने कोषको योजना रहेको छ।

७.३ पुँजी बजार सेवा विस्तार :

पुँजीबजारका क्षेत्रमा देखिएको अप्रत्याशित उतार चढावलाई स्थिरता दिई पुँजी बजारमा कोषको भूमिका स्थापित गर्न कोषले आफ्नो सहायक कम्पनी **नागरिक स्टक डिलर कम्पनी** स्थापना गरी कार्य अगाडि बढाइसकेको छ। पुँजीबजारका औजारलाई थप प्रभावकारी बनाउनका लागि कोषले बन्दमुखी सामूहिक कोष संचालन गर्ने योजना रहेको छ।

७.४ मानव संसाधन विकास :

कोषको कार्य प्रकृतिको आधारमा सक्षम कर्मचारी व्यवस्थापन गर्न दीर्घकालिन लक्ष्य राखी जनशक्ति योजना तयार गरिने छ। कोषका कर्मचारीहरुलाई कोषले गर्ने कार्यहरुमा सक्षमता तथा प्रभावकारिता अभिबृद्धि गर्न आवश्यकता अनुसार स्वदेश तथा विदेशमा तालिम दिने व्यवस्था मिलाइने छ।

७.५ सूचना प्रविधिको विकास :

कोषले विकास गरिरहेको NLK Web Based Software आगामी आर्थिक वर्षको शुरु देखि नै पूर्ण रुपमा लागू गर्ने योजना रहेको छ। सम्पूर्ण सहभागीहरुको KYC अद्यावधिक गरी कोषको संकलन तथा भुक्तानी प्रणालीलाई e-payment द्वारा व्यवस्थित गर्ने दिशातर्फ

कोष अगाडि बढिरहेको छ।

७.६ शाखा कार्यालयहरुको सुदृढीकरण एवं सेवा विस्तार ः

हाल पोखरा र विराटनगरमा संचालनमा रहेका दुई प्रदेशका शाखा कार्यालयहरु बाहेक प्रदेश ५ र सुदुर पश्चिम प्रदेशमा शाखा कार्यालय विस्तार गर्ने तथा अन्य प्रदेशमा शाखा खोल्नका लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ।

७.७ भवन निर्माण ः

कोषले आगामी वर्ष भित्रमा कोषको निर्माणाधिन नयाँ भवनको निर्माण कार्य सम्पन्न गरी उक्त भवनमा कार्यालय स्थानान्तरण गरिने छ। साथै, सोही अवधिमा हाल कार्यालय रहेको कोषको जग्गामा व्यावसायिक भवन निर्माण गर्ने प्रक्रिया पनि अगाडि बढाइनेछ।

८ गत वर्षको साधारण सभामा शेयरधनीले उठाएका विषयहरु ः–

गत आर्थिक वर्षको साधारणसभामा शेयरधनी महानुभावहरुले उठान गर्नुभएका महत्वपूर्ण विषय, दृष्टिकोण र सुझावहरुको कार्यान्वियनको अवस्था तथा तत्सम्वन्धमा भइरहेको प्रगतिहरु निम्न अनुसार रहेको जानकारी गराउन चाहन्छु।

कोषको रिकन्सिलेसन तथा हिसाबहरु अद्यावधिक गर्ने सम्बन्धमा कोषले हालसम्म केन्द्र तथा ११ वटा कार्यक्रमहरुको अन्तरहिसाब मिलान गरिसकेको छ भने आ.व. २०७६/७७ को बैंक रिकन्सिलेसन अन्तिम चरणमा पुगेको छ।

सबै प्रदेशमा कोषको प्रादेशिक शाखा कार्यालय खोल्नुपर्ने यहाँहरुको सुझावलाई मध्यनजर गर्दै कोषले यही आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा दुई वटा प्रदेशमा शाखा कार्यालय खोल्ने कार्ययोजना रहेकोमा कोभिड-१९ को संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि भएको बन्दाबन्दीका कारण शाखा कार्यालय स्थापना गर्न कठीनाई भएकोले आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सो कार्य अगाडि बढाइने जानकारी दिन चाहन्छु।

कोषले संस्थागत लगानीकर्ता/स्टक डिलरको कार्य गर्नुपर्ने यहाँहरुको सुझाव अनुसार उक्त कार्य गर्न एक सहायक कम्पनी **नागरिक स्टक डिलर कम्पनी लि**. स्थापना गरी कार्य शुरु गरिसकेको जानकारी गराउन चाहन्छु।

कोषको ग्राहकमैत्री व्यवसायिक भवन यथाशिघ्र निर्माण गर्नुपर्ने यहाँहरुको सुझावलाई मध्यनजर राख्दै कोषको नयाँ बानेश्वर स्थित आफ्नो स्वामित्वको जमिनमा कोषको प्रस्तावित भवन नेपाल सरकार, शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग मार्फत तदारुकताकासाथ निर्माण भइरहेको र दुई तिहाई संरचना तयार भइसकेको जानकारी दिन चाहन्छु।

कोषले NFRS लागु गरी परिस्कृत वित्तीय विवरण ल्याउनुपर्ने यहाँहरुको सुझावलाई मध्यनजर गर्दै कोषले NFRS अनुसार केन्द्रीय हिसाबको वित्तीय विवरण तयार गरेको जानकारी दिन चाहन्छु। साथै, बार्षिक प्रतिवेदनलाई परिष्कृत गर्ने यहाँहरुको विगतका साधारण सभामा व्यक्त सुझावलाई कार्यान्वयन गरी तदअनुरुप नै बार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ।

९. सञ्चालक समितिमा भएको हेरफेर ः

कोषको सञ्चालक समितिमा देहाय बमोजिम हेरफेर भएको व्यहोरा शेयरधनी महानुभावहरुलाई जानकारी गराउन चाहन्छु।

कोषको संचालकमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयका सह-सचिव श्री चन्द्रकला पौडेल अन्य मन्त्रालयमा सरुवा भई गए पश्चात् उक्त संचालक पद केही समय रिक्त रही मिति २०७६/०६/०५ मा सो स्थानमा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयको निर्णय बमोजिम नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को दफा २५ को उपदफा २ को (च) अन्तर्गत सह सचिव श्री यज्ञप्रसाद ढुंगेल नियुक्त भई आउनु भएको जानकारी गराउँदछु।

१०. धन्यवाद ज्ञापन ः

कोषलाई समयको गतिसँगै सक्षम, सुदृढ र गतिशील बनाउन शेयरधनी महानुभावहरुबाट निरन्तर रुपमा प्राप्त भइरहेको अमुल्य सहयोग, सद्भाव र सुझावको निमित्त म हार्दिक कृतज्ञता तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु।

कोषको प्रगतिमा सदैव सहयोग पुऱ्याउने महालेखापरीक्षकको कार्यालय, नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय, नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, राष्ट्रिय वीमा संस्थान नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड, विभिन्न वित्तीय संस्थाहरु एवम् अन्य सहयोगी संस्थाहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु। कोषलाई प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा मार्गदर्शन र सुझाव प्रदान गर्नु हुने सम्पूर्ण शुभेच्छुक तथा सहभागीहरुप्रति संचालक समिति र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट समेत धन्यवाद दिन चाहन्छु।

कोष परिवारको रुपमा कार्यरत रहँदै कोषको उन्नति र प्रगतिमा लगनशीलताका साथ लागिरहनु भएका कोष व्यवस्थापन तथा सम्पूर्ण कर्मचारी वर्गलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु। आगामी दिनमा यहाँहरु सबैबाट विगतमा जस्तै सद्भाव र सहयोगको निरन्तरतासँगै कोषको प्रगतिका लागि अझ थप रचनात्मक सहयोग, सद्भाव र सुझाव प्राप्त भइरहने छ भन्ने अपेक्षा गरेको छु।

धन्यवाद !

प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष
कोष सञ्चालक समिति
२०७७ आषाढ २०

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल
Babar Mahal, Kathmandu, Nepal

(सार्वजनिक संस्थान लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय)

प.सं. : ०७६।७७ – ३४२

च.नं. :

मितिः २०७७।०१।२२

श्री कार्यकारी निर्देशकज्यू,
नागरिक लगानी कोष,
वानेश्वर, काठमाण्डौ ।

विषयः अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

१. वार्षिक वित्तीय विवरण उपर प्रतिवेदन

हामीले नागरिक लगानी कोषको यसै साथ संलग्न २०७६, आषाढ मसान्तको वासलात, सोही मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान हिसाव तथा नगद प्रवाह विवरण र लेखा सम्वन्धी टिप्पणीहरुको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं ।

२. वित्तीय विवरणहरुमा व्यवस्थापनको जिम्मेवारी

नेपाल लेखामान, सम्वन्धित प्रचलित अन्य ऐन, नियम, कानून अभ्यास अनुरुप यी वित्तीय विवरण तयार गर्ने एवं उचित रुपमा प्रस्तुतिकरण गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनको रहेको छ । यस्तो जिम्मेवारी अन्तर्गत वित्तीय विवरण तयार गर्ने सिलसिलामा जालसाजी, त्रुटी लगायतका सारभुत रुपमा गलत आंकडा रहित प्रस्तुतिकरण गर्ने, आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निरन्तर प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन हुने गरी स्थापित गर्ने, उपयुक्त लेखा रणनीतिको छनौट तथा कार्यान्वयन गर्ने र आवश्यकता अनुसार उचित लेखा अनुमान लागु गर्ने कार्य पर्दछन् ।

३. लेखा परीक्षकको जिम्मेवारी

हाम्रो जिम्मेवारी प्रस्तुत वित्तीय विवरण उपर लेखापरीक्षणको आधारमा राय व्यक्त गर्नु हो । लेखापरीक्षण नेपालको लेखापरीक्षणमान तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले जारी गरेको मार्गदर्शनको आधारमा सम्पन्न गरेका छौं । ती लेखापरीक्षणमान मार्गदर्शन अनुसार व्यवसायिक आचारसंहिताको पालना गर्ने र वित्तीय विवरणहरु सारभुत रुपमा गलत आंकडा रहित प्रस्तुति गर्ने कुरामा यथोचित आस्वस्थता प्रदान गर्न लेखापरीक्षण योजना तर्जुमा गरी तदनुसार लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्ने कार्य पर्दछन् ।

वित्तीय विवरणमा उल्लेखित रकम र खुलासा गरिएका सूचना लगायत अन्य विवरण वारेमा पुष्ट्याइँ गर्ने यथेष्ट प्रमाण संकलन गर्ने, प्रमाणको पूर्ण वा आंशिक वा छड्के परीक्षण गर्ने कार्यविधि लेखापरीक्षणमा समावेश हुन्छ । यसरी अवलम्वन गरिएका लेखापरीक्षण कार्यविधिमा वित्तीय विवरण जालसाजी वा त्रुटीको कारण सारभुत रुपमा गलत आँकडा सहित प्रस्तुत हुन सक्ने कुरामा अवलम्वन गरिने लेखापरीक्षणको जोखिम मूल्याङ्कन सहितको व्यवसायिक विवेकमा निर्भर हुन्छ । लेखापरीक्षणवाट जोखिम मूल्याङ्कन गर्ने क्रममा निकायको वित्तीय विवरण तयारी यथार्थ प्रस्तुतिकरणको लागि आवश्यक पर्ने आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको उपयुक्तता वारे लेखापरीक्षणवाट राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य राखिएको छैन । व्यवस्थापनले वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग गरेको लेखानीतिको सार्न्दभिकता, विश्लेषण र लेखाअनुगमनको उपयुक्तता साथै वित्तीय विवरणको समग्र स्थितिको मूल्याङ्कन गर्ने कार्य समेत लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी अन्तर्गत पर्दछ ।

Phone: 4258174, 4266034, 4255707, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box: 13328

हामीले प्राप्त गरेका प्रमाणहरुले कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने सन्दर्भमा पर्याप्त र उपयुक्त आधार प्रदान गर्दछ भन्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं ।

४. **कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधार**

लेखापरीक्षणवाट कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने आधारका रुपमा वित्तीय बिवरणमा सारभूत असर पर्ने व्यहोरा निम्नानुसार छन् :

४.१ **प्रतिबेदन:** नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ को दफा ४७ बमोजिम कोषले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको नौ महिना भित्र लेखा परिक्षणको प्रतिबेदन र कोषको काम तथा कारोवारसंग सम्वन्धित कुराको संश्लेषित विवरण नेपाल सरकार समक्ष दिनुपर्नेमा सो भएको देखिदैंन । त्यस्तै ऐनको दफा १९ (१) मा लगानीकर्ता हिसाव योजनामा कोषले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा दिने प्रतिफल दर नेपाल सरकारले समय समयमा सुचना प्रकाशित गरी तोकिदिए बमोजिम हुने व्यवस्था रहेतापनि नेपाल सरकारले तोकेको अवस्था देखिदैंन । नेपाल सरकारको सहमति बेगर कोषले प्रतिफल दिने र प्रतिफलको निर्धारण गर्ने व्यवस्था हुनुपर्दछ । वीमा योजना लगायत अन्य महत्वपुर्ण नीतिगत निर्णयमा सरकारको सहमति वा स्वीकृति लिएर मात्र निर्णय हुनु पर्दछ ।

४.२ **अन्तर कोष लेनदेन हिसाब :** कोषको विभिन्न स्कीमको अन्तर योजनाको हिसाव अद्यावधिक तथा भिडान गरि राख्नुपर्नेमा कोषको अन्तर योजना हिसावमा कोष तथा योजनाहरुको एक अर्काको कारोवारको भिडान नभएको रकम कुल डेविट फरक रु.८० करोड ७० लाख वाट कुल क्रेडिट फरक रु.५२ करोड ९६ लाख घटाउदा खुद फरक डेबिट रु. २७ करोड ७३ लाख रहेको छ। केन्द्र र विभिन्न स्कीमहरु तर्फको अन्तर हिसाव मिलानमा ठुलो रकम फरक परेको देखिन्छ। भिडान नगरी तयार गरेको वित्तीय विवरणले कोषको वित्तीय स्थितिको यथार्थ चित्रण नगर्ने हुंदा हिसाव भिडान गरी यथार्थ हिसाव राख्नु पर्दछ ।

४.३ **वैंक मौज्दात हिसाब मिलान :** कोषको आर्थिक कार्यविधि विनियमावली २०६८ को नियम ८ वमोजिम कोषको श्रेस्ताले देखाएको वैंक मौज्दात रकम र वैंक स्टेटमेन्ट अनुसारको कारोवारको मौज्दात रकम आवधिक रुपमा हिसाव मिलान गरी अध्यावधिक गर्नुपर्नेमा सो भए गरेको देखिदैंन । कर्मचारी वचत वृद्धि अवकाश कोष तर्फ रु.२८ अर्व ५४ करोड, उपदान कोष योजनाको रु.६ करोड ६५ लाख, शिक्षक बीमा योजना अर्न्तगत रु.१ अर्व ८९ करोड, लगानीकर्ता हिसाव योजना तर्फ रु.१ करोड ३३ लाख ऋणात्मक रहेको छ । यसैगरी नागरिक एकांक योजना, विमा कोष, सशस्त्र प्रहरी वीमा कोष लगायतमा ऋणात्मक मौज्दात रहेको छ। कोषको केन्द्र तर्फ २०७६ आषाढ मसान्तको वित्तीय विवरणमा १३ वटा वैंक खातामा मौज्दात रु ९९ करोड ४९ लाख ऋणात्मक रहेको छ। कुल जम्मा केन्द्र तर्फ र विभिन्न योजनाहरुको वैंक खातामा जम्मा वैंक मौज्दात रु. ६ अर्व ३५ करोड ७६ लाख रहेको छ भने रु. ३१ अर्व ८८ करोड ६३ लाख ऋणात्मक मौज्दात रहेको छ। कोषको केन्द्रीय कार्यालयको वैंक मौज्दात रकम १४ वटा वैंकमा ४१ वटा वैंक खाताहरु रहेको छ। धेरै अनावश्यक वैङ्क खाताहरु राख्नु उपयुक्त देखिएन। वैंक हिसाव भिडान समयमै तयार नगर्दा वैंक स्टेटमेन्टले देखाउने मौज्दात र कोषको श्रेस्ताले देखाउने मौज्दातमा ठूलो अन्तर रहने, ऋणात्मक मौज्दात देखिने र रकम हिनामिना भएमा पत्ता नलाग्ने स्थिति देखिन्छ। समयमै हिसाव मिलान गर्न गत वर्ष समेत औंल्याईएकोमा यो वर्ष पनि सुधार भएको छैन ।

४.४ **आवधिक वित्तिय बिबरण :** कोषको आर्थिक प्रशासन सम्वन्धी विनियमावली २०६८ को विनियम २१ बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले आम्दानी, खर्च तथा धरौटीको दैनिक, साप्ताहिक, मासिक र वार्षिक लेखाको विवरण वुफाउनु पर्ने व्यवस्था गरेको छ। त्यस्तै विनियमावलीको विनियम २३ बमोजिम कोषको वार्षिक नाफा नोक्सान सहितको वासलात तयार गरी आर्थिक वर्ष समाप्त भएको पैतालीस दिन भित्र कार्यकारी निर्देशक समक्ष पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ। तर कोषले उल्लेख भए बमोजिमको विवरणहरु समयमा तयार नगरेकाले कानुनको पालना भएको छैन । तोकिएको समय भित्र वित्तीय विवरण तयार गर्नु पर्दछ।

४.५ **कोष नियन्त्रण र परिचालन :** नागरिक लगानी कोष आर्थिक कार्यविधि विनियमावली, २०६८ को विनियम ४ अनुसार कोषको फण्डमा प्राप्त हुने सम्पूर्ण रकमहरु सञ्चालक समितिले तोकिदिएको वाणिज्य

बैंकहरुमा कार्यक्रमगत रुपमा नन्अपरेटिभ खाता खोली जम्मा गर्नुपर्ने र भुक्तानी प्रयोजनको लागि कार्यक्रमगत कार्य संचालन खाता राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। नन्अपरेटिभ खातामा जम्मा भएको रकम भुक्तानी खातामा ट्रान्सफर गरी खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख भएकोमा कोषले नन्अपरेटिभ खाता संचालन नगरी प्राप्त भएका सबै आम्दानी कार्य संचालन खातामा जम्मागरी खर्च गरेको छ। यसबाट विनियमावलीमा उल्लेख भएको व्यवस्था पालना भएको छैन। विनियमावलीको पालना नभएको एवं वित्त नियन्त्रणमा प्रभावकारिता नदेखिएको व्यहोरा गत वर्षको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएकोमा यस वर्ष पनि अवस्था यथावत रहेको छ।

४.६ गत वर्षको कारोवार : लेखाको सर्वमान्य प्रोधभावी सिद्धान्त अनुसार जुन अवधिको आम्दानी वा खर्च हो सोही अवधिमानै लेखांकन गर्नुपर्नेमा सो भए गरेको पाइएन। व्यवस्थापन शुल्क आम्दानी तर्फ केन्द्रले नेपाल कृषी अनुसन्धान परीषद् बीमा कोषको व्यवस्थापन शुल्क बापतको आर्थिक वर्ष २०६९/२०७० को आम्दानी रु १८ हजार आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ मा मात्र आम्दानी बांधेको छ। लाभांश आय तर्फ केन्द्रले आर्थिक वर्ष २०७३/२०७४ र २०७४/२०७५ को लाभांश आय क्रमश रु ९ लाख ८३ हजार र रु १३ लाख १३ हजार आम्दानी आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ मा बांधेको छ। खर्च तर्फ केन्द्रको आर्थिक वर्ष २०७१/२०७२ देखिको खर्च रु ९ लाख ५२ हजार सम्बन्धित आर्थिक वर्षमा नै व्यवस्था गरी खर्च देखाउनु पर्नेमा यस वर्ष खर्च लेखेको पाईयो।

४.७ कर्मचारी बोनस वितरण सम्बन्धमा : बोनस ऐन, २०३० अन्तर्गत वितरण गरिने बोनस आर्थिक वर्ष समाप्त भएको आठ महिना भित्र वितरण गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। यस्तो बोनस आर्थिक वर्ष समाप्त भएको आठ महिना भित्र वितरण गर्न नसक्ने भएमा सोको कारण उल्लेख गरी श्रम कार्यालय समक्ष निवेदन गरेमा श्रम कार्यालयले बढीमा तिन महिना म्याद थप गर्न सक्ने वा अर्को आर्थिक वर्षमा एकै साथ दुई वर्षको बोनस बांड्ने स्वीकृति दिन सक्ने व्यवस्था छ। कोषले आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को कर्मचारी बोनश व्यवस्था बापतको रकम दुई वर्ष पछि आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा वितरण गरेको देखियो।

४.८ बोनस शेयर तथा लाभांश: चालु आर्थिक वर्षमा खुद मुनाफा रु. ४६ करोड २२ लाख आर्जन गरेकोमा शेयरधनीहरुलाई २२ प्रतिशत बोनस शेयर, १.१६ प्रतिशत नगद लाभांश प्रस्ताव गरेको र कर्मचारीहरुको लागि रु. ३ करोड ७ लाख ५८ हजार बोनस व्यवस्था गरेको पाईयो। कोष तथा कोष अन्तर्गतका स्किमहरुको हिसाब भिडान नभएको, बैङ्क खाताहरु भिडान नभएको तथा बैङ्क मौज्दात ऋणात्मक रहेको अवस्थामा वित्तीय विवरणले यथार्थ नाफा नोक्सान हिसाबको चित्रण नगर्ने हुनाले कोषले हिसाब यकिन गर्नुपर्ने देखिन्छ।

४.९ तिर्नुपर्ने लांभास रकम : चिलिमे जलविद्युत कम्पनी लिमीटेडको शेयर रजिष्ट्रारको कार्यभार सम्हाल्दै आएको यस कोषले उक्त कम्पनीको विगत देखिकै चिलिमेका शेयरहोल्र्डसलाई तिर्नुपर्ने लाभांस रकम रु. ५ लाख ३४ हजार र नागरिक लगानी कोषका शेयरहोल्डर्सलाई तिर्नुपर्ने लाभांश रु ७ लाख ४६ हजार विगत देखि जिम्मेवारी सार्दै आएको देखिन्छ। कम्पनी ऐन २०६३ को दफा १८२ को व्यवस्था अनुसार ५ वर्षभन्दा अधिको भुक्तानी दिन बांकी लाभांश बापतको रकम राष्ट्रिय स्तरको पत्रिकामा सुचना प्रकाशित गरी कुनै शेयर धनीहरुले दाबी नगरेमा सो रकम लगानीकर्ता सुरक्षण कोषमा जम्मा गर्नुपर्ने उल्लेख छ। कम्पनी ऐनको व्यवस्था अनुसार तिर्नुपर्ने बांकी रकम लगानीकर्ता सुरक्षण कोषमा जम्मा गनुपर्ने देखिन्छ।

४.१० शेयर लगानी : कोषको केन्द्रीय हिसाब र विभिन्न योजनाहरु समेत गरी कोषको लगानी शाखा अनुसारको विवरणमा २०७५ २०७६ सम्म कुल ३ करोड २४ लाख कित्ता शेयर रहेको र शेयर अभौतिकिकरण अनुसारको विवरणमा २ करोड ८४ लाख कित्ता शेयर भएकाले ४० लाख कित्ता शेयर फरक परेको छ। समस्याग्रस्त घोषित भएको बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुमा भुक्तानी अवधि नाघेको मुद्धती निक्षेप रु. ६६ करोड ३ लाख रहेको छ। केन्द्र र कोष अन्तर्गतको योजनाहरुको समेत गरी आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ मा रु ९ करोड ८१ लाख बराबरको लाभांश आय लेखांकनमा छुटेको छ। कोषले लगानीमा फरक परेको हिसाब मिलान गर्नु पर्ने, मुद्धती निक्षेपको रकम सुरक्षित गर्नुपर्ने, शेयर लागत अध्यावधिक गर्नु पर्ने र आफ्नो डिम्याट खाता र वित्तीय विवरणमा लेखांकन भएको लाभांश आय समय समयमा भिडान गर्नुपर्ने देखिन्छ।

४.११ **अन्य लगानी :** कोषले नेपाल वायुसेवा निगमसंग २०७४।२।२९ मा गरेको ऋण सम्झौता अनुसार वाइडवडी खरिद गर्न कोषले रु १२ अर्व ऋण प्रदान गरेकोमा हालसम्म सम्झौता अनुसार सावाँ रु २७ करोड ५२ लाख र व्याज रु ८९ करोड लिनुपर्ने हिसावमा रहेको देखाएकोमा वायुसेवा निगमसंग लिनुपर्ने हिसाब यकिन गरेको छैन । कोषले ४५६ मेघावाट विद्युत क्षमता रहेको माथिल्लो तामाकोशी हाइड्रोपावर कम्पनीमा रु २ अर्व कर्जा लगानी गरेको छ । परियोजनाको सुरु लागत रु ३५ अर्व रहेकोमा हाल सम्म रु ७२ अर्व पुगि सकेको छ। ५ वर्षमा समाप्त हुनुपर्ने उक्त परियोजना ९ वर्ष पुग्दा पनि सञ्चालनमा आउन सकिरहेको छैन । आर्थिक वर्ष २०७५ २०७६ सम्म कोषको उक्त परियोजनाबाट कुल लिन बाकी रकम रु ३ अरब ४९ करोड रहेको छ। त्यस्तै जनक शिक्षा सामाग्री केन्द्र लि को दैनिक कार्य संञ्चालनको लागि चालु पुंजीको रुपमा कोषले पटक पटक छोटो अवधिको ऋण प्रवाह गरी आर्थिक वर्ष ७५/७६ को आषाढ मसान्तसम्म यस कोषको सावाँ रकम २५ करोड देखिएको छ ।

४.१२ **वित्तीय विवरणको प्रस्तुती :** कोषले केन्द्र र अन्य विभिन्न स्किमको वित्तीय विवरण बेग्ला बेग्लै प्रस्तुत गर्ने र केन्द्रले सोही विवरणको आधारमा व्यवस्थापन शुल्क कायम गर्ने गरेको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्दा सवै स्किमहरुको विवरण नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरु (एन.एफ.आर.एस) अन्तर्गत प्रस्तुत गर्नुपर्नेमा केन्द्रको वित्तीय विवरणहरु सो अनुसार प्रस्तुत गरिए पनि कोष अन्तर्गतको विभिन्न ११ स्किमको वित्तीय विवरण ऐतिहासिक लागतको आधारमा प्रस्तुत गरिएको छ। फरक लेखा नीति अन्तर्गतको वित्तीय विवरणको आधारमा कायम गरिएको व्यवस्थापन शुल्क नेपाल वित्तिय प्रतिवेदनमानका आधारमा प्रस्तुत गर्दा दोहोरो आधारमा वित्तिय प्रतिवेदन तयार गर्नु उपर्युक्त नहुने हुंदा आवश्यक सुधार गर्नुपर्ने देखियो ।

४.१३ **लगानी जोखिम मुल्याङकन सम्वन्धमा :** कोषले लगानी गरेको रकमहरुको जोखिम मुल्यांकन गर्ने गरेको छैन । विभिन्न योजनाहरुले उपलब्ध गराउने प्रतिफलको एक्चुअरी मुल्यांकन समेत भएको छैन । यसर्थ कोषको स्किमहरु अन्तर्गत रहेका अवकाश भुक्तानीको दायित्व र आय दुवै तर्फको वित्तीय अवस्थाको जोखिम एवं एक्चुअरी नहुँदासम्म कोषको वित्तीय स्वस्थताको यकिन मापन हुन नसक्ने हुंदा आवश्यक सुधार गर्नुपर्ने देखियो ।

५. व्यवस्थापन पत्र

व्यवस्थापनले सुधार गर्नुपर्ने थप व्यहोराहरु यसै साथ संलग्न व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

६. लेखापरीक्षकको राय

कैफियत सहितको लेखापरीक्षण राय व्यक्त गर्ने अधारका रुपमा हाम्रो रायमा माथि वुदा न. ४.१ देखि ४.१३ सम्म औल्याइएका विषयले वित्तीय विवरणहरुमा पर्ने असर वाहेक,संलग्न वित्तीय विवरणले नागरिक लगानी कोषको २०७६ असार मसान्तको वित्तीय अवस्थाको विवरण, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान विवरण, नगद प्रवाह विवरण तथा अन्य विस्तृत आयको विवरणको नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान वमोजिम समग्रमा सही र यथार्थ चित्रण गर्दछ ।

(वावुराम गौतम)
उप महालेखा परीक्षक

आ.ब. २०७५।०७६ को महालेखा परीक्षकको कार्यालयको अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लिखित कैफियतहरुको सम्वन्धमा ब्यवस्थापनको जवाफ

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.१ सम्वन्धमा

- कोषको आ.व. २०७५।०७६ को लेखा परिक्षणको कार्य सम्पन्न गरी निर्धारित समयमा नै अर्थ मन्त्रालयमा लेखा परिक्षण प्रतिवेदन पेश गरिएको छ।
- नागरिक लगानी कोष ऐन २०४७ को दफा १९ (१) मा गरेको ब्यवस्था लगानीकर्ता हिसाब योजना अर्न्तगत सहभागीहरुले अनिवार्य रुपमा रकम जम्मा गर्ने कार्यक्रमको लागी भएको तर हाल कोषद्धारा संचालित कार्यक्रमहरु ऐच्छिक कार्यक्रम भएकोले नागरिक लगानी कोष ब्यवस्थापन विनियमावली २०४८ को विनियम १५ (३) मा ब्यवस्था अनुसार नै कोषले सहभागीहरुको प्रतिफलको निर्धारण गर्दै आईरहेको छ।
- नेपाल सरकारबाट स्वीकृत राष्ट्रसेवक सहभागीहरुको सावधिक जीबन बीमा संचालन कार्यविधि २०७५ को दफा ४ अनुसार कोषले विमा शुल्क रकम संकलन गर्ने कार्य मात्र नागरिक लगानी कोषको रहेको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.२ सम्वन्धमा

कोषको केन्द्र र विभिन्न योजनाहरु वीचको अन्तर हिसाब साथै योजनाहरु वीचको अन्तर हिसाबमा फरक परेको रकम मिलान गरी सकिएको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.३ सम्वन्धमा

- कोषको स्रेस्तामा देखाएको बैक मौज्दात र बैक स्टेटमेण्ट अनुसारको मौज्दात रकमको रिकन्सीलेशन विवरण बार्षिक रुपमा गर्ने गरिएको र आर्थिक वर्ष २०७६।०७७ को बैंक रिकन्सिलेसन कार्य नियमित भइरहेको छ।
- कोषको केन्द्रीय हिसाब तथा कार्यक्रमहरुको बैंक खाताहरुको हिसाब मिलान कार्य भइरहेको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.४ सम्वन्धमा

- कोषद्धारा संचालित विभिन्न कार्यक्रमहरुको संकलित रकम, लगानी, आम्दानी तथा खर्च रकमको त्रैमासिक वित्तीय विवरण कार्यकारी निर्देशक समक्ष पेश गर्ने गरिएको छ।
- कोषको आर्थिक कार्यविधिमा ब्यवस्था भए अनुसारका आवधिक विवरणहरु आउने गरी कोषले विकास गरिरहेको सफ्टवेयरमा ब्यवस्थापन सुचना प्रणाली समावेश गरिएको छ।
- कोषको आर्थिक कार्यविधि विनियमावली २०६८ मा तोकिएको समय सिमा भित्र बार्षिक वित्तीय विवरण तयार गर्ने गरी कार्य प्रारम्भ गरिएको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.५ सम्वन्धमा

- कोषद्वारा संचालित कार्यक्रमहरुको कोष संकलनको लागि कोषको आर्थिक कार्यविधि विनियमावलीमा भएको ब्यवस्था अनुसार नै कार्यक्रम अनुसारको छुट्टा छुट्टै ननूअपरेटिभ खाता संचालन गरिएको छ।
- सहभागीहरुको कोष रकम भुक्तानी तथा कार्य संचालनको लागी छुट्टा छुट्टै बैक खाताहरुको ब्यवस्था गरिएको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.६ सम्वन्धमा

आगामी वर्ष देखी जुन बर्षको आम्दानी /खर्च हो सोही वर्षको आम्दानी /खर्च शिर्षकमा लेखांकन गरिने व्यवस्था मिलाइएको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.७ सम्वन्धमा

आर्थिक बर्ष २०७३।०७४ को लेखापरिक्षण कार्य ढिला हुन गई उक्त वर्षको बोनश रकम आ.व. २०७५।०७६ मा वितरण गरिएको र नेपाल सरकार श्रम कार्यालयको प.सं.२०७६/७७, च.नं. ८१, मिति २०७६/०४/१६ को पत्रानुसार बोनश बाँडफाडलाई नियमित गरिसकिएको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.८ सम्वन्धमा

कोष तथा कोष अन्तर्गतका योजनाहरुको हिसाब मिलान भैसकेको छ र आ.व. २०७६।०७७ का बैंक खाताहरुको रिकन्सीलेशन कार्य नियमित भइरहेको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.९ सम्वन्धमा

- चिलिमे जलविद्युत कम्पनी लि. लाई भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम आवश्यक प्रक्रिया पूरा गरी हिसाब मिलान गरिने छ।
- नागरिक लगानी कोषका शेयरधनीहरुलाई भुक्तानी गर्न बांकी लाभांश रकम को विवरण कोषको website मा राख्ने तथा राष्ट्रियस्तरको दैनिक पत्रिकामा सुचना प्रकाशित गरिसकिएको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.१० सम्वन्धमा

- शेयर लगत अध्यावधिक भइसकेको छ। संस्थापक शेयर तथा खारेजीमा गएका संस्थाहरुको शेयर स्टक एक्सचेन्जमा सुचीकरण नभएकोले अभौतिकीकरण गर्न नसकिएको कारण डिम्याट खातामा नदेखिएको हो । शेयर लगानीको भौतिक प्रमाणपत्र र अभौतिकीकरण गरिएको कूल विवरण अद्यावधिक रहेको छ।
- आ.ब. २०७५।०७६ मा समस्याग्रस्त वित्तीय संस्थाहरुबाट बाँकी रहेको निक्षेप असुलीको लागी नेपाल राष्ट्र बैंक र सम्वन्धित वित्तीय संस्थासंग पहल भइरहेको छ।
- केन्द्र र योजनाहरुको आ.व. २०७५।०७६ मा लेखाङ्कन गर्न छुट भएको लाभांश रकमलाई आ.व. २०७६।०७७ को वित्तीय विवरणमा लेखांकन गरी सकिएको छ। आ.ब. २०७६।०७७ मा प्राप्त भएका लाभाश रकमलाई आम्दानीमा अद्यावधिक गरिएको छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.११ सम्वन्धमा

लेखा परीक्षणबाट उठाइएका कैफियत सुधार गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.१२ सम्वन्धमा

- आ.व. २०७५।७६ देखी नै कोषको केन्द्रीय हिसाबको वित्तीय विवरण लेखा एकै नीति अनुसार नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानहरु (एन.एफ.आर.एस) अनुरुप तयार गरिएको छ। साथै, बाँकी अन्य कार्यक्रमहरुको वित्तीय विवरणहरु आ.व. २०७६/७७ देखि NFRS अनुसार नै तयार गर्रिंदै छ।

प्रतिवेदनको कैफियत नं ४.१३ सम्वन्धमा

- कोषको लगानी नीति २०७५ मा ब्यवस्था भए अनुसार जोखिम मुल्याङ.कन तथा विश्लेषण गरी लगानी गर्ने गरिएको छ।
- कोषले सहभागीहरुलाई प्रदान गर्ने प्रतिफल दर प्रत्येक वर्ष थपघट गर्न सक्ने व्यवस्था रहेकोले एक्चुअरी मुल्यांकन गर्न पर्ने देखिदैन।

साथै, लेखा परीक्षकले प्रतिवेदनमा औंल्याएका अन्य कैफियतहरु तथा व्यवस्थापन पत्रमा उल्लेखित सुझावहरु सम्बन्धमा आवश्यक सुधार गर्ने प्रतिवद्धता कोष व्यवस्थापनको रहेको छ।

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रीय हिसाब

वित्तीय अवस्थाको विवरण

आषाढ मसान्त २०७६ (१६ जुलाई २०१९)

रकम रू.मा

सम्पत्ति	टिप्पणी	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
नगद तथा नगद समान	४.१	१,१०४,२९०,५२१	७३५,२६२,६७४	४९,४६९,१२८
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात तथा लिनु पर्ने	४.२	११२,३१९,६७८	१४१,२५१,८१२	५३,२५९,७४२
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	४.३	–	–	–
डेरिभेटिभ वित्तीय उपकरण	४.४	–	–	–
अन्य व्यापारिक सम्पत्तिहरु	४.५	४४,५१९,३७५	४०,१५९,०००	१०५,५८९,०००
बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दिएको कर्जा तथा सापटी	४.६	–	–	–
कर्मचारीलाई दिएको कर्जा र सापट	४.७	३१,८८३,५२७	३५,४१४,४३६	३०,२६१,६८४
धित्तोपत्रहरुमा लगानी	४.८	५३१,०६८,१६५	६१०,८७४,९४९	७३८,४०८,६१५
चालु कर सम्पत्ति	४.९	–	८,२७३,८४६	३,९१२,७५४
सहायक कम्पनीमा लगानी	४.१०	–	–	–
सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी	४.११	–	–	–
सम्पत्तिहरुमा लगानी	४.१२	–	–	–
सम्पत्ति तथा उपकरण	४.१३	१,२३८,२०३,३०४	१,२४२,७६८,५२७	१,२४७,४५१,७७८
ख्याती र अमूर्त सम्पत्ति	४.१४	४,५३४,१७५	१,८६२,७४५	२,५०९,४८७
स्थगन कर सम्पत्ति	४.१५	–	–	–
अन्य सम्पत्ति	४.१६	२,९२५,८५७,३३१	२,१७८,२००,६२२	१,३७३,०६३,०००
कूल सम्पत्ति		५,९९२,६७६,०७६	४,९९४,०६८,६१०	३,६०३,९२५,१८९

दायित्व	टिप्पणी	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई तिर्न बाँकी	४.१७	–	–	–
नेपाल राष्ट्र बैंकलाई तिर्न बाँकी	४.१८	–	–	–
डेरिभेटिभ वित्तीय उपकरण	४.१९	–	–	–
ग्राहकको निक्षेप	४.२०	–	–	–
तिर्न बाँकी कर्जा सापटी	४.२१	–	–	–
चालु कर दायित्व	४.९	३,५८५,०८४	–	–
व्यवस्था	४.२२	–	–	–
स्थगन कर दायित्व	४.१५	२०२,१४६,०२८	२२८,४२१,६७५	२६८,४२१,५२९
अन्य दायित्व	४.२३	२,७५१,०७८,२९२	२,२५३,६९२,८६९	१,०६८,२२२,८०४
जारी गरिएको ऋणपत्र	४.२४	–	–	–
सुरक्षण नराखिएको सहायक आवधिक दायित्व	४.२५	–	–	–
कूल दायित्व		२,९५६,८०९,४०४	२,४८२,११४,५४४	१,३३६,६४४,३३४

दायित्व	टिप्पणी	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
इक्विटी				
शेयर पूँजी	४.२६	१,२६७,८६५,१५४	९०३,१२३,१४५	६०७,५००,०००
शेयर प्रिमियम		-	-	-
संचित मुनाफा		-	-	-
जगेडा तथा मुनाफा	४.२७	१,७६८,००१,५१९	१,६०८,८३०,९२१	१,६५९,७८०,८५५
शेयर धनीहरूलाई बाँडफाँड योग्य कूल इक्विटी		३,०३५,८६६,६७३	२,५११,९५४,०६६	२,२६७,२८०,८५५
गैर नियन्त्रित स्वार्थ		-	-	-
कूल इक्विटी		३,०३५,८६६,६७३	२,५११,९५४,०६६	२,२६७,२८०,८५५
कूल दायित्व र इक्विटी		५,९९२,६७६,०७६	४,९९४,०६८,६१०	३,६०३,९२५,१८९
संभावित दायित्व तथा प्रतिवद्धता	४.२८	-	-	-
प्रति शेयर खुद सम्पत्ति		२३९.४५	२७८.१४	३७३.२१

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

गोविन्द शर्मा गैरे
लेखापरीक्षक
मिति:

शिवहरि शर्मा
लेखापरीक्षक
मिति:

बि.के.मान सिंह
लेखापरीक्षक
मिति:

बाबुराम गौतम
उप-महालेखापरीक्षक
मिति:

प्रा.डा.रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

यज्ञप्रसाद ढुङ्गेल
संचालक

डा.रामशरण खरेल
संचालक

कविप्रसाद पाठक
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

लक्ष्मी प्रसाद पौडेल
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा.इन्द्र कुमार कट्टेल
ना.कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु.निर्देशक

नारायण प्रसाद घिमिरे
उपनिर्देशक

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रीय हिसाब

नाफा नोक्सान विवरण

१ श्रावण २०७५ देखि ३१ आषाढ २०७६ सम्म (१७ जुलाई २०१८ देखि १६ जुलाई २०१९ सम्म)

रकम रू.मा

विवरण	टिप्पणी	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२
ब्याज आम्दानी	४.२९	३१,२६१,५०८	१५,४४२,२६१
ब्याज खर्च	४.३०	-	-
खूद ब्याज आम्दानी		३१,२६१,५०८	१५,४४२,२६१
शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	४.३१	७९३,१४७,१४०	६७८,२४२,८४१
शुल्क तथा कमिशन खर्च	४.३२	-	-
खूद शुल्क र कमिशन आम्दानी		७९३,१४७,१४०	६७८,२४२,८४१
खूद ब्याज, शुल्क र कमिशन आम्दानी		८२४,४०८,६४८	६९३,६८५,१०२
खूद व्यापारिक आम्दानी	४.३३	-	-
अन्य संचालन आम्दानी	४.३४	१२,३९८,४२३	१९,७९५,५५५
जम्मा संचालन आम्दानी		१२,३९८,४२३	१९,७९५,५५५
कर्जा तथा अन्य हानीको नोक्सानी व्यवस्था/(फिर्ता)	४.३५	६,४९२,२४४	१७७,८९१
खूद संचालन आम्दानी		८४३,२९९,३१४	७१३,६५८,५४८
संचालन खर्च			
कर्मचारी खर्च	४.३६	१५९,९७६,६०३	१५८,२४६,७१६
अन्य संचालन खर्च	४.३७	५०,१३२,८३०	५०,७०४,३६७
ह्रासकट्टी/परिषोधन	४.३८	१८,०११,११६	१६,०९८,७२६
संचालन मूनाफा		६१५,१७८,७६६	४८८,६०८,७३९
गैर संचालन आम्दानी	४.३९	-	-
गैर संचालन नोक्सानी	४.४०	-	-
आय कर अधिको मूनाफा		६१५,१७८,७६६	४८८,६०८,७३९
आयकर खर्च	४.४१		
चालु कर		१५५,३३७,४०७	१३८,३४५,९२५
स्थगन कर		(२,४४२,८२८)	(८,१३३,७०६)
यस अवधिको मूनाफा		४६२,२८४,१८७	३५८,३९६,५२०
नाफा बाँडफाँड			
कोषका शेयरधनी		४६२,२८४,१८७	३५८,३९६,५२०
गैर नियन्त्रित स्वार्थ		-	-
यस अवधिको मूनाफा		४६२,२८४,१८७	३५८,३९६,५२०
प्रति शेयर आम्दानी			
आधारभुत प्रति शेयर आम्दानी		४१.९४	३९.६८
डाइलुटेड प्रति शेयर आम्दानी		४१.९४	३९.६८

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

गोविन्द शर्मा गैरे
लेखापरीक्षक
मिति:

शिवहरि शर्मा
लेखापरीक्षक
मिति:

बि.के.मान सिंह
लेखापरीक्षक
मिति:

बाबुराम गौतम
उप-महालेखापरीक्षक
मिति:

प्रा.डा.रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

यज्ञप्रसाद ढुङ्गेल
संचालक

डा.रामशरण खरेल
संचालक

कविप्रसाद पाठक
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

लक्ष्मी प्रसाद पौडेल
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा.इन्द्र कुमार कट्टेल
ना.कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु.निर्देशक

नारायण प्रसाद घिमिरे
उपनिर्देशक

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रीय हिसाब

अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण

२०७६ आषाढ मसान्तसम्म (१६ जुलाई २०१९)

रकम रू.मा

विवरण	टिप्पणी		२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२
यस वर्षको मूनाफा		-	-	-
आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी				
क)नाफा/नोक्सानमा पून:वर्गिकरण नगरिने बूँदाहरू				
फेयर मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएका नाफा/(नोक्सान)		(८९,६२८,६०४)	(१३१,८०२,३६४)	६२४,१५५,६२६
पुन:मूल्याङ्कनबाट भएका नाफा/(नोक्सान)				४४२,७४६,९८०
परिभाषित लाभ योजनाबाट बिमाङ्किक नाफा/(नोक्सान)		(५,७०२,६७०.००)	४,३३७,७६८	(१४,०३९,३०२)
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाहरुको आयकर		२३,८३२,८१९	३१,८६६,१४९	(२६३,२१५,८२६)
नाफा/नोक्सानमा पून:वर्गिकरण नगरिएका खूद अन्य विस्तृत आम्दानी				
ख) नाफा/नोक्सानमा पून:वर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने बूँदाहरू		-	-	-
नगद प्रवाहको हेजिङ्गबाट भएको नाफा/(नोक्सान)		-	-	-
वैदेशिक संचालकको कारण वित्तीय सम्पत्तिको विनियम परिवर्तन गर्दा हुने सटही नाफा/(नोक्सान)		-	-	-
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाहरुको आयकर		-	-	-
नाफा/नोक्सानमा पुन:वर्गिकरण गरिएका खुद अन्य विस्तृत आम्दानी				
नाफा/नोक्सानमा पून:वर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने खूद अन्य विस्तृत आम्दानी				
ग) इक्विटी विधिबाट लेखाङ्कन गरिएको वा गर्न सकिने खूद अन्य विस्तृत आम्दानीमा हिस्सा				
आयकर पछिको यस वर्षको अन्य विस्तृत आम्दानी		(७१,४९८,४५६)	(९५,५९८,४४७)	७८९,६४७,४७७
कूल यस वर्षको विस्तृत आम्दानी		(७१,४९८,४५६)	(९५,५९८,४४७)	७८९,६४७,४७७
कूल विस्तृत आम्दानीको बाँडफाँड				
बैंकको इक्विटी शेयर धनी				
गैर नियन्त्रित स्वार्थ				
कूल विस्तृत आम्दानी		(७१,४९८,४५६)	(९५,५९८,४४७)	७८९,६४७,४७७

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

गोविन्द शर्मा गैरे
लेखापरीक्षक
मिति:

शिवहरि शर्मा
लेखापरीक्षक
मिति:

बि.के.मान सिंह
लेखापरीक्षक
मिति:

बाबुराम गौतम
उप-महालेखापरीक्षक
मिति:

प्रा.डा.रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

यज्ञप्रसाद ढुङ्गेल
संचालक

डा.रामशरण खरेल
संचालक

कविप्रसाद पाठक
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

लक्ष्मी प्रसाद पौडेल
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा.इन्द्र कुमार कट्टेल
ना.कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु.निर्देशक

नारायण प्रसाद घिमिरे
उपनिर्देशक

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रीय हिसाब

नगद प्रवाह विवरण

२०७६ आषाढ मसान्तसम्म (१६ जुलाई २०१९)

रकम रु. मा

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२
कारोवार संचालनबाट नगद प्रवाह		
आयकर अघिको नाफा	४६२,२८४,१८७	३५८,३९६,५२०
अन्य विस्तृत आम्दानी नाफा/नोक्सान	(७१,४९८,४५६)	(९५,५९८,४४७)
जफत पुन मूल्याङ्कन	८९,६२८,६०४	१३१,८०२,३६४
कर्मचारी खर्च	(२३,११४,२०९)	(१७,९६१,५९२)
पूर्व अवधि समायोजन	१३,७२३,१५६	(१६३,२७१)
आयकर खर्च	–	–
ह्रास कट्टी तथा परिशोधन	१८,०११,११६	१६,०९८,७२६
शेयर समायोजन	–	–
लगानीहरुको लागि व्यवस्था	–	–
स्थगन कर	–	–
लाभांश आम्दानी	–	–
संचित मुनाफाको समायोजन	(२२,९९५,११४)	–
लगानी	–	–
संचालन सम्पत्ति तथा दायित्वको परिवर्तन अघिको संचालन नगद प्रवाह	४६६,०३९,२८४	३९२,५७४,३०१
संचालन सम्बन्धी चालू सम्पत्तिमा कमि/(बृद्धि)		
नपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात	२८,९३२,१३४	(८७,९९२,०६९)
बैंक तथा वित्तीय संस्थारुमा रहेको मौज्दात	–	–
अन्य व्यापारिक सम्पत्ति	(४,३६०,३७५)	६५,४३०,०००
बैंक तथा वित्तीय संस्थारुलाई दिएको कर्जा तथा सापट	–	–
कर्मचारीलाई दिएको कर्जा तथा सापट	३,५३०,९०९	(५,१५२,७५२)
अन्य सम्पत्ति	(७४७,६५६,७०९)	(८०५,१३७,६२२)
संचालन सम्वन्धी चालू दायित्वमा (कमि)/बृद्धि	–	–
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई तिर्न बाँकी	–	–
नेपाल राष्ट्र बैंकलाई तिर्न बाँकी	–	–
ग्राहकको निक्षेप	–	–
ऋण तथा सापटी	(२६,२७५,६४६)	(३९,९९९,८५५)
अन्य दायित्व	४९७,३८५,४२३	१,१८५,४७०,०६५
चालु कर सम्पत्तिमा परिवर्तन	८,२७३,८४६	(४,३६१,०९२)
कारोवार संचालनबाट खूद नगद प्रवाह	२२५,८६८,८६४	७००,८३०,९७७
लगानी कारोबारबाट नगद प्रवाह		

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२
धित्तो पत्र लगानी खरिद	(९,८२१,८२१)	(४,२६८,६९८)
धित्तो पत्र लगानी विक्रीबाट प्राप्ती	–	–
सम्पत्ति तथा उपकरणहरुको खरिद	(१२,६८६,४५२)	(१०,६६९,२९३)
सम्पत्ति तथा उपकरणहरुको विक्रीबाट प्राप्ती	–	–
अर्मूत सम्पत्तिको खरिद	(३,४३०,८७१)	(९९,४४०)
अर्मूत सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्ती	–	–
लगानी सम्पत्तिको खरिद	–	–
लगानी सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्ती	–	–
ब्याज आम्दानी	–	–
लाभांश आम्दानी	–	–
लगानी कारोबारमा खूद नगद प्रवाह	(२५,९३९,१४४)	(१५,०३७,४३१)
वित्तीय कारोबारबाट नगद प्रवाह		
ऋणपत्र निष्काशनबाट प्राप्ती	–	–
ऋणपत्रको भुक्तानी	–	–
सुरक्षण नराखिएको सहायक आवधिक दायित्व निष्काशनबाट प्राप्त	–	–
सुरक्षण नराखिएको सहायक आवधिक दायित्व भुक्तानी	–	–
शेयर निष्काशनबाट प्राप्ती	–	–
लाभांश खर्च	–	–
ब्याज खर्च	–	–
अन्य प्राप्ती/भुक्तानी	–	–
वित्तीय कारोवारबाट खूद नगद प्रवाह	–	–
नगद प्रवाहमा भएको खूद (कमी)/बृद्धि	१९९,९२९,७२१	६८५,७९३,५४६
नगद तथा नगद समानमा रहेको शुरुवाती मौज्दात	७३५,२६२,६७४	४९,४६९,१२८
नगद तथा नगद समानमा विनिमय दर परिवर्तनको असर		
नगद तथा नगद समानमा रहेको अन्तिम मौज्दात	१,१०४,२९०,५२१	७३५,२६२,६७४

आजको मितिको संलग्न प्रतिवेदन अनुसार

गोविन्द शर्मा गैरे
लेखापरीक्षक
मिति:

शिवहरि शर्मा
लेखापरीक्षक
मिति:

बि.के.मान सिंह
लेखापरीक्षक
मिति:

बाबुराम गौतम
उप-महालेखापरीक्षक
मिति:

प्रा.डा.रामचन्द्र भट्टराई
अध्यक्ष

यज्ञप्रसाद ढुङ्गेल
संचालक

डा.रामशरण खरेल
संचालक

कविप्रसाद पाठक
संचालक

अशोक बुढाथोकी
संचालक

लक्ष्मी प्रसाद पौडेल
संचालक

कमलेश कुमार अग्रवाल
संचालक

चन्द्र सिंह साउद
संचालक

रमण नेपाल
कार्यकारी निर्देशक

डा.इन्द्र कुमार कट्टेल
ना.कार्यकारी निर्देशक

हेमन्त पोखरेल
का.मु.निर्देशक

नारायण प्रसाद घिमिरे
उपनिर्देशक

नागरिक लगानी कोष

केन्द्रीय हिसाब

इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण

आषाढ २०७६ मसान्तसम्म (१६ जुलाई २०१९)

रकम रु. मा

विवरण	शेयर पुजिं	शेयर प्रिमियम	साधरण जगेडा कोष	नियमनकारी कोष	फेयर मुल्य कोष	पूनः मुल्याङ्कन कोष	अन्य कोष	संचित मूनाफा	जम्मा इक्विटी
१ श्रावण २०७४ को मौज्दात	६०७,५००,०००.००	-	३२३,३३६,४३८.२३				५,१००,०००.००	१८,०८९,१६१.५३	९५४,०२५,५९९.७६
समायोजन/पुन:स्थापना					६२४,१५५,६२५.७५	४४२,७४६,९७९.५५		५१४,७७४,१७९.४७	१,५८१,६७६,७८४.७७
स्थगन कर (दायित्व)/सम्पत्ति					(१५६,०३८,९०६.४४)	(११०,६८६,७४४.८९)	३,५०९,८२५.५०	(५,२०५,७०३.६१)	(२६८,४२१,५२९.४३)
१ श्रावण २०७४ को समायोजीत/पून: स्थापित मौज्दात	६०७,५००,०००.००	-	३२३,३३६,४३८.२३	-	४६८,११६,७१९.३१	३३२,०६०,२३४.६६	८,६०९,८२५.५०	५२७,६५७,६३७.३९	२,२६७,२८०,८५५
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी									
यस वर्षको मूनाफा								३५८,३९६,५२०.३६	
कर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी									
पूर्व समायोजन								(१६३,२७०.५१)	
पुन: मापनबाट परिभाषित लाभ योजनाको दायित्व/(सम्पत्ति)							३,२५३,३२६.००		
फेयर मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)					(९८,८५१,७७३.३१)				
खुद फेयर मूल्यमा परिवर्तन									
नाफा/नोक्सान खुद रकमबाट स्थानान्तरण भएको									
कर्मचारी कल्याण कोष								(१७,९६१,५९१.९२)	
पुन: मूल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)									
नगद प्रवाहको हेजिङ्गबाट भएको नाफा/(नोक्सान)									
फेयर मूल्यमा परिवर्तनको प्रभावकारी अंश									
कुल रकम लाभ वा घाटामा पुन:वर्गिकृत गरियो ।									
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी									
जगेडा कोषमा सारिएको रकम								(७१,८४६,३६७.६७)	
जगेडा कोषबाट स्थान्तरण भएको रकम			७१,८४६,३६७.६७						
इक्विटीमा सिधैं देखाइएको शेयरधनीसंगको कारोबार									
शेयर निष्काशन (Right share)									
शेयरमा आधारित भुक्तानी									
शेयरधनीलाई लाभांस वितरण									
बोनस शेयर निष्काशन ७१।७२	१३२,७६४,८७३.००							(१३२,७६४,८७३.००)	
बोनस शेयर निष्काशन ७२।७३	१६२,८५८,२७२.००							(१६२,८५८,२७२.००)	
नगद लाभांश भुक्तानी									
जम्मा योगदान									
आषाढ मसान्त २०७५ को मौज्दात	९०३,१२३,१४५.००	-	३९५,१८२,८०५.८९	-	३६९,२६४,९४६.००	३३२,०६०,२३४.६६	११,८६३,१५१.५०	५००,४५९,७८२.६६	२,५११,९५४,०६६

विवरण	शेयर पुजिं	शेयर प्रिमियम	साधरण जगेडा कोष	नियमनकारी कोष	फेयर मुल्य कोष	पून: मुल्याङ्कन कोष	अन्य कोष	संचित मूनाफा	जम्मा इक्विटी
१ श्रावण २०७५ सालको मौज्दात	९०३,१२३,१४५.००		३९५,१८२,८०५.८९		३६९,२६४,९४६.००	३३२,०६०,२३४.६६	११,८६३,१५१.५०	५००,४५९,७८२.६६	२,५११,९५४,०६६
समायोजन/पुन:स्थापना								(२२,९९५,११४.१८)	
१ श्रावण २०७५ को समायोजीत/पून:स्थापित मौज्दात									
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी									
यस वर्षको मूनाफा								४६२,२८४,१८७.०१	
कर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी								-	
पूर्व समायोजन								१३,७२३,१५५.९०	
पुन: मापनबाट परिभाषित लाभ योजनाको दायित्व/(सम्पत्ति)							(४,२७७,००२.५०)		
फेयर मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)					(६७,२२१,४५३.०३)				
खुद फेयर मूल्यमा परिवर्तन									
कर्मचारी कल्याण कोष								(२३,११४,२०९.३५)	
पुन: मूल्याङ्कबाट भएको नाफा/(नोक्सान)									
नगद प्रवाहको हेजिङ्गबाट भएको नाफा/(नोक्सान)									
फेयर मूल्यमा परिवर्तनको प्रभावकारी अंश									
कुल रकम लाभ वा घाटामा पुन:वर्गिकृत गरियो ।									
पुन: मुल्याङ्कबाट भएको नाफा/(नोक्सान									
जगेडा कोषमा सारिएको रकम								(९२,४५६,८३७.४०)	
जगेडा कोषबाट स्थान्तरण भएको रकम			९२,४५६,८३७.४०						
इक्विटीमा सिधैं देखाइएको शेयरधनीसंगको कारोबार									
शेयर निष्काशन(Right share)									
शेयरमा आधारित भुक्तानी									
शेयरधनीलाई लाभांस वितरण									
बोनस शेयर निष्काशन ७३।७४	१९९,२२८,९६६.००							(१९९,२२८,९६६.००)	
अग्रिम कल प्राप्ती	१६५,५१३,०४३.००								
नगद लाभांश भुक्तानी									
जम्मा योगदान									
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	१,२६७,८६५,१५४.००		४८७,६३९,६४३.३०		३०२,०४३,४९२.९७	३३२,०६०,२३४.६६	७,५८६,१४९.००	६३८,६७१,९९८.६४	३,०३५,८६६,६७३

गोविन्द शर्मा गैरे लेखापरीक्षक मिति:	**शिवहरि शर्मा** लेखापरीक्षक मिति:	**बि.के.मान सिंह** लेखापरीक्षक मिति:	**बाबुराम गौतम** उप-महालेखापरीक्षक मिति:
प्रा.डा.रामचन्द्र भट्टराई अध्यक्ष	**यज्ञप्रसाद ढुङ्गेल** संचालक	**डा.रामशरण खरेल** संचालक	**कविप्रसाद पाठक** संचालक
अशोक बुढाथोकी संचालक	**लक्ष्मी प्रसाद पौडेल** संचालक	**कमलेश कुमार अग्रवाल** संचालक	**चन्द्र सिंह साउद** संचालक
रमण नेपाल कार्यकारी निर्देशक	**डा.इन्द्र कुमार कट्टेल** ना.कार्यकारी निर्देशक	**हेमन्त पोखरेल** का.मु.निर्देशक	**नारायण प्रसाद घिमिरे** उपनिर्देशक

टिप्पणी (अनुसूचीहरू)

टिप्पणी ४.१ नगद तथा नगद समान

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
नगद मौज्दात	–	–	–
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	१,१०४,२९०,५२१	७३५,२६२,६७४	४९,४६९,१२८
नेपाल बैंक लिमिटेड	६,४४५,९०७	८,९६६,२८९	८,९६६,२८९
बैंक अफ काठमाण्डौं	५,३५१,८११	४,९६०,९२१	४,९६०,९२१
कुमारी बैंक लिमिटेड	(२४,९५६,४२९)	३३,९४३,८८२	३३,३५५,५७१
हिमालयन बैंक लिमिटेड	(१०९,२९०,२२७)	४०,८६८,५८४	२८,४२१,६५६
एभरेष्ट बैंक लिमिटेड	७३९,१८०,४०६	१५६,३७७,०७३	५,८६०,०४७
एन सि.सि बैंक लिमिटेड	१२८,७९७,९७६	४०५,४५१,८८८	९२,९७०,९६२
माछापुच्छ्रे बैंक लिमिटेड	१४२,५२०,५०२	२२५,९२१,९६८	४,२४६,६२८
प्राइम कमर्सियल बैंक लिमिटेड	१५,४२१,२२९	(७०,००४,२४४)	(८३,८८७,९४१)
सनराईज बैंक लिमिटेड	१७७,०७९,९२६	२०,९२४,७२१	२,२१९,७३२
जनता बैंक लिमिटेड	(५७,३१९,७६५)	(२५,१६६,८०७)	३२,०३५,४१६
ग्लोबल आइएमई बैंक लिमिटेड	(३३,४०२,९००)	(२३,४०२,९००)	(२३,६०३,५७९)
सिभिल बैंक लिमिटेड	११४,४६२,०८४	(४३,५७८,७०२)	(५६,०७६,५७४)
ट्रान्जिटमा नगद	–	–	–
जम्मा	**१,१०४,२९०,५२१**	**७३५,२६२,६७४**	**४९,४६९,१२८**

बैंक स्टेटमेन्टको आधारमा मौज्दात रु.१,१४५,९७४,६८१।६० रहेको छ ।

टिप्पणी ४.२ नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात तथा लिनू पर्ने			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको वैधानिक मौज्दात	१०९,७२२,१३३	१२६,१७२,९३५	३८,३१६,१३१
पुन:बिक्री सम्झौता अन्तर्गत खरिद गरिएको धित्तोपत्र	–	–	–
धित्तोपत्रमा ऋण	–	–	–
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट असुल हुन बाँकी ब्याज	२,५९७,५४५	१५,०७८,८७७	१४,९४३,६११
जम्मा	**११२,३१९,६७८**	**१४१,२५१,८१२**	**५३,२५९,७४२**

टिप्पणी ४.३ बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
स्वदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	-	-	-
विदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	-	-	-
घटाउने: नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-
जम्मा	**-**	**-**	**-**

टिप्पणी ४.४ डेरिभेटिभ वित्तीय उपकरण

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
व्यापारिक प्रयोजनको लागि धारण			
ब्याजदर स्वाप	-	-	-
मुद्रा स्वाप	-	-	-
अग्रिम विनिमय सम्झौता	-	-	-
अन्य	-	-	-
जोखिम व्यवस्थापनको निम्ति धारण			
ब्याजदर स्वाप	-	-	-
मुद्रा स्वाप	-	-	-
अग्रिम विनिमय सम्झौता	-	-	-
अन्य	-	-	-
जम्मा	**-**	**-**	**-**

टिप्पणी ४.५ अन्य व्यापारिक सम्पत्तिहरू

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
ट्रेजरी विल	-	-	-
नेपाल सरकारको ऋणपत्र	-	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र	-	-	-
स्वदेशी संस्थागत ऋणपत्र	-	-	-
शेयर (इक्विटी)	-	-	-
अन्य (National Saving Certificate)	४४,५१९,३७५	४०,१५९,०००	१०५,५८९,०००
जम्मा	४४,५१९,३७५	४०,१५९,०००	१०५,५८९,०००
धित्तो राखिएको (Pledged)	-	-	-
धित्तो नराखिएको (Non-pledged)	-	-	-

टिप्पणी ४.६ बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दिएको कर्जा तथा सापट

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
लघुवित्त संस्थाहरुलाई दिएको कर्जा	-	-	-
अन्य	-	-	-
घटाउने: कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-
जम्मा	**-**	**-**	**-**

टिप्पणी ४.७ कर्मचारीलाई दिएको कर्जा तथा सापटी			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
परिषोधित लागतमा मापन गरिएको कर्जा तथा सापटी	३१,८८३,५२७	३५,४१४,४३६	३०,२६१,६८४
घटाउने:कर्जा नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-
सामुहिक नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-
व्यक्तिगत नोक्सानी व्यवस्था	-	-	-
खूद रकम	३१,८८३,५२७	३५,४१४,४३६	३०,२६१,६८४
FVTPL मा मापन गरिएको कर्जा तथा सापटी			
जम्मा	**३१,८८३,५२७**	**३५,४१४,४३६**	**३०,२६१,६८४**

टिप्पणी ४.७.१ कर्जा प्रकारको आधारमा कर्जा तथा सापटीको विश्लेषण			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
कर्जा प्रकार	-	-	-
आवधिक कर्जा	-	-	-
अधिविकर्ष कर्जा	-	-	-
ट्रष्ट रिसिप्ट/निर्यात कर्जा	-	-	-
माग तथा अन्य चालु पूंजी	-	-	-
व्यक्तिगत आवासिय कर्जा	-	-	-
रियल स्टेट कर्जा	-	-	-
मार्जिन लेन्डिङ्ग कर्जा	-	-	-
हायर पर्चेज कर्जा	-	-	-
विपन्न वर्ग कर्जा	-	-	-
बिल्स खरिद	-	-	-
योजना बापाको कर्जा	-	-	-
कर्मचारीहरुको कर्जा	३१,८८३,५२७	३५,४१४,४३६	३०,२६१,६८४
अन्य	-		-
कूल जम्मा	**३१,८८३,५२७**	**३५,४१४,४३६**	**३०,२६१,६८४**
असुल गर्न बाँकी ब्याज	-	-	-
जम्मा	**३१,८८३,५२७**	**३५,४१४,४३६**	**३०,२६१,६८४**

टिप्पणी ४.८ धित्तोपत्रमा लगानी			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
परिषोधित लागतमा मापन गरिएको धित्तोपत्रमा लगानी	-	-	-
FVTOCI मा मापन गरिएको शेयर(इक्विटी) मा लगानी	५३१,०६८,१६५	६१०,८७४,९४९	७३८,४०८,६१५
जम्मा	**५३१,०६८,१६५**	**६१०,८७४,९४९**	**७३८,४०८,६१५**

टिप्पणी ४.८.३ इक्विटीमा गरिएको लगानीको जानकारी

विवरण	२०७६ आषाढ ३१		२०७५ आषाढ ३२		२०७४ श्रावण १	
	लागत	फेयर मुल्य	लागत	फेयर मुल्य	लागत	फेयर मुल्य
अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत फेयर मुल्यमा मापन गरिएका सुचिकृत शेयर (इक्विटी) लगानी	१२३,३३७,३२६.१३	५२६,०६१,९८३.४७	११३,५१५,५०५.४५	६०५,८६८,७६६.८३	१०९,२४६,८०७.४५	७३३,४०२,४३३.२०
सिद्धार्थ बैंक लिमिटेड	३,५५३,७५५.००	१८,३६९,२७०.००	२,५६५,७५४.००	१५,१३९,४८५.००	१,६९९,६००.००	१८,०२१,३५२.००
बैंक अफ काठमाण्डौं	४६५,५७२.००	३,०३७,५६०.००	४६५,५७२.००	३,४७५,५६०.००	४६५,५७२.००	३,४६५,४६२.००
प्रिमियर इन्सुरेन्स लिमिटेड	७६,१६०.००	४९०,७८४.००	७६,१६०.००	२,१३९,७५०.००	७६,१६०.००	१,५७३,१४०.००
एभरेष्ट इन्सुरेन्स लिमिटेड	२३७,५००.००	९५७,०३०.००	७,२००.००	४२१,०८०.००	७,२००.००	५९७,७४०.००
सनराइज बैंक लिमिटेड	-	-	२०७,८००.००	१,०४५,५२०.२०	२०७,८००.००	९९१,१८५.००
यूनिलिभर लिमिटेड	३,०२७,१५७.००	१८०,२२५,०००.००	३,०२७,१५७.००	२२२,५००,०००.००	३,०२७,१५७.००	२५९,८८०,०००.००
प्रभु इन्सुरेन्स लिमिटेड	५,१६०,७००.००	२६,८६८,२९६.००	२,९३२,१००.००	४०,२४७,५१५.००	१,४९१,१००.००	२०,६३६,९२८.००
सिटिजन इनभेष्टमेन्ट बैंक	५,१००.००	३०,५०८.८०	५,०१४.००	३०,९६३.२०	-	८,८०३.८०
सिटिजन इनभेष्टमेन्ट बैंक (Promoter share)	३८६,६११.००	३४२,९२१.६०	४८३,९८६.००	३१६,६५०.००	३०५,७००.००	१४८,५७९.२०
बैंक अफ काठमाण्डौ (Promoter share)	४६,३५१,३००.००	१४५,९०३,६८१.५०	४६,३५१,३००.००	१५७,६७८,४२१.२१	४६,३५१,३००.००	२०७,५३४,८३५.२०
बैंक अफ काठमाण्डौ	-	४,६५५,५७५.८०	-	४,२२८,००२.२४	-	५,५६४,७९०.००
लुम्बिनी फा.क.लि.	१२,२००.००	१६४,६९२.००	१२,२००.००	१२२,०५६.००	१२,२००.००	११५,५४३.००
एन.आइ.सी.एशिया बैंक	८८,२८५.८४	३,१५१,६८०.००	१,८१९,४४३.४०	२,२४९,९२०.००	७०,७९९.४०	२३६,९१२.००
सिभिल बैंक लिमिटेड	८६७,४६६.२४	१,१३८,३२३.८९	६६१,६००.००	१,१०२,३००.९८	६६१,६००.००	१,६६०,६०८.००
हिमालयन बैंक लिमिटेड	१९,२००.००	१,२९५,५४४.००	१९,२००.००	१,३२२,४००.००	१९,२००.००	१,१८८,१५०.००
बुटवल पावर कम्पनी लिमिटेड	१३,१९९,६८०.२२	२३,६५७,९९९.६८	१३,१९९,६८०.२२	२४,०३१,३४५.००	१३,१९९,६८०.२२	३०,४६९,९००.००
नेपाल टेलिकम कम्पनी लिमिटेड	३,०००,०००.००	३,४६५,०००.००	३,०००,०००.००	३,६०५,०००.००	३,०००,०००.००	३,३५०,०००.००
नेपाल टेलिकम कम्पनी लिमिटेड (Promoter share)	५,०००,०००.००	२४,२५५,०००.००	५,०००,०००.००	२५,२३५,०००.००	५,०००,०००.००	२३,४५०,०००.००
एन.सि.सि बैंक लिमिटेड (Promoter share)	३४,११७,३००.००	२३,६६०,०५७.२०	२५,९१२,०००.००	५९,३३४,५००.००	२५,९१२,०००.००	१२६,२५०,५८८.००
एन.सि.सि बैंक लिमिटेड	-	२३,३४१,४६४.००				
प्राइम कमर्सियल बैंक लिमिटेड	२८२,८३५.४१	१,०६८,३५४.००	२८२,८३५.४१	१,१००,०७१.००	२५३,२३५.४१	६९०,३९२.००
नेपाल इन्भेष्टमेन्ट बैंक लिमिटेड	७,४८६,५०३.४२	३९,९८३,२४१.००	७,४८६,५०३.४२	४०,५४३,२२७.००	७,४८६,५०३.४२	२७,५६७,५२५.००
अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत फेयर मुल्यमा मापन गरिएका सुचिकृत नभएका शेयर (इक्विटी) लगानी	**५,००६,१८२.०५**	**५,००६,१८२.००**	**५,००६,१८२.०५**	**५,००६,१८२.००**	**५,००६,१८२.०५**	**५,००६,१८२.०५**
नेपाल स्टक एक्सचेन्ट लिमिटेड	६,१८२.०५	६,१८२.००	६,१८२.०५	६,१८२.००	६,१८२.०५	६,१८२.०५
नागरिक एकांक योजना	५,०००,०००.००	५,०००,०००.००	५,०००,०००.००	५,०००,०००.००	५,०००,०००.००	५,०००,०००.००
श्री भृकुटी पल्प एण्ड पेपर एन.एल	२००,०००.००	-	२००,०००.००	-	२००,०००.००	-
सम्झना फाइनान्स कम्पनी लिमिटेड	१,४२२,४४०.००	-	१,४२२,४४०.००	-	१,४२२,४४०.००	-
निकोन एयर लिमिटेड	८१,२५०.००	-	८१,२५०.००	-	८१,२५०.००	-
हिमगिरि टेक्सटाइल लिमिटेड	६०,०००.००	-	६०,०००.००	-	६०,०००.००	-
एस.लेबोटरी नेपाल लिमिटेड	११०,४००.००	-	११०,४००.००	-	११०,४००.००	-
जम्मा	१२८,३४३,५०८.१८	५३१,०६८,१६५.४७	११८,५२१,६८७.५०	६१०,८७४,९४८.८३	११४,२५२,९८९.५०	७३८,४०८,६१५.२५

टिप्पनी ४.८.१ परिशोधित (Amortized) लागतमा मापन गरिएको धित्तोपत्रमा लगानी			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
ऋणपत्र			
सरकारी ऋणपत्र	–	–	–
सरकारी ट्रेजरी बिल	–	–	–
नेपाल राष्ट्र बैंक ऋणपत्र	–	–	–
नेपाल राष्ट्र बैंकको निक्षेप उपकरणहरु	–	–	–
अन्य			
नेपाल शेयर मार्केटस् लि.	२३,५०७,७५६	३०,०००,०००	३०,०००,०००
घटाउने: विशेष हानी नोक्सानी व्यवस्था	२३,५०७,७५६	३०,०००,०००	३०,०००,०००
जम्मा	–	–	–

टिप्पणी ४.८.२ अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत फेयर मुल्यमा मापन गरिएका शेयर (इक्विटी) लगानी			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
इक्विटी उपकरणहरु			
सूचिकृत शेयरहरु	५२६,०६१,९८३	६०५,८६८,७६७	७३३,४०२,४३३
सूचिकृत नभएका शेयरहरु	५,००६,१८२	५,००६,१८२	५,००६,१८२
जम्मा	५३१,०६८,१६५	६१०,८७४,९४९	७३८,४०८,६१५

टिप्पणी ४.९ चालू कर सम्पत्ति/दायित्व			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
चालू कर सम्पत्ति	९२९,५४८,०७३	७८६,०६९,५९६.००	६६०,०८७,०५८
चालु वर्षको आय कर सम्पत्ति	१४३,४७८,४७७	१२५,९८२,५३८	११६,५९०,५६८
अघिल्लो वर्षहरुको कर सम्पत्ति	७८६,०६९,५९६	६६०,०८७,०५८	५४३,४९६,४९०
चालू कर दायित्व	९३३,१३३,१५७	७७७,७९५,७५०	६५६,१७४,३०४
चालु वर्षको आयकर दायित्व	१५५,३३७,४०७	१२१,६२१,४४६	१०३,०४५,४४४
गत वर्षहरुको कर दायित्वहरु	७७७,७९५,७५०	६५६,१७४,३०४	५५३,१२८,८६०
जम्मा	(३,५८५,०८४)	८,२७३,८४६	३,९१२,७५४

टिप्पणी ४.१० सहायक कम्पनीमा लगानी

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
सूचिकृत सहायक कम्पनीमा लगानी			
सचिकृत नभएको सहायक कम्पनीमा लगानी			
जम्मा लगानी			
घटाउने: नोक्सानी व्यवस्था			
खूद कितावी मूल्य			

टिप्पणी ४.११ सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
सूचिकृत सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी			
सूचिकृत नभएका सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी			
जम्मा लगानी			
घटाउने: नोक्सानी व्यवस्था			
खुद कितावी मुल्य			

टिप्पणी ४.१२ लगानी सम्पत्ति

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
फेयर मुल्यमा मापन गरिएको लगानी सम्पत्ति	-	-	-
१ श्रावण २०७४ को मौज्दात	-	-	-
यस वर्षको थप/बिक्री	-	-	-
समायोजन / स्थानान्तरण	-	-	-
संचित ह्रासकट्टी	-	-	-
संचित जोखिम व्यवस्था	-	-	-
खूद रकम	-	-	-
जम्मा	-	-	-

टिप्पणी ४.१५ स्थगन कर			
विवरण	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	खूद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)
अस्थाई भिन्नतामा स्थगन कर			
लगानी सम्पत्ति (NBA)			-
धित्तोपत्रमा लगानी (Government Bond)			-
धित्तोपत्रमा लगानी	२२,४०७,१५१.०१		२२,४०७,१५१.०१
सहयोगीहरुमा लगानी			-
सम्पत्ति तथा उपकरण	५,३७०,८३०.११		५,३७०,८३०.११
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना	१,४२५,६६७.५०		१,४२५,६६७.५०
अस्थाई भिन्नतामा स्थगन कर			-
अघि सारेको अनुपोग कर घाटामा स्थगन कर			-
करको दरमा परिवर्तनले सिर्जना भएको स्थगन कर			-
शुरुको अन्य विस्तृत आम्दानी			(२३१,३४९,६७६.७२)
आषाढ मसान्त २०७६ मा खूद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)			(२०२,१४६,०२८.१०)
१ श्रावण २०७५ स्थगन कर (सम्पत्ति)/दायित्व			(२२८,४२१,६७४.५८)
यस वर्ष सिर्जना भएको/(फिर्ता भएको)			
नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)			(२,४४२,८२७.९७)
अन्य विस्तृत आम्दानीमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)			(२३,८३२,८१८.५१)
इक्विटीमा सिधै देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)			

विवरण	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	३२ आषाढ २०७५ को खूद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)
अस्थाई भिन्नतामा स्थगन कर			
असुल हुन बाँकी ब्याज			
लगानी सम्पत्ति (NBA)			
धित्तोपत्रमा लगानी (Government Bond)			
धित्तोपत्रमा लगानी	३२,९५०,५९१.१०		३२,९५०,५९१.१०
सहयोगीहरुमा लगानी			-
सम्पत्ति तथा उपकरण	२,९२८,००२.१४		२,९२८,००२.१४
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना		(१,०८४,४४२.००)	(१,०८४,४४२.००)
अन्य अस्थाई भिन्नताहरु			
अस्थाई भिन्नतामा स्थगन कर			
अघि सारेको अनुपयोग कर घाटामा स्थगन कर			
करको दरमा परिवर्तनले सिर्जना भएको स्थगन कर			
शुरुको अन्य विस्तृत आम्दानी			(२६३,२१५,८२५.८३)
आषाढ मसान्त २०७५ मा खूद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)	३५,८७८,५९३.२५	(१,०८४,४४२.००)	(२२८,४२१,६७४.५८)
१ श्रावण २०७४ स्थगन कर (सम्पत्ति)/दायित्व			(२६८,४२१,५२९.४३)
यस वर्ष सिर्जना भएको/(फिर्ता भएको)			
नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)			(८,१३३,७०५.७५)
अन्य विस्तृत आम्दानीमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)			(३१,८६६,१४९.१०)
इक्विटीमा सिधै देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)			

टिप्पणी ४.१६ अन्य सम्पत्ति

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
विक्रीका लागि उपलब्ध सम्पत्ति	–	–	–
अन्य गैर बैंकिङ्ग सम्पत्तिहरु	–	–	–
लिन बाँकी विल्स	–	–	–
लिन बाँकी आसामी	३७२,६९०	४२३,६३७	९९१,६३६
आर्जित आम्दानी	–	–	–
अग्रिम भुक्तानी र धरौटी	१०१,०००	९९,५००	९९,५००
अग्रिम इन्सुरेन्स प्रिमियम(गाडीको इन्सुरेन्स प्रिमियम)	१,४८५,१७२	२,३९४,८४८	२,४९३,९६७
अग्रिम इन्सुरेन्स प्रिमियम(कर्मचारीको मेडिकल)	१,३६६,८१४	५६८,८९५	८८०,३५२
अन्य (स्टेशनरी स्टक)	१९१,७५५	–	–
ठेकेदारलाई अग्रिम भुक्तानी	१४१,५००,०००	–	–
कर्मचारीलाई अग्रिम भुक्तानी	१,३०९,५२३	२,०१५,५००	२,१५८,७८९
आयकर धरौटी (कानुनी मुद्धाहरुको लागि)			
कर्मचारीको स्थगन खर्च	१५४,११९,४३२	४०,३०६,२००	३८,०२२,६२१
जग्गा कर	–	–	२,९६८,९६१
कर्मचारी कल्याण कोष	–	१३,६२१,१४३	१,३४६,४४०
ब्याज लिन बाँकी	५,४६३,३७१	२९,४९२,२३५	२९,४९२,२३५
राष्ट्रिय कल्याण कोष	१७६,८२०	१७६,८२०	१७६,८२०
अन्तर योजना लेनदेन	२,६१९,७७०,७५४	२,०८९,१०१,८४३	१,२९४,४३१,६७८
शिक्षक बीमा कोष योजना	७९७,८३५,०७२	१,०३८,१७७,४०४	२९८,९८३,७५९
NARC बीमा कोष योजना	४२,९२४,६४२	२१,८१६,२३६	२१,२२१,०५८
सैनिक बीमा कोष योजना	–	७१,२४६,२९८	५४,६५०,९७०
कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश योजना	१,७००,३११,०८८	–	–
नागरिक एकांक योजना	–	–	६९८,५१३,२३९
नेपाल प्रहरी बीमा कोष योजना	७८,५३७,२०३	–	३,३६७,२७३
सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष योजना	–	–	१,८३४,७१२
NID बीमा योजना	१६२,७४९	६५,३९५	
निजामती सेवा बीमा योजना	–	६२१,९१७,०९१	२१५,८६०,६६६
उपदान कोष योजना	–	३३५,८७९,४१९	–
जम्मा	२,९२५,८५७,३३१	२,१७८,२००,६२२	१,३७३,०६३,०००

टिप्पणी ४.१७ बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई तिर्न बाँकी

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
मनी मार्केटको निक्षेप	-	-	-
अन्य बैंक सापटी	-	-	-
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुबाट अन्य निक्षेप	-	-	
राफसाफ तथा (clearing) खाता	-	-	-
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुबाट अन्य निक्षेप	-	-	-
जम्मा	-	-	-

टिप्पणी ४.१८ नेपाल राष्ट्र बैंकलाई तिर्न बाँकी

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट पुन:कर्जा			
स्थायी तरलता सुविधा			
नेपाल राष्ट्र बैंकबाट Lender of last resort सुविधा			
पुन: खरिद सम्झौता अन्तर्गत विक्रि गरिएको धित्तोपत्र			
नेपाल राष्ट्र बैंकलाई तिर्नु पर्ने अन्य रकम			
जम्मा			

टिप्पणी ४.१९ डेरिभेटिभ वित्तीय उपकरणहरू

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
व्यापारिक प्रयोजनको लागि धारण			
ब्याजदर स्वाप			
मुद्रा स्वाप			
अग्रिम विनिमय सम्झौता			
अन्य			
जोखिम व्यवस्थापनको निम्ति धारण			
ब्याजदर स्वाप			
मुद्रा स्वाप			
अग्रिम विनिमय सम्झौता			
अन्य			
जम्मा			

टिप्पणी ४.१३ सम्पत्ति तथा उपकरण

विवरण	जग्गा	भवन	परिवहन साधन	फर्निचर तथा फिक्स्चर	अन्य उपकरणहरू	जम्मा
परल मोल						
१ श्रावण २०७३ को मौज्दात	१,२०८,७९१,४४०	१०,७७४,७६८	२२,७५२,९९७	७,८९६,०३६	३४,९४५,०९३	१,२८६,८५१,७८३
यस वर्ष थप:						
थप	–	७१०,९२०	७,४६७,२००	१,३६६,०४४	४,७७८,७४०	
पूंजीकृत						
यस वर्षको विक्री						
समायोजन/ पुन:मूल्याङ्कन						
आषाढ मसान्त २०७४ को मौज्दात	१,२०८,७९१,४४०	११,४८५,६८८	३०,२२०,१९७	९,२६२,०८०	३९,७२३,८३३	१,३०३,११२,३३६
यस वर्ष थप:						–
थप	–	५,७९७,५५८	–	८६७,७१६	४,००४,०१९	
पूंजीकृत						
यस वर्षको विक्री						
समायोजन/ पुन:मूल्याङ्कन						
आषाढ मसान्त २०७५ को मौज्दात	१,२०८,७९१,४४०	१७,२८३,२४६	३०,२२०,१९७	१०,१२९,७९६	४३,७२७,८५१	१,३१३,८८१,०६९
यस वर्ष थप:						
थप	–	७०,८७३	८,०८९,४४४	१,५१०,५६६	३,०१५,५६९	
पूंजीकृत						
यस वर्षको विक्री						
समायोजन/ पुन:मूल्याङ्कन						
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	१,२०८,७९१,४४०	१७,३५४,११९	३८,३०९,६४१	११,६४०,३६२	४६,७४३,४२०	१,३२९,९९८,३९२
ह्रासकट्टी तथा हानी नोक्सानी						
१ श्रावण २०७३ को मौज्दात	–	५२५,१६९	१२,२५९,२७२	५,३७४,५१३	२०,५००,४८७	३९,२९४,८२२
यस वर्षको ह्रासकट्टी	–	३,४३२,२२६	३,९३३,४९५	९३०,७८४	५,०७५,५१३	१३,३७२,०१८
यस वर्षको हानी नोक्सानी						
विक्री						
समायोजन						
आषाढ मसान्त २०७४ को मौज्दात	–	३,९५७,३९५	१६,१९२,७६७	६,३०५,२९७	२५,५७६,०००	५२,६६६,८४०
यस वर्षको ह्रासकट्टी	–	३,६५७,०४१	४,२४४,६२८	१,१७९,३१४	६,२७१,५६०	१५,३५२,५४३
यस वर्षको हानी नोक्सानी						
विक्री						
समायोजन						

आषाढ मसान्त २०७५ को मौज्दात	–	७,६१४,४३६	२०,४३७,३९६	७,४८४,६१२	३१,८४७,५६०	६८,०१९,३८३
यस वर्षको ह्रासकट्टी	–	४,०६७,३८१	५,०३८,४२८	१,३८२,१४४	६,७६३,७२२	१७,२५१,६७५
यस वर्षको हानी नोक्सानी						
बिक्री						
समायोजन						
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	–	११,६८१,८१७	२५,४७५,८२४	८,८६६,७५६	३८,६११,२८१	८५,२७१,०५८
पूंजीगत निर्माण						
खुद किताबी मूल्य						
आषाढ मसान्त २०७४ को मौज्दात	१,२०८,७९१,४४०	७,५२८,२९३	१४,०२७,४३०	२,९५६,७८३	१४,१४७,८३३	१,२४७,४५१,७७८
आषाढ मसान्त २०७५ को मौज्दात	१,२०८,७९१,४४०	९,६६८,८१०	९,७८२,८०१	२,६४५,१८४	११,८८०,२९१	१,२४२,७६८,५२७
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात	१,२०८,७९१,४४०	५,६७२,३०२	१२,८३३,८१७	२,७७३,६०६	८,१३२,१३९	१,२३८,२०३,३०४

टिप्पणी ४.१४ ख्याती र अमुर्त सम्पत्ति

विवरण	ख्याती	सफ्टवेयर		अन्य	आषाढ मसान्त २०७५ को जम्मा	आषाढ मसान्त २०७४ को जम्मा
		खरिद	विकास			
श्रावण २०७३ को मौज्दात		१,६९१,४४९			१,६९१,४४९	
यस वर्ष थप					-	
थप		१,९३७,६५०			१,९३७,६५०	
पूंजीकृत						
यस वर्षको विक्रि						
समायोजन/ पुन:मूल्याङ्कन						
आषाढ मसान्त २०७४को मौज्दात		३,६२९,०९९			३,६२९,०९९	१,६९१,४४९
यस वर्ष थप					-	
थप		९९,४४०			९९,४४०	१,९३७,६५०
पूंजीकृत					-	
यस वर्षको विक्रि					-	
समायोजन/ पुन:मूल्याङ्कन					-	
आषाढ मसान्त २०७५ को मौज्दात		३,७२८,५३९			३,७२८,५३९	३,६२९,०९९
थप		३,४३०,८७१			३,४३०,८७१	९९,४४०
पूंजीकृत					-	
यस वर्षको विक्रि					-	
समायोजन/ पुन:मूल्याङ्कन					-	
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात		७,१५९,४१०			७,१५९,४१०	३,७२८,५३९
परिषोधन र हानी नोक्सानी					-	
१ श्रावण २०७३		६३५,३८०			६३५,३८०	
यस वर्षको परिषोधन		४८४,२३१			४८४,२३१	
यस वर्षको हानी नोक्सानी						
विक्री						
समायोजन						
आषाढ मसान्त २०७४ को मौज्दत		१,११९,६१२			१,११९,६१२	६३५,३८०
यस वर्षको परिषोधन		७४६,१८२			७४६,१८२	४८४,२३१
यस वर्षको हानी नोक्सानी						
विक्री						
समायोजन						

आषाढ मसान्त २०७५ को मौज्दात		१,८६५,७९४			१,८६५,७९४	१,११९,६१२
यस वर्षको परिषोधन		७५९,४४१			७५९,४४१	७४६,१८२
यस वर्षको हानी नोक्सानी						
विक्री						
समायोजन						
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात		२,६२५,२३५			२,६२५,२३५	१,८६५,७९४
पुंजीगत निर्माणकार्य						
खूद किताबी मुल्य						
आषाढ मसान्त २०७४ को मौज्दात		२,५०९,४८७			२,५०९,४८७	१,०५६,०६९
आषाढ मसान्त २०७५ को मौज्दात		१,८६२,७४५			१,८६२,७४५	२,५०९,४८७
आषाढ मसान्त २०७६ को मौज्दात		४,५३४,१७५			४,५३४,१७५	१,८६२,७४५

टिप्पणी ४.२० ग्रहकको निक्षेप			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
संस्थापक ग्राहक	–	–	–
आवधिक निक्षेप	–	–	–
कल निक्षेप	–	–	–
चल्ती निक्षेप	–	–	–
अन्य	–	–	–
व्यक्तिगत ग्राहक	–	–	–
आवधिक निक्षेप	–	–	–
बचत निक्षेप	–	–	–
चल्ती निक्षेप	–	–	–
अन्य			
जम्मा	–	–	–

टिप्पणी ४.२१ तिर्न बाँकी कर्जा सापटी			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
स्वदेशी सापटी	–	–	–
नेपाल सरकार	–	–	–
अन्य संस्था	–	–	–
अन्य	–	–	–
विदेशी सापटी	–	–	–
विदेशी बैंक तथा वित्तीय संस्था	–	–	–
बहुपक्षिय विकास बैंक	–	–	–
अन्य संस्था	–	–	–
जम्मा	–	–	–

टिप्पणी ४.२२ व्यवस्था			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
लगानीको लागि व्यवस्था	–	–	–
लापरवाही (redundancy) को लागि व्यवस्था	–	–	–
पुन:सरचनाको लागि व्यवस्था	–	–	–
कानुनी तथा करको मुद्धा मामिला	–	–	–
Onerous सम्झौता	–	–	–
अन्य	–	–	–
जम्मा	–	–	–

टिप्पणी ४.२३ अन्य दायित्व

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व	२१,३४७,१४५	२,०९९,३२८	८,१८९,६०२
दिर्घकालिन सेवा बिदा वापतको दायित्व	–	–	–
अल्पकालिन कर्मचारी लाभ	–	–	–
तिर्न बांकी बिल्स	–	–	–
अन्तर योजना लेनदेन	–		
व्याज मुल्तवी	–	–	
क्रेडिटर्स तथा बक्यौता	५,१८५,३८२	२३,३७२,७९२	३२,४५१,३७९
निक्षेपमा तिर्न बांकी व्याज	–	–	–
सापटीमा तिर्न बांकी व्याज	–	–	–
क.व.वृ (२०४८) संगको मौजदात	१०,०५५,९३७	१०,०५७,३९५	१०,०६०,४९४
स्थगन अनुदान आयको दायित्व	–	–	–
तिर्न बांकी लाभांश	–	–	–
वित्तीय पट्टा अन्तर्गतको दायित्व	–	–	–
शेयर आवेदन दायित्व	७,७१६,४१३	७,७१६,४१३	७,७५३,८१३
जग्गा कर	२३,८८५,२८०	२३,८८५,२८०	२३,८८५,२८०
तिर्न बांकी लाभाशं	७२२,९१५	३०,७८५,७६५	५१,९५३,१५३
तिर्न बांकी कर्मचारी वोनस	८५,७३७,८७५	७१,८६०,५५०	८३,८५१,७८१
तलब तथा भत्ताको व्यवस्था	९६८,४५४	२२२,४८८	–
सवारी साधनको लागि व्यवस्था	७,९३८,०००		
कर्मचारी कल्याण कोषको लागि व्यवस्था	२५,३२६,२४९	४४,४४२,३०४	३५,७८८,०१३
भुक्तानी दिनुपर्ने टि डि एस	९३९,०२९	८५३,६११	१,३०७,७८७
अन्य निक्षेप	३७२,३६९	२,००१	२,००१
अन्य	–	–	–
क) सरकारी राजस्व	–	–	–
ख) एजेन्सी खाता	–	–	–
ग) शाखा समायोजन खाता	–	–	–
घ) रेमिट्यान्स भुक्तानी योग्य	–	–	–
ङ) लेखापरिक्षण शुल्क	२५४,२५०	३८१,३७५	३८१,३७५
च) अन्य	२०९,६१५	४२५,५०१	१६६,९००
छ) अन्तर योजना लेनदेन	२,५६०,४१९,३७९	२,०३७,५८८,०६७	८१२,४३१,२२५
कर्मचारी बचत वृद्धि अवकाश योजना	–	१,१०८,८७५,३३७	३२६,७०६,४७८
निजामती सेवा बीमा योजना	४५८,६९६,९७९	–	
उपदान कोष योजना	४१३,०५०,१८०	–	४७३,६५५,३८९
नागरिक एकांक योजना	२५९,१४९,६३१	३१७,०७३,५१९	
लगानीकर्ता हिसाब योजना	८२५,२५१,१२०	५०१,८९२,६८५	४,७१२,५०४
नेपाल प्रहरी बीमा योजना	–	१,५६६,८०७	–
सशस्त्र प्रहरी बीमा योजना	९८,२०६,८६२	१००,८२२,८६५	–
सैनिक बीमा योजना	४९८,३८८,६५१	–	–
पेन्सन कोष	७,६७५,९५४	७,३५६,८५४	७,३५६,८५४
जम्मा	२,७५१,०७८,२९२	२,२५३,६९२,८६९	१,०६८,२२२,८०४

टिप्पणी ४.२३.१ कर्मचारीहरूको दायित्व परिभाषित लाभ दायित्वहरू			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
कर्मचारी उपदान कोष	२९,६५६,९८५	१३,९११,०८७	७,२७१,५९०
औषधि उपचार खर्चको लागि व्यवस्था	(६,१९७,२०६)	(८,८२६,२५६)	(८,९४८,७०१)
संचित बिदाको लागि व्यवस्था	(२,११२,६३४)	(२,९८५,५०३)	९,८६६,७१३
जम्मा	२१,३४७,१४५	२,०९९,३२८	८,१८९,६०२

टिप्पणी ४.२३.१ परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्वहरू			
वित्तीय अवस्थाको विवरणमा लेखाङ्कन गरिएका रकमहरु निम्न बमोजिम छन् ।			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
गैर कोषमा आधारित दायित्वको वर्तमान मुल्य			-
कोषमा आधारित दायित्वको वर्तमान मुल्य	१३७,२७३,६७५	११७,८९०,२७२	१०२,७५०,५१५
दायित्वको कुल वर्तमान मुल्य	१३७,२७३,६७५	११७,८९०,२७२	१०२,७५०,५१५
सुविधा योजना सम्पत्ति (plan assets) को फेयर मुल्य	११५,९२६,५३०	११५,७९०,९४४	९४,५६०,९१३
खुद दायित्वको हालको मुल्य	२१,३४७,१४५	२,०९९,३२८	८,१८९,६०२
पारिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व			

टिप्पणी ४.२३.२ योजना सम्पत्ति			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
सरकारी बन्ड / धितोपत्र	१.११	०.००	१.११
कर्पोरेट बन्ड	१.५५	१.४२	१.५५
इक्विटी शेयर	१.२०	१.४४	१.२०
अन्य (मुद्धती निक्षेप)	९६.१३	९७.१४	९६.१३
जम्मा	१००	१००	१००

टिप्पणी ४.२३.३ परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्वको वर्तमान मुल्यकमा परिवर्तन			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
श्रावण १मा परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व	११७,८९०,२७२	१०२,७५०,५१५	७१,८२५,१४३
विमाङ्किक (actuarial) नोक्सानी	४,९७५,६९३	(७,९००,६०८)	१५,११७,८८४
योजनाबाट प्राप्त लाभ	(११,८५२,४५८)	(१२५,९४३)	(३४,१००)
चालु सुविधा खर्च तथा व्याज	२६,२६०,१६८	२३,१६६,३०८	१५,८४१,५८८
आषाढ मसान्तमा परिभाषित लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व	१३७,२७३,६७५	११७,८९०,२७२	१०२,७५०,५१५

टिप्पणी ४.२३.४ योजना सम्पत्तिको फेयर मुल्यमा परिवर्तन			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
श्रावण १ मा योजना सम्पत्तिको फेयर मूल्य	११५,७९०,९४४	९४,५६०,९१३	५४,०५१,४०२
योजनामा प्रदान गरिएको योगदान	२,२७८,७७६	१४,०४०,०७६	३६,८७५,३१०
वर्षभरि तिरेको लाभ	(११,८५२,४५८)	(१२५,९४३)	(३४,१००)
विमाङ्किक नाफा /(नोक्सान)	८२८,९४०	(८०५,५४०)	(१,२४०,०२३)
योजना सम्पत्तिबाट अपेक्षित फाइदा	८,८८०,३२८	८,१२१,४३८	४,९०८,३२४
आषाढ मसान्तमा योजना सम्पत्तिको फेयर मुल्य	११५,९२६,५३०	११५,७९०,९४४	९४,५६०,९१३

टिप्पणी ४.२३.५ नाफा नोक्सान विवरणमा लेखाङ्कन गरिएको रकम			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
चालु सुविधा खर्च	१७,३०३,०४५	१४,९५१,३०५	१०,०९६,९४१
दायित्वमा व्याज	७६,७९५	९३,५६५	८३६,३२३
योजना सम्पत्तिबाट अपेक्षित फाइदा	(१,५५५,९१७)	(२,७५७,३००)	२,३१८,६०५
जम्मा	१५,८२३,९२३	१२,२८७,५७०	१३,२५१,८६९

टिप्पणी ४.२३.६ अन्य विस्तृत आयमा देखाइएको रकम			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
विमाङ्किक (नाफा)/नोक्सान	५,७०२,६७०	(४,३३७,७६८)	१४,०३९,३०२
जम्मा	५,७०२,६७०	(४,३३७,७६८)	१४,०३९,३०२

टिप्पणी ४.२३.७ विमाङ्किक अनूमानहरू			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
छुट दर	६.५०%	८%	८%
योजना सम्पत्तिबाट अपेक्षित फाइदा	८%	८%	८%
भविष्यको तलव वृद्दि	६%	६%	६%
Withdrawal दर	५%	५%	५%

टिप्पणी ४.२४ जारी गरिएको ऋणपत्र

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
फेयर मूल्यलाई नाफा नोक्सान विवरणमा देखाइने गरी जारी गरिएको ऋणपत्र	-	-	-
परिषोधित मूल्यमा जारी गरीएको ऋणपत्र		-	-
जम्मा	-	-	-

टिप्पणी ४.२५ सूरक्षण नराखिएको सहायक आवधिक दायित्व

विवरण-	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
चुक्ता हुने अग्राधिकार शेयर	-	-	-
चुक्ता नहुने संचित अग्राधिकार शेयर	-	-	-
अन्य	-	-	
जम्मा	-	-	-

टिप्पणी ४.२६ शेयर पुंजी

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
साधारण शेयर	१,२६७,८६५,१५४	९०३,१२३,१४५	६०७,५००,०००
परिवर्त्य अग्राधिकार शेयर			
चुक्ता नहुने अग्राधिकार शेयर			
जम्मा	१,२६७,८६५,१५४	९०३,१२३,१४५	६०७,५००,०००

टिप्पणी ४.२६.१ साधारण शेयर

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
अधिकृत पुंजी			
८०,०००,००० साधारण शेयर प्रति रु.१००	८,०००,०००,०००	१,५००,०००,०००	१,५००,०००,०००
जारी पुंजी			
८०,०००,००० साधारण शेयर प्रति रु.१००	८,०००,०००,०००	१,०००,०००,०००	१,०००,०००,०००
चूक्ता पुंजी			
११,०२३,५२१।११ साधारण शेयर प्रति रु.१००	१,१०२,३५२,१११	९०३,१२३,१४५	६०७,५००,०००
कल इन एड्भान्स	१६५,५१३,०४३		
जम्मा	१,२६७,८६५,१५४	९०३,१२३,१४५	६०७,५००,०००

टिप्पणी ४.२६.२ साधारण शेयर स्वामित्व		
विवरण		**२०७६ आषाढ ३१**
स्वदेशी स्वामित्व	**प्रतिशत**	**शेयरको संख्या**
नेपाल सरकार	१०%	१,१०२,३५२
राष्ट्रिय बिमा संस्था	३१.५५%	३,४७७,९२१
नेपाल राष्ट्रिय बैंक	१३.३४%	१,४७०,५३८
नेपाल स्टक एक्सचेन्ज	१०%	१,१०२,३५२
नेपाल लाईफ एण्ड जनरल ईन्सुरेन्स	४.४५%	४८९,९९६
प्रिमियर ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.८९%	२०८,३०२
नेपाल बैंक लिमिटेड	२.८६%	३१४,९८८
एशियन लाईफ ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.७५%	८२,५९३
नेपाल लाईफ ईन्सुरेन्स	३.११%	३४२,९५४
एनआईसी एसिया बैंक लिमिटेड	१.२३%	१३६,०९३
जीवन बीमा निगम लिमिटेड	०.८२%	९०,७२९
सर्वसाधारण	२०.००%	२,२०४,७०५
जम्मा	१००%	११,०२३,५२१

टिप्पणी ४.२७ जगेडा तथा कोषहरू			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
साधारण जगेडा कोष*	४८७,६३९,६४३	३९५,१८२,८०६	३२३,३३६,४३८
संचित मुनाफा	६३८,६७१,९९९	५००,४५९,७८३	५२७,६५७,६३७
भवन आरिक्षत			
फेयर मूल्य कोष	३०२,०४३,४९३	३६९,२६४,९४६	४६८,११६,७१९
पूनमुल्याकंन कोष	३३२,०६०,२३५	३३२,०६०,२३५	३३२,०६०,२३५
अन्य कोष	७,५८६,१४९	११,८६३,१५२	८,६०९,८२६
जम्मा	१,७६८,००१,५१९	१,६०८,८३०,९२१	१,६५९,७८०,८५५

*There is regulatory requirement by the Trust to set aside 20% of the net profit after tax as general reserve

टिप्पणी ४.२८ सम्भावित दायित्व तथा प्रतिवद्धता

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
सम्भावित दायित्वहरु	–	–	–
अनुपयोग तथा अवितरित सुविधाहरु	–	–	–
पूजी प्रतिवद्धता	–	–	–
पट्टा प्रतिवद्धता	–	–	–
मुद्दा मामिला	–	–	–
जम्मा	–	–	–

टिप्पणी ४.२९ व्याज आम्दानी

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
नगद तथा नगद समान	–	–	–
नेपान राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात/लिन पर्ने	–	–	–
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	–	–	–
बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दिएको कर्जा तथा सापटी	–	–	–
व्याज (call account)	२२,८४५,०७०	७,९८५,७२४	१२,२६४,९५४
अन्य व्याज	–	–	२६,२८४,०४३
धितोपत्रमा (Securities) लगानी(लाभांश आम्दानी)	–	–	–
कर्मचारी कर्जा तथा सापटी	६,२६४,३५८	५,३८२,७६२	९१६,५६९
अन्य	२,१५२,०८०	२,०७३,७७५	२७५,०००
जम्मा व्याज आम्दानी	**३१,२६१,५०८**	**१५,४४२,२६१**	**३९,७४०,५६६**

टिप्पणी ४.३० व्याज खर्च

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई तिर्न बांकी	–	–	–
नेपाल राष्ट्र बैंकलाई तिर्न बांकी	–	–	–
ग्राहकको निक्षेप	–	–	–
तिर्न बांकी कर्जा सापटी	–	–	–
जारी ऋणपत्र	–	–	–
सुरक्षण नराखिएको सहायक आवधिक दायित्व	–	–	–
अन्य	–	–	–
जम्मा	-	-	-

टिप्पणी ४.३१ शूल्क तथा कमिशन आम्दानी			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
व्यवस्थापन शुल्क	७६९,९८३,२६७	६७१,३०१,२६५	५६५,२०५,८४९
सेवा शुल्क	३,४९१,१७५	४,८०४,२९४	२,३२०,७१७
कर्न्सोटियम शुल्क	–	–	–
प्रतिवद्धता शुल्क	–	–	–
डिडि /टिटि /ए.टी.एम जारी र नविकरण शुल्क	–	–	–
क्रेडिट कार्ड /ए.टी.एम. जारी र नविकरण शुल्क	–	–	–
पूर्व भुक्तानी तथा स्वाप शुल्क	–	–	–
लगानी बैंकिङ्ग शुल्क	–	–	–
सम्पत्ति व्यवस्थापन शुल्क	–	–	–
ब्रोकरेज शुल्क	–	–	–
रेमिट्यान्स शुल्क	–	–	–
प्रतितपत्रबाट कमिशन	–	–	–
जमानतपत्र जारीबाट कमिशन	–	–	–
शेयर प्रत्याभूति/ जारीबाट कमिशन	१७,५०१,८१४	१,५६१,५९६	१,५०५,९८६
लकर भाडा	–	–	–
अन्य शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	२,१७०,८८४	५७५,६८६	२,९५१,७७८
जम्मा	७९३,१४७,१४०	६७८,२४२,८४१	५७१,९८४,३२९

टिप्पणी ४.३२ शूल्क तथा कमिशन खर्च			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
जमानतपत्र कमिशन	–	–	–
ब्रोकरेज	–	–	–
विप्रेषण शुल्क तथा कमिशन	–	–	–
अन्य शुल्क तथा कमिशन खर्च	–	–	–
जम्मा	–	–	–

टिप्पणी ४.३३ खूद व्यापारिक आम्दानी			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
व्यापारिक सम्पत्तिको फेयर मूल्यमा परिवर्तन	–	–	–
व्यापारिक सम्पत्तिको विक्रिमा भएको आम्दानी / (नोक्सान)	–	–	–
व्यापारिक सम्पत्तिमा व्याज आम्दानी	–	–	–
व्यापारिक सम्पत्तिमा लाभांश आम्दानी	–	–	–
विदेशी सटही कारोवारमा आम्दानी / (नोक्सान)	–	–	–
अन्य	–	–	–
जम्मा	–	–	–

टिप्पणी ४.३४ अन्य संचालन आम्दानी			
निम्न अनुसारको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।			
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**	**२०७४ श्रावण १**
भाडाबाट आम्दानी	–	५००,०००	–
विदेशी विनिमयको पुन:मूल्याङ्कन आम्दानी	–	–	–
धितोपत्रमा (securities) लगानी विक्रीबाट आम्दानी /(नोक्सान)	–	–	–
लगानी सम्पत्तिको फेयर मूल्यमा आम्दानी / (नोक्सान)	–	–	–
इक्विटी उपकरणमा लाभांश	१२,३९८,४२३	१३,३७०,७५६	११,९३४,७३३
सम्पत्ति तथा उपकरण विक्रीमा आम्दानी /(नोक्सान)	–	–	–
लगानी सम्पत्तिको विक्रीमा आम्दानी / (नोक्सान)	–	–	–
संचालित लिजको आम्दानी	–	–	–
अन्य (संचित बिदा)	–	५,९२४,७९९	
जम्मा	१२,३९८,४२३	१९,७९५,५५५	११,९३४,७३३

टिप्पणी ४.३५ कर्जाको नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता) तथा अन्य नोक्सानी

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२	२०७४ श्रावण १
बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दिएको कर्जा तथा सापटीमा नोक्सानी व्यवस्था / (फिर्ता)	–	–	–
ग्राहकलाई दिएको कर्जा तथा सापटीमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	–	–	–
वित्तीय लगानीमा नोक्सानी व्यवस्था / (फिर्ता)	–	–	–
बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मौज्दातमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	६,४९२,२४४	१७७,८९१	–
सम्पत्ति तथा उपकरणमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	–	–	–
ख्याती र अमुर्त सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	–	–	–
लगानी सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था/ (फिर्ता)	–	–	–
जम्मा	६,४९२,२४४	१७७,८९१	–

टिप्पणी ४.३६ कर्मचारी खर्च

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२
तलब	९३,७४८,४१३	८५,६७७,१०१
भत्ता	–	–
उपदान खर्च	११,९५९,८५८	९,५५४,५९४
संचय कोष	४,००८,५५१	३,६७३,८०८
पोशाक	१,३९०,०००	१,२१५,०००
तालिम तथा विकास खर्च	१,३७५,४६९	१,९३८,०७९
संचित विदा वापतको खर्च	१,९९२,८६६	–
औषधी उपचार	१,८७१,१९९	१,५४५,११६
बीमा	७,३७२,९९२	१०,०१९,५९२
NFRS अन्तर्गत वित्तीय खर्च	५,४९८,३१६	४,८०२,९७४
जम्मा	१२९,२१७,६६४	११८,४२६,२६३
कर्मचारी बोनस	३०,७५८,९३८	३९,८२०,४५२
जम्मा	१५९,९७६,६०३	१५८,२४६,७१६

टिप्पणी ४.३७ अन्य संचालन खर्च

विवरण	२०७६ आषाढ ३१	२०७५ आषाढ ३२
लेखापरिक्षण शुल्क	६५३,३२४	२५८,६०१
लगानीको लागि व्यवस्था	-	१७७,८९१
कर लखापरिक्षण शुल्क	५०६,१८४	-
परामर्श खर्च	६३१,२५०	२,२५६,५६७
मसलन्द खर्च	२,३५३,५५९	२,३३२,८४०
छपाई खर्च	६६४,९९०	९२०,३७७
पत्रपत्रिका तथा पुस्तक	११८,१९२	१७१,२९३
सञ्चार खर्च	१,४३२,१५६	१,३१५,२५५
पानी तथा बिजुली खर्च	१,६१९,५९५	२,३६४,६६३
विज्ञापन खर्च	३,१६७,४१३	३,८९२,२२९
सामग्री खरिद (पांच हजार भन्दा कम)	९४१,३४९	४०६,६२०
मर्मत तथा सम्भार खर्च	२,३६५,१५३	१,४२५,६६१
ड्राफ्ट र बैंक कमिशन	२४,४२१	३,४१८
वार्षिक खर्च	१,७८६,३२३	१,९१०,२०३
वार्षिक साधारण बैंठक खर्च	२३७,२८०	२९३,३५८
अनुसन्धान र विकास खर्च	-	२०,०००
भ्रमण खर्च	८,२८७,८४२	५,५९८,३९६
समिति तथा उप समिति खर्च	६,०९६,६३१	८,८७७,४६७
सदस्यता तथा सदस्यता नवीकरण खर्च	१,८८८,७८०	२,४६६,९१८
परिवहन खर्च	१,८९०,२८४	१,७५४,२२१
अतिथि खर्च	१,९४०,२९२	२,२२९,६३५
सूचना प्रविधि खर्च	२,३१५,६२३	२,२१९,५५८
सामाजिक उत्तरदायित्व खर्च	२१५,८००	५५,०००
मानवीय व्यवस्थापन खर्च	-	१,१९२,८५१
विविध	१,१३८,६८१	६४४,०८३
वहाल खर्च	५,६२१,३८८	५,२७३,७१९
सुरक्षा खर्च	४,२३६,३२२	२,६४३,५४२
जम्मा	५०,१३२,८३०	५०,७०४,३६७

टिप्पणी ४.३८ ह्रासकट्टी र परिशोधन		
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**
सम्पत्ति तथा उपकरणमा ह्रासकट्टी	१७,२५१,६७५	१५,३५२,५४३
लगानी सम्पत्तिमा ह्रासकट्टी		
अमुर्त सम्पत्तिको परिषोधन	७५९,४४१	७४६,१८२
जम्मा	१८,०११,११६	१६,०९८,७२६

टिप्पणी ४.३९ गैर संचालन आम्दानी		
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**
अपलेखन गरिएको कर्जाको असुली		
प्रावधान गरिएको लगानीको असुली		
अन्य आम्दानी		
जम्मा	-	-

टिप्पणी ४.४० गैर संचालन खर्च		
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**
कर्जा अपलेखन	-	-
लापरवाही (redundancy) को व्यवस्था	-	-
जम्मा	-	-

टिप्पणी ४.४१ आयकर खर्च		
विवरण	**२०७६ आषाढ ३१**	**२०७५ आषाढ ३२**
चालु कर खर्च		
यस वर्ष	१५५,३३७,४०७	१२१,६२१,४४६
अघिल्लो वर्षको समायोजन		१६,७२४,४७९
स्थगन कर खर्च		
अल्पकालिन भिन्नताहरुको लेखाङ्कन तथा फिर्ता		
करको दरमा परिवर्तन		
पहिले लेखाङ्कन नगरिएको कर घाटाको लेखाङ्कन		
जम्मा	१५५,३३७,४०७	१३८,३४५,९२५

नागरिक लगानी कोष

(नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ बमोजिम स्थापित)

लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरु

आर्थिक बर्ष २०७५।७६

१. सामान्य जानकारी

नागरिक लगानी कोष नागरिक लगानी कोष ऐन, २०४७ अन्तर्गत स्थापित एक वैधानिक संस्था, नेपाल सरकारको स्वामित्व रहेको सार्वजनिक वित्तीय संस्था हो । यो १८ मार्च १९९१ (४ चैत्र, २०४७ बि.सं.) एक स्वायत्त निकायको रुपमा स्थापित भएको हो । यसले औपचारिक रुपमा १५ जनवरी १९९२ (१ माघ, २०४८ बि.सं.) बाट गतिविधिहरु संचालन गरिरहेको छ । यसले विभिन्न प्रकारका सेवा निवृत योजना /कार्यक्रमका साथै इकाई योजनाहरु र Mutual Fund कार्यक्रम दुबै स्वदेशी र विदेशी लगानीकर्ताहरुलाई बचत गर्नका लागि प्रोत्साहित गर्न, कोषको विस्तार गर्न र लगानीका अवसरहरु वृद्धि गर्नुका साथै पूंजी बजारले देशको आर्थिक विकासमा योगदान पुऱ्याएको छ ।

वर्तमानमा, यसले विभिन्न प्रकारका स्वैच्छिक सेवानिवृत्ति कोष, निवृत्तिभरण कोष, उपदान कोष, र अनिवार्य बीमा कोष कार्यक्रम पूर्ण रकम प्राप्त र व्यक्तिगत खाता शुरुवात गर्दै आएको छ । नागरिक लगानी कोषको प्रमुख कार्यालय नयां बानेश्वर, काठमाडौं र शाखा कार्यालयहरु पोखरा र विराटनगरमा छन् ।

विभिन्न योजनाहरुको प्रबन्धका लागि, नागरिक लगानी कोषले सबै योजनाहरुबाट व्यवस्थापन शुल्कहरु प्राप्त गर्दछ । दैनिकी रुपमा प्राप्त भएको रकम प्रशासन र योजनाहरुको सञ्चालनका लागि प्रयोग भएको छ । सबै योजनाहरुको लगानी व्यवस्थापन नागरिक लगानी कोष मार्फत गरिन्छ ।

२. बित्तीय विबरण तयार र प्रस्तूत गर्ने आधार

नागरिक लगानी कोषको आर्थिक वित्तीय विवरण प्रोदभावी आधारमा नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुसार लेखामान बोर्ड (ASB) नेपालद्धारा प्रकाशित र नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (ICAN) द्धारा जारी गरेको अनुसार तयार गरिएको छ ।

वित्तीय विवरणमा वित्तीय अवस्थाको विवरण, नाफा नोक्सानको विवरण र अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण, इक्विटीमा भएको परिवर्तन सम्बन्धी विवरण, नगद प्रवाहको विवरण , लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरु तथा प्रमुख लेखानीतिहरु समावेश छन् ।

२।१ नीति मापदण्डहरू (Statement of Compliance)

वित्तीय विवरण नेपाल वित्तीय रिपोटिङ्ग मापदण्ड(NFRS) अनुसार नेपाल लेखामान बोर्ड (ASB) नेपालद्धारा प्रकाशित र नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (ICAN) द्धारा जारी गरे अनुसार तथा मिति २०१८ सेप्टेम्बर २० को सूचना अनुसार Carve-outs in NFRS with Alternative Treatment तयार गरिएको र संचालक समिति द्धारा अनुमोदन गरिएको छ ।

अन्यथा उल्लेख गरिएको बाहेक यी नीतिहरुको पालना निरन्तर रुपमा गरिएको छ ।

२।२ प्रतिवेदन अवधि तथा वित्तीय विवरणको स्वीकृति

वित्तीय विवरणको तयारीका लागि नागरिक लगानी कोषले आर्थिक वर्ष २०७५।७६ मा ASBले घोषित गरेको NFRS अपनाएको छ । NFRS प्रावधानहरुको पालना गर्न निम्न मितिहरुमा रिपोटिङ्ग अवधि तय गरिएको छ ।

सम्बन्धित वित्तीय विवरण	नेपाली मिति	अंग्रेजी मिति
तुलनात्मक वित्तीय विवरणको मिति	३२ आषाढ २०७५	१६ जुलाई २०१८
तुलनात्मक रिपोटिङ्ग अवधि	१ श्रावण २०७४ -३२ आषाढ २०७५	१६ जुलाई २०१७-१६ जुलाई २०१८
NFRS वित्तीय विवरणको मिति	३१ आषाढ २०७६	१६ जुलाई २०१९
NFRS रिपोर्टिङ्ग अवधि	१ श्रावण २०७५ (३१ आषाढ २०७६	१७ जुलाई २०१८ -१६ जुलाई २०१९

२।३ कार्यात्मक र प्रस्तुतिकरण मुद्रा

कोषको बित्तीय बिवरणहरु कार्यात्मक मुद्रा नेपाली मुद्रामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

२।४ अनुमान, मान्यता तथा अभिप्रायको प्रयोग

नागरिक लगानी कोषले, NFRS अन्तर्गत, लेखा नीति लागू गर्नको लागी सबै भन्दा उपयुक्त परिस्थिति र संचालन वातावरण अनुकूल छ । यस बाहेक, नागरिक लगानी कोषले बस्तुको सन्दर्भमा निर्णय लिन आवश्यक छ जहां विशिष्ट नीति, लेखा अनुमान वा छनौटको अनुमान अनुसरणले आर्थिक विवरणलाई materially प्रभाव पार्न सक्दछ । यो पछि पनि निश्चित गर्न सकिन्छ कि फरक छनौट अझ उपयुक्त हुन सक्दछ ।

लेखा नीतिहरु वित्तीय विवरणहरुको प्रत्येक वस्तुको लागि संम्बन्धित नोटहरुमा समावेश गरिएको छ र यदि कुनै परिवर्तनको प्रभाव र प्रकृती छ भने, खुलासा गरिएको छ ।

NFRS ले नागरिक लगानी कोषले सम्पत्ति, दायित्व, आकस्मिक सम्पत्ति र दायित्वहरुको खुलासा र नाफा वा नोक्सानीलाई असर पार्छ भन्ने अनुमानहरु गर्न आवश्यक छ, जुन वित्तीय विवरणमा रिपोर्ट गरिएको छ । नागरिक लगानी कोषले वित्तीय विवरणहरु तयार गर्न र प्रस्तुत गर्न अनुमानहरु लागू गर्दछ र त्यस्ता अनुमानहरु र अन्तर्निहित अनुमानहरु आवधिक रुपमा समीक्षा गर्दछ । लेखा अनुमानमा संशोधनलाई उक्त अवधिमा पहिचान गरि अनुमानहरुलाई संशोधन गरि सम्भाव्य रुपमा लागू गरीएको छ ।

यदि कुनै छ भने लेखाङ्कन अनुमानको खुलासा अनुसुचीहरुको relevant section हरुमा समावेश गरिएको छ जहां अनुमानहरु लेखा अनुमानको परिवर्तनको प्रकृति र प्रभावको साथ लागू गरिएको छ ।

२।४।१ निरन्तरता

वित्तीय विवरणहरु निरन्तर संचालनको आधार मानेर अनुमान र मान्यताहरु पुनरावलोकन गरिएका छन् । लेखा सम्बन्धी अनुमानलाई समयसापेक्ष पुनरावलोकन गर्ने गरिएको छ । अनुमानमा फरक परेको कारणले पर्ने असर अनुमानमा फरक परेको बर्षमानै समायोजन हुन्छन ।

२।५ लेखा नीतिहरूमा परिवर्तनः

नेपाल वित्तीय प्रतिबेदन मान (NFRS) अनुरुप नागरिक लगानी कोषले लेखा नीतिहरु अपनाउने र लागू गर्न आवश्यक रहेको छ । लेखा नीतिहरु लगातार लागू हुन्छन । यदि कुनै परिवर्तन भएमा सम्भव भएसम्म वित्तीय असरको साथ खुलासा गरिन्छ ।

२।६ रिपोटिंग Pronouncements

नागरिक लगानी कोषले वित्तीय विवरण तयार गर्नका लागि ASB ले घोषित गरेको १३ सेप्टेम्बर २०१३ मा लागू गरेको NFRS लाई अपनाएको छ । NFRS, in all material respect अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय रिपोटिंग प्रणाली (IFRS) अनुरुप अन्तर्राष्ट्रिय लेखा प्रणाली बोर्ड (IASB) द्वारा जारी गरिएको छ ।

लेखामान बोर्डले सिफारिस गरे बमोजिम नेपाल चार्टड एकाउंटेन्ट्स संस्थाले २० सेप्टेम्बर २०१८ मा NFRS कार्यान्वयन गर्नका लागी प्रदान गरेका Carve outs हरु मध्ये कोषले निम्न Carve outs प्रयोग गरेको छ ।

२.६.१ NAS ३४: अन्तरिम वित्तीय प्रतिवेदन (Interim Financial Reporting)

नेपाल लेखामान ३४ को परिच्छेद २ अनुसार यदि संस्थाको अन्तरिम वित्तीय रिपोर्टलाई NFRS को अनुपालनको रुपमा वर्णन गरिएको छ भने, यो प्रणालीको सबै आवश्यकताहरुको पालना गर्नुपर्दछ । परिच्छेद १९ ले त्यस सम्बन्धमा केहि खुलासाको व्यवस्था गरेको छ ।

Carve out वैकल्पिक छ र आर्थिक वर्ष २०१७।१८ र २०१८।१९ को लागि प्रदान गरिएको छ । तसर्थ, नागरिक लगानी कोषले carve out छनौट गरेको छ ।

२.६.२ NAS ३९: वित्तीय साधनहरू: मान्यता र मापन (Financial Instruments: Recognition and Measurement)

विश्वसनीय हिसाबले निर्धारण गर्न अव्यवहारिक हुने र नगन्य रहने स्थिती रहदां निम्म उल्लेखित व्यवस्थामा बिकल्प प्रदान

गरिएको छ । र कोषले उक्त विकल्प प्रयोग गरेको छ । नेपाल लेखामान ३९ को परिच्छेद ९ अनुसार वित्तीय साधनहरुको प्रभावकारी ब्याजदर गणना गर्दा ती बित्तीय साधनहरुको अनुन्धिय शर्तहरु बमोजिम तिरिएको र लिएको सम्पुर्ण शुल्क र विन्दुलाई समावेश गर्नु नपर्ने विकल्पलाई ध्यानमा राखी नगद प्रवाहको अनुमान गर्न सक्छ । कोषले कर्मचारी कर्जा, संगठित संस्था तथा परियोजनालाई प्रदान गरिएको कर्जा तथा बण्डको प्रिमियम हिसाबमा यो विकल्प प्रयोग गरेको छ ।

Carve out वैकल्पिक हो र आर्थिक वर्ष २०१७।१८ देखि २०१९।२० को लागि प्रदान गरिएको छ । तदनुसार, नागरिक लगानी कोषले Carve out छानेको छ ।

२।७ नयाँ मापदण्डहरू जारी गरिएका तर हाल प्रभावकारी नभएका

वित्तीय उपकरणको रिपोर्टिका लागि NAS ३२ वित्तीय उपकरण, प्रस्तुतिकरण, NAS ३९ वित्तीय उपकरण मान्यता, मापन र NFRS ७ वित्तीय उपकरणको खुलासा लागू गरिएको छ । NFRS 9 वित्तीय उपकरणहरुको वर्गीकरणको लागि अनुपालन गरिएको छ ।

IASB द्धारा प्रभावकारी मितिहरुमा फरक फरक NFRS को घोषणा पछि IASB द्धारा धेरै नया मापदण्ड र व्याख्यामा संशोधन जारी गरिएको छ । ती लेखामान बोर्ड नेपालले NFRS भित्र राखेपछि लागू हुन्छ ।

२।८ नयां मापदण्ड र व्याख्या नअपनाएको

निम्न संशोधनहरु २०१८।१९ को लागि अनिवार्य छैन र कोषले प्रारम्भमा अपनाएको छैन र संशोधनहरुको विस्तृत प्रभावको आकलन गरिरहेको छ ।

२।८।१ **IFRS 9 वित्तीय साधनहरू (Impairment)**

IFRS ९ वित्तीय साधनहरु IASB ले जुलाई २०१४ मा जारी गरेको थियो र १ जनवरी २०१८ मा वा त्यसपश्चात वित्तीय विवरणको लागि अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा प्रभावकारी भएको हो । नेपालको लेखामान बोर्डले केही अपवाद सहित NFRS ९ वित्तीय साधनहरुको समर्थन गऱ्यो, मुख्यतया क्षयीकरणमा । हाल, NAS 39 मा तोकिए बमोजिम घाटा (loss) मोडेल प्रयोग गरिएको छ । IFRS ९ को आवश्यकतामा अपेक्षित क्रेडिट घाटा (loss) मोडेलमा छ ।

२।८।२ **IFRS-15:ग्राहकहरूसंग गरिएको करारबाट भएको आम्दानी (Revenue from contract with customers:)**

IASB ले राजस्व मान्यताका लागि नयां मापदण्ड जारी गऱ्यो जसले विद्यमान राजस्व मान्यता मापदण्डहरुलाई overhauls गर्दछ । Standard लाई राजस्व मान्यताका लागि निम्न पांच चरण मोडेल फ्रेमवर्क अनुसरण गर्न आवश्यक छ :

- ग्राहकसंग सम्झौताको पहिचान
- सम्झौतामा प्रदर्शन दायित्वहरुको पहिचान
- कारोवार मूल्यको निर्धारण
- सम्झौताको प्रदर्शन दायित्वलाई लेनदेन मूल्यको बाँडफाँड
- आम्दानीको पहिचान, जब इकाईले प्रदर्शन दायित्व पूरा गर्दछ ।

नयां मापदण्ड १ जनवरी २०१८ देखि प्रभावकारी हुनेछ र प्रारम्भिक लागु पनि गर्न सकिनेछ । व्यवस्थापनले यसको वित्तीय विवरणमा IFRS १५ को सम्भावित प्रभावको आकलन गर्दैछ ।

IFRS १५ ग्राहकहरुसंग गरिएको समझौताबाट हुने आम्दानी अहिलेसम्म नेपालको लेखामान बोर्डले अपनाएको छैन ।

२।८।३ **IFRS 16 पट्टा (Leases)**

IFRS 16 पट्टा (लिज) १ जनवरी २०१९ मा वा त्यस पछाडिको वार्षिक समयावधिको लागि प्रभावकारी छ । IFRS १६ लीज नयाँ लेखामान हो जसले IAS १७ पट्टालाई र IFRIC ४ “एक व्यवस्था एक लीज समावेश गर्दछ कि भनेर निर्धारण” प्रतिस्थापन गर्दछ । नयाँ प्रणालीले लीज लेखाको लागि अपरेटिङ वा फाइनान्स लीजहरु बीचको भिन्नता हटाउंदछ, परिणामस्वरुप सबै लीजहरुलाई फाइनान्स लीजको रुपमा लिइन्छ । सबै लीजहरु वित्तीय स्थितिको विवरणमा मान्यता दिइनेछ वैकल्पिक अपवादमा छोटो अवधिको लीजहरुको १२ महिना भन्दा कम अवधिका र कम मूल्य सम्पत्तिहरुको लीजहरु

(उदाहरणका लागि मोबाइल फोन वा ल्यापटप) । अन्तर्निहित लीज सम्पत्ति र लीज भुक्तानी गर्ने यसको दायित्व प्रतिनिधित्व गर्ने, लीज दायित्व प्रतिनिधित्व गर्ने, यसको अधिकार प्रतिनिधित्व गर्ने, एक अधिकारको उपयोग सम्पत्ति पहिचान गर्न आवश्यक छ । यस परिवर्तनको मुख्य कारण यस दृष्टिकोणले अन्य कम्पनीहरुको सम्बन्धमा एक पट्टेदारको सम्पत्ति र दायित्वहरुको तुलनात्मक प्रतिनिधित्वको रुपमा परिणाम दिनेछ र संगै बृद्धि गरिएको खुलासाको साथ पट्टेदारको वित्तीय लिभरेज र पूंजीमा नियोजित रोजगारको अधिकर पारदर्शिता प्रदान गर्दछ । मापदण्डले एक पट्टेदारलाई कि त पूर्ण पूर्वगामी वा एक संशोधित पूर्वगामी संक्रमण दृष्टिकोण छनौट गर्न अनुमति दिएको छ ।

अहिलेसम्म नेपालको लेखामान बोर्डले IFRS १६ लीज अपनाएको छैन ।

२.९ NFRS कार्यान्वयनको सीमितता

जहां पर्याप्त रुपमा जानकारी उपलब्ध छैन वा यो विकास गर्न अव्यावहारिक छ, NFRS कार्यान्वयनमा त्यस्तो अपवाद सम्बन्धित खण्डमा नोटमा खुलासा गरिएको छ ।

३ प्रमूख लेखानीतिहरू

३.१ मापनका आधार

निम्म उल्लेखित अवस्थामा बाहेक कोषको वित्तीय विवरण ऐतिहासिक लागत अवधारणाको आधारमा तयार गरिएको छ ।

- वित्तीय उपकरणका उचित मूल्य र हानी नोक्सानी ।
- लगानी गरिएको सम्पत्ति उचित मूल्यमा मापन गरिएको छ ।
- शेयरमा आधारित नगद भुक्तानी व्यवस्थाको लागि दायित्वहरु उचित मूल्यमा ।
- परिभाषित लाभ दायित्व जहा परिभाषित लाभ दायित्वको लागी खुद दायीत्व परिभाषित लाभ दायित्वको वर्तमान मूल्यमा कुल जम्मा योजना सम्पत्ति घटाई बिमाङ्क हानी लाभ र ब्याज लगत र विगतका सेवा लागत जोडेर पहिचान गरिएको छ ।

३.२ नगद तथा नगद समान

नगद र नगद समान अर्न्तगत नगद मौज्दात, बैंकमा रहेको मौज्दात तथा माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकममा र अधिग्रहण मितिबाट तीन महिना वा सो भन्दा कमको वास्तविक परिपक्कताका साथ अत्यधिक तरल वित्तीय सम्पत्ति समावेश हुन्छ ।

नगद र नगद समान वित्तीय स्थितिको विवरणमा परिशोधित लागतमा गरिन्छ । कोषको वित्तीय स्थितिमा नोट नं ४.१ मा कुल रु. १,१०४,२९०,५२१ मध्ये रु २२४,९६९,३२१ नकारात्मक बैंक ब्यालेन्स र सकारात्मक बैंक ब्यालेन्स रु. १,३२९,२५९,८४२ रहेको छ ।

३.३ वित्तीय सम्पत्ति तथा वित्तीय दायित्व

क) पहिचान (Recognition)

वित्तीय उपकरणहरुलाई वित्तीय अवस्थाको विवरणमा उक्त उपकरणसँग सम्बन्धित मितिको आधारमा जनाईन्छ । वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्वहरुको प्रारम्भिक मूल्यांकन उचित मूल्यमा गरिन्छ । जुन उपकरण नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा वर्गीकरण गरिदैन, त्यस्ता उपकरणसँग सम्बन्धित प्रत्यक्ष खर्चहरु समावेश गरिएको लागतमा मूल्यांकन गरिन्छ ।

२) वर्गीकरण (Classification)

क) वित्तीय सम्पत्ति (Financial Assets)

वित्तीय सम्पत्तिहरु कसरी व्यवस्थापन गरिएको छ भन्ने आधारमा वित्तीय सम्पत्तिलाई परिशोधन लागत (amortized cost) वा अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मूल्यमा र नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्य मध्ये कुनै एकमा वर्गीकरण गरिन्छ । परिशोधन लागतमाः निश्चित वा दृश्यात्मक (fixed or determinable) भुक्तानी भएका ननू डेरिभेटिभ उपकरणहरु अवधि समाप्त मितिसम्म धारण गर्ने मनसायबाट धारण गरिएका वित्तीय सम्पत्तिहरुलाई यस वर्गमा समावेश गरिन्छ । यस्ता सम्पत्तिहरुको प्रारम्भिक मापन सम्पत्तिसँग सम्बन्धित प्रत्यक्ष खर्चहरु समावेश

गरिएको लागतमा मूल्यांकन गरिन्छ। प्रारम्भिक मापनपछि प्रभावकारी व्याजदरको प्रयोग गरी तथा क्षयीकरण नोक्सानीको (impairment loss) समायोजन गरी परिशोधन लागतमा सम्पत्तिको मापन गरिन्छ।

नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा (fair value through profit or loss) कोषले उचित मूल्यको आधार मा खरीद वा विक्रि गर्ने हिसाबमा धारण गरेका सम्पत्तिहरु यस वर्गमा समावेश गरिन्छ। खरीद वा विक्रिको लागतलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिन्छ। अन्य विस्तृत आय मार्फत उचित मूल्यमा (fair value through other comprehensive income): माथि उल्लेखित बाहेकमा नन् डेरिभेटिभ वित्तीय सम्पत्तिहरु यस वर्गमा समावेश गरिन्छ। यस्ता सम्पत्तिहरुको प्रारम्भिक मापन उचित मूल्यमा गरिन्छ। प्रारम्भिक मापन पछिको मापन (subsequent measurement) उचित मूल्यमा नै गरिन्छ र उचित मूल्यमा भएको परिवर्तनलाई अन्य विस्तृत आयमा लेखाङ्कन गरिन्छ र सोलाई संचित आय तथा कोषमा उचित मूल्य जगेडामा प्रस्तुत गरिन्छ। सम्पत्ति त्याग गर्दा कायम रहेको जम्मा जगेडा रकमलाई वितरणयोग्य नाफामा स्थानान्तरण गरिन्छ।

ख) वित्तीय दायित्व (Financial Liabilities)

कोषले वित्तीय जमानत तथा ऋण प्रतिबद्धता बाहेकका वित्तीय दायित्वहरुलाई परिशोधन लागत वा नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमध्ये कुनै एकमा वर्गीकरण गरेको छ।

लगानी धितो (Investment Securities)

नागरिक लगानी कोषले इक्विटी शेयरहरु अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत उचित मुल्यमा वर्गीकृत गरेको छ । सूचिकृत र quoted सेयरमा लगानीबजार मूल्यको आधारमा मूल्य निर्धारण गरिएको छ जब कि सूचीकृत नभएका र अप्रमाणित शेयरको लगानी मूल्यमा मूल्यनिर्धारण गरिएको छ तर Liquidation प्रक्रिया अगाडि बढेका र बन्द भएका कम्पनीको शेयरको लगानी शून्यमा गरिएको छ । Promoter शेयरको हकमा अन्तिम ट्रेडिंग मूल्य वा नेप्सेमा कारोवार भएको शेयर मूल्यको ७० प्रतिशत मध्ये जुन कम छ, त्यसमा मूल्य निर्धारण गरिएको छ ।

पहिलो श्रावण २०७४ मा वित्तीय स्थितिको विवरणका लागि इक्विटी शेयरको मूल्यांकन लागतबाट फेयर मूल्य विधिमा परिवर्तन गरिएको छ, जसका कारण पहिलो श्रावण २०७४ को फेयर मूल्य रिजर्भ रु.६२४,१५५,६२६ रहेको र सो मूल्य वृद्धि भएर रु.७३८,४०८,६१५ भएको छ । पछिल्ला वर्षहरुमा फेयर मूल्यमा परिवर्तन निम्नानुसार छ:

आर्थिक वर्ष	फेयर मुल्य रिजभ	फेयर मुल्यमा परिवर्तन नाफा/(घाटा)
२०७४/७५	३६९,२६४,९४६	(९८,८५१,७७३)
२०७५/७६	३०२,०४३,४९३	(६७,२२१,४५३)

कर्मचारीलाई कर्जा र सापटी

नागरिक लगानी कोषले कर्मचारी कर्जा र सापटी परिशोधन लागतमा मापन गरेको छ । कर्मचारीलाई कर्जा र सापटीमा घरको बीमा कर्जा र सामाजिक कार्य सापटी समेत पर्दछ ।

घरको बीमा कर्जा:

यस प्रकारको कर्जाको वित्तीय स्थितिको स्टेटमेन्टमा फेयर मूल्यमा प्रस्तुत हुन्छ जुन बजारको ९% व्याज दर प्रयोग गरी भविष्यको नगदी प्रवाहलाई discount गरी गणना गरिएको छ । यस कर्जामा व्याज आम्दानी साकार गरिएको छैन । आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को समयमा यस प्रकारको कर्जा २,५००,००० सम्म बढाइएको छ । यो कर्जाको बिमा प्रिमियम कर्मचारी स्वयमले भुक्तानी गरेका छन् । यस कर्जाको फेयर मूल्य र फेस मूल्य निम्नानुसार छ:

आर्थिक वर्ष	फेयर मुल्य	फेस मुल्य	फरक (प्रीपेड कर्मचारी लागत)
२०७३/७४	४,७७१,५४९	३३,३००,०००	२८,५२८,४५१
२०७४/७५	६,२६५,८५६	३६,३००,०००	३०,०३४,१४४
२०७५/७६	१६,७०९,०१९	१४२,३००,०००	१२५,२९०,९८१

सामाजिक कार्यका लागि सापटी

यस प्रकारको कर्जाको वित्तीय स्थितिको स्टेटमेन्टमा फेयर मूल्यमा प्रस्तुत हुन्छ जुन बजारको ९% व्याज दर प्रयोग गरी भवीष्यको नगदी प्रवाहलाई discount गरी गणना गरिएको छ । यस कर्जामा व्याज आम्दानी १.५% साकार गरिएको छ । यस कर्जाको फेयर मूल्य र फेस मूल्य निम्नानुसार छः

आर्थिक वर्ष	फेयर मुल्य	फेस मुल्य	फरक (प्रीपेड कर्मचारी लागत)
२०७३/७४	२५,४९०,१३५	३४,९८४,३०५	९,४९४,१७०
२०७४/७५	२९,१४८,५८०	३९,४२०,६३६	१०,२७२,०५६
२०७५/७६	३२,३०३,८८२	४३,७०२,९५९	११,३९९,०७७

३.३.१ निर्सग

वित्तीय सम्पत्तिको निर्सग

नागरिक लगानी कोषमा वित्तीय सम्पत्तिको निसर्ग भएको स्थिती हुन आउछ जब सम्झौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार समाप्त हुदा, सम्झौता अनुसारको नगद प्रवाहमा भएको अधिकार हस्तान्तरण गरिएमा, सम्पत्तीको सम्पुर्ण जोखिम तथा प्रतिफल हस्तान्तरण गरेमा वा जोखिम र प्रतिफलको हस्तान्तरण नगरी वा आफै साथ नराखि सम्पत्तीको नियन्त्रण हस्तान्तरण गरेमा ।

वित्तीय दायित्वको निर्सग

कुनै वित्तीय दायित्वसंग जोडीएको दायित्वहरु समाप्त भएको अवस्थामा सो दायित्व निसर्ग भएको मानिन्छ । हालको वित्तीय दायित्वलाई सोही lender को अर्को वित्तीय दायित्व मार्फत प्रतिस्थापन भएमा र सो उल्लेखनिय फरक प्रावधानहरु वा हालको दायित्वको प्रावधानहरु उल्लेखनिय रुपमा परिमार्जन र परिवर्तनलाई निसर्ग भएको मानेर नयां दायित्व लेखाङ्कन गरिन्छ । यसरी निर्सग हुँदा उक्त वित्तीय दायित्वको कितावी मूल्य र निसर्ग हुँदा तिरेको मूल्यमा हुने फरकलाई नाफा नोक्सान विवरणमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.३.२ **उचित मूल्य मापन (Measured at Fair Value)**

बजारमा सहभागी व्यक्तिहरु बीचको उचित कारोबारमा सम्पत्ति निसर्गमा प्राप्त हुने रकम वा दायित्व निसर्गमा भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम वा बजार अभाव भएको अवस्थामा आफ्नो पहुँच भएको सबैभन्दा फाइदाजनक बजारको मूल्य नै उचित मूल्य हो। उपलब्ध भएसम्म उपकरणको उचित मूल्य सक्रिय बजारको उद्धृत (quoted) मूल्यलाई मानिन्छ। उपकरणको लगातार रुपमा कारोबार हुने बजारलाई सक्रिय बजार मानिन्छ।

सक्रिय बजार नभएको अवस्थामा कोषले प्रासंगिक कारकहरुको (observable inputs) पहिचान तथा प्रयोग गरी उपयुक्त मूल्यांकन विधिहरु अबलम्बन गरी उचित मूल्यको निर्धारण गर्छ। वित्तीय उपकरणको उचित मूल्यको उत्तम प्रमाण भनेको उक्त उपकरणको कारोबार मूल्य हो। यदि कोषको नजरमा कारोबार रकम र उचित मूल्य फरक रहेको छ र उचित मूल्यको निधांरण न त सक्रिय बजारमा उद्धृत मूल्य रहेको न त प्रासंगिक कुराहरुलाई मध्यनजर गर्दै अन्य मूल्यांकन विधिबाट मूल्यांकन गरिएको छैन भने उचित मूल्य र कारोबार रकमको फरकलाई स्थगन गरी उचित मूल्यमा उपकरणको मापन गरिन्छ। उक्त फरक रकमलाई उपकरणको अवधिभरमा नाफा वा नोक्सानका लेखाङ्कन गरिन्छ।

३.३.३ **क्षयीकरणको पहिचान तथा मापन (recognition and measurement of impairment)**

कोषले हरेक प्रतिवेदन मितिमा वित्तीय सम्पत्तिहरुमा क्षयीकरण हुने साध्य सुचना (objective evidence) रहे नरहेको निधांरण गर्ने गर्दछ। साध्य सूचनाहरुले प्रारम्भिक पहिचान पछि वित्तीय सम्पत्तिहरुको समूहमा नोक्सान हुने केही कारक घटना घटेको इंगित गरेमा र उक्त नोक्सानले सम्पत्तिबाट भविष्यमा प्राप्त हुने रकमलाई पार्ने असरको यथार्थ अनुमान गर्न सकिएमा वित्तीय सम्पत्तिहरुको क्षय भएको मानिन्छ।

साध्य सूचनामा निम्न कुराहरु समावेश हुन्छन्।

- कर्जा लिने व्यक्ति उल्लेखनीय रुपमा वित्तीय संकटमा परेमा,

- कोषले विरलै गर्ने किसिमले कुनै कर्जाको पूर्नसंरचना गरेमा,
- ऋणीले कर्जा भुक्तानी गर्न चुकेमा/मभाबगति भएमा,
- ऋणी वा जारीकर्ता टाट पल्टने देखिएमा,
- धितोको सक्रिय बजार कायम नरहेमा,
- समग्र आर्थिक वातावरणमा भएको परिवर्तनले ऋणीको भुक्तानी अवस्थामा परिवर्तन भएमा।

शेयर लगानीको हकमा नेटवर्थभन्दा किताबी मूल्य निरन्तर वा उल्लेख्य रुपमा कम भएमा क्षय भएको प्रमाण मिल्दछ। कोषले कर्जा तथा सापटी तथा धितोपत्रमा लगानीमा एकल तथा सामूहिक क्षयीकरण नोक्सानीको प्रमाणहरुलाई मध्यनजर गर्दै महत्वपूर्ण उपकरणहरुको एकल तथा अन्यको सामूहिक क्षयीकरण नोक्सानीको मूल्यांकन गर्दछ।सामूहिक मूल्यांकन गर्दा समान जोखिम विशेषताहरु भएमा सम्पत्तिहरुलाई एकै समुहमा विभाजन गरिन्छ। सामूहिक क्षयीकरण नोक्सानीको मूल्यांकन गर्दा कोषले default हुने सम्भावना, रकम प्राप्त हुने समय र व्यहोरेको नोक्सानीको ऐतिहासिक प्रवृतिको statistical modeling को प्रयोग गरी matrix तयार गर्दछ र सो मा हालको आर्थिक तथा कर्जाको वातावरण वा अवस्थाको समायोजन गरी अनुमानित क्षयको निर्धारण गर्दछ। चुक हुने दर, नोक्सानी दर तथा असुल हुने समयहरुमा नियमित रुपमा अद्यावधिक गरिन्छ।

परिशोधन मूल्यमा मापन गरिएको सम्पत्तिको क्षयीकरण नोक्सानी सम्पत्तिको अघि सारिएको मूल्य (carrying amount) र प्रभावकारी व्याजदरले हुन आउने वर्तमान मूल्यको फरक रकम नै परिशोधन मूल्यमा मापन गरिएको सम्पत्तिको क्षयीकरण नोक्सानी हो।

३.४ सम्पत्ति र उपकरण (Property and Equipment)

क) पहिचान तथा मापन (Measurement and Recognition)

सम्पत्ति तथा उपकरणको प्रारम्भिक मापन लागतमा गरिन्छ। लागतमा खरिद मूल्य तथा प्रत्यक्ष खर्चहरु र भविष्यमा सो सम्पत्ति नष्ट गर्ने वा हटाउने अपरिहार्य अनुमानित खर्चको वर्तमान रकम पर्दछन्। सम्पत्तिमा पछि गरिएका खर्चहरुले भविष्यमा प्राप्त हुने आयमा वृद्धि हुने भएमा उक्त खर्चलाई पुँजिकरण गरिन्छ। निरन्तर हुने साधारण मर्मत खर्चहरु नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ। फरक आयु हुने सम्पत्तिका मुख्य भागहरुलाई फरक रुपमा पहिचान गरी लेखाङ्कन गरिन्छ र सोही अनुसार ह्रासकट्टी गरिन्छ। सम्पत्तिहरुको अवशिष्ट मूल्य (salvage value), उपयोगी आयु तथा ह्रासकट्टी तरिका हरेक आर्थिक वर्षमा पुनर्विचार गरिन्छ र अघिल्लो अनुमान भन्दा फरक परेमा बाँकी अवधिमा समायोजन गर्ने गरी फरकको असर वित्तीय विवरणमा प्रदान गरिन्छ। सम्पत्ति वा सो को महत्वपूर्ण भागबाट पछि आर्थिक लाभ प्राप्त हुने अवस्था नरहेमा वा निसर्ग भएमा सम्पत्तिको अपहिचान गरिन्छ। उक्त सम्पत्तिको अघि सारिएको मूल्य र निसर्ग रकमको फरकलाई सोही वर्षमा नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ। कोषले NFRS संक्रमण मितिमा (२०७४ श्रावण १) कायम रहेको स्थापित लागतलाई सम्पत्ति तथा उपकरणको उचित मूल्य मानेको छ।

नागरिक लगानी कोषले सम्पत्ति र उपकरणहरुको सम्पूर्ण वर्गको लागि जग्गा बाहेक लागत मोडेल अपनाउंछ । सम्पत्ति र उपकरणहरु संचित ह्रास कटट्ी र संचित हानि नाक्सानीलाई घटाएको लागतमा देखाईन्छ । जग्गा र प्लट नं २२४,४०,२५४,र १४६ पुनर्मूल्यांकन मोडेलमा मापन गरिएको छ । यसको फेयर मूल्यमा रिपोर्टिंग मितिमा मापन गरिएको छ । ती जग्गाको फेयर मूल्य रु.१,२०८,७९१,४४० परिणाम पुनर्मूल्यांकन रिजर्वको रुपमा रु.४४२,७४६,९८० भएको पाइयो ।

कुनै सम्पत्ती, प्लान्ट र उपकरणहरुको भाग फेरिनु परेमा र भविष्यको आर्थिक लाभ आर्जन गर्न त्यो भागको मुल्याङ्कन गर्न सकिएमा त्यसको लेखाङ्कन किताबी मुल्यमा Subsequent लागत अर्न्तगत गरिन्छ । सम्पत्ती, प्लान्ट र उपकरणहरुको दिन प्रतिदिन लाग्ने खर्च उक्त खर्च भएको समयमा नै नाफा नोक्सान विवरणमा लेखाङ्कन गरिन्छ । नागरिक लगानी कोषको नीतिको आधारमा ने.रु ५,००० सम्मको सम्पती खरिदको वर्षमा उनीहरुको उपयोगी जीवनको पर्वाह नगरी खर्च लेखिन्छ ।

ख। ठेकेदारलाई अग्रिम भूक्तानी

कोषको स्वामित्वमा रहेको नयांबानेश्वर स्थित प्लट नं १४६ मा भवन निर्माण भइरहेको छ । सहरी विकास तथा भवन निर्माण विभागलाई भवन निर्माणको लागि रु.७८०,५२९,५२४ को सम्झौता गरिएको रकमबाट रु.१४१,५००,००० अग्रिम भुक्तानी गरिएको छ ।

i. ह्रासकट्टी

ii. ह्रासकट्टीको लागि लेखा नीति NFRS transition मिति १ श्रावण २०७४ बाट WDV विधिबाट SLM मा परिवर्तन गरिएको छ । श्रावण १ २०७३ को सम्पत्तिमा शुरुवाती WDV लाई तीनवर्षमा ह्रासकट्टी गरिएको छ किनभने ति सम्पीत्तको उपयोगी जीवन मूल्यांकन गर्न सकिदैन । बांकी सम्पत्तिको उपयोगी जीवन निम्नानुसार संशोधन गरिएको छ :

सम्पत्तिको प्रकृति	उपयोगी जीवन(वर्ष)
फर्निचर/फिक्स्चर	५
कार्यालय उपकरण	५
सवारी साधन	१०
भवन	१०

नयां सम्पत्तिमा ह्रासकट्टी खरिद गरिएको अर्को महिनाबाट सुरु हुनेछ । जहां सम्पत्तिहरु निसर्ग गरिन्छ, ह्रासकट्टी गर्दा त्यस्तो सम्पत्ति निसर्ग गरिएको महिनाको अघिल्लो महिनासम्म गणना गरिनेछ । ह्रासकट्टी विधि र उपयोगी जीवनहरु प्रत्येक रिपोटिंग मितिमा समीक्षा र समायोजित गरिन्छ ।

ग। **Derecognition**

सम्पत्ति र उपकरणको बिक्री गरिन्छ वा त्यस सम्पत्तीबाट भविष्यमा कुनै आर्थिक लाभको अपेक्षा रहदैन ततपश्चात् त्यस सम्पत्तीको किताबी मूल्यलाई अपलेखन गरिन्छ । बिक्रीबाट सिर्जना भएको नाफा वा नोक्सानलाई बिक्री भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान विवरणमा देखाईन्छ । लाभलाई आम्दानीको रुपमा वर्गीकृत गरिने छैन ।

३.५ अमुर्त सम्पत्ति

कम्प्युटर सफट्वेयर

प्राप्त कम्प्यूटर सफ्टवेयर इजाजत पत्रहरु प्रयोग गर्न ल्याउन र ल्याउनको लागि लागेको लागतको आधारमा पूंजीकृत गरिन्छ । सफ्टवेयरको विकाससंग सम्बन्धित लागतहरु र भविष्यमा त्यस सफ्टवेयर तथा लाईसेन्सहरुबाट आर्थिक लाभ भित्रीने सम्भावना छ । कम्प्युटर सफ्टवेयर लागत अपेक्षित उपयोगी जीवनको आधारमा परिशोधित हुन्छन् । सफ्टवेयर कायम राख्नको साथ सम्बन्धित लागतहरु व्ययको रुपमा खर्चको रुपमा मान्यता दिइन्छ ।

प्रत्येक रिपोटिंग मितिमा, यी सम्पत्तिहरुको लागि मूल्यांकन गरिन्छ । सम्पत्तिको Carrying value यसको पुन:प्राप्ति योग्य रकम भन्दा बढी निर्धारित गरिन्छ, सम्पत्तिको रकम तुरुन्तै घटाईन्छ ।

परिशोधनका लागि लेखा नीतिलाई NFRS Transition मितिमा WDV विधिबाट SLM मा परिवर्तन गरिएको छ अर्थात १, श्रावण २०७४ । प्रयोगको लागि उपलब्ध मिति देखि सफ्टवेयरलाई यसको अनुमानित उपयोगी जीवनको लागि मुनाफा वा नोक्सानमा Straight line को आधारमा परिमार्जन गरिएको छ । हालको र तुलनात्मक अवधिको लागि सफ्टवेयरको अनुमानित उपयोगी जीवन वर्ष पांच वर्षको रहेको छ ।

यदि उपयुक्त भयो भने परिशोधित विधि र उपयोगी जीवनहरु प्रत्येक रिपोटिंग मितिमा समीक्षा र समायोजित गरिन्छ ।

३.६ गैर बित्तीय सम्पत्तिको बिक्री

लगानी सम्पत्ति

वातावरण वा परिदृष्यहरुमा भएको परिवर्तनले गैर वित्तीय सम्पत्तीको अघि सारिएको रकम असूली नहुने संकेत गरेमा क्षयीकरण परिक्षण गरिन्छ । असुल हुने रकम भन्दा अघि सारिएको रकम वढि भएमा क्षयिकरण भूत्तानी भएको मानिन्छ । क्षयीकरण नोक्सानीले पहिलेको अन्य बिस्तृत आयमा नाफा भएको रकमलाई नउल्ट्याएको खण्डमा सम्बन्धित बर्षको नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाकंन गरिन्छ । नागरिक लगानी कोषले सम्पत्तिलाई लगानी सम्पत्ति र बिक्रीको लागि गैर चालु सम्पत्तिको रुपमा वर्गीकृत गरेको छैन ।

३.७ आयकर

कर खर्च वर्तमान र स्थगत कर समावेश गर्दछ । सिधै इक्विटीमा पहिचान हुने र अन्य विस्तृत आम्दानीमा लेखाङ्कन गरिने आम्दानी बाहेक आयकर खर्चलाई नाफा नोक्सान विवरणमा देखाईन्छ ।

क।चालु कर

चालु कर सम्पत्ति र दायित्वमा यस वर्षको करको दर र लागु भइसकेका करको नियम प्रयोग गरी आन्तरिक राजश्व कार्यालयबाट पाउने वा तिर्नु पर्ने र त्यसमा अघिल्लो वर्षको समायोजन गरी निकालिएको रकम पर्दछ ।

ख। स्थगन कर

वित्तीय अवस्थाको विवरणमा गणना गरिएको तथा आयकर ऐनको हिसाबले गणना गरिएको रकममा हूने भिन्नतालाई वासलातमा स्थगन कर (स्थगन कर दायित्व) का रुपमा लेखाङ्कन गरि प्रत्यक वर्ष यस्तो सम्पत्ती (वा दायित्वमा) हुने परिवर्तनलाई नाफा नोक्सानमा वा अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरणमा स्थगन कर आय (वा स्थगन कर खर्च) को लेखाङ्कन गरिन्छ । स्थगन कर सम्पत्तीलाई भविष्यमा हुने करयोग्य आयमा दावी गर्न सकिने पर्याप्त विश्वसनीय आधार नभएसम्म सम्पत्तीको रुपमा पहिचान गरिदैन ।

३.८ व्यवस्था, संयोगिक सम्पत्ति/ दायित्व (Provisions, Contingent assets/liabilities)

विगतमा भएका घटनाहरुको कारण नागरिक लगानी कोषको वर्तमान कानुनी तथा निर्मित दायित्व जसको सजिलै अनुमान लगाउन सकिन्छ र दायित्व राफसाफ गर्न आर्थिक लाभ वाहिरिन्छ भन्ने सम्भावना हुन्छ भने ती दायित्वहरुका निम्ती व्यवस्था लेखाङ्कन गरिन्छ । यसरी लेखाङ्कन गरिएको रकम रिर्पोटिङ्ग मितिमा वर्तमान दायीत्वसंग सम्बन्धीत जोखिम र अनिश्चिततालाई मध्यनजर राखि राफसाफ गर्न आवश्यक पर्ने रकमको सबैभन्दा उत्तम अनुमान हो । अनुमानित नगद प्रवाहको आधारमा वर्तमान दायीत्व राफसाफ गर्न व्यवस्थाको मापन गरिन्छ भने उक्त नगद प्रवाहको वर्तमान मुल्यको आधारमा नै किताबी मूल्य निर्धारण गरिन्छ । Onerous सम्झौताको व्यवस्थाको लेखाङ्कन त्यस बखत गरिन्छ जब नागरिक लगानी कोषले सम्झौताबाट प्राप्त गर्ने लाभभन्दा सम्झौता पालना गर्न लाग्ने रोक्न नसकिने खर्च बढी हुन्छ ।

व्यवस्था स्थापित गर्नुभन्दा अगाडी कुनै सम्झौतासंग सम्बन्धीत हानी नोक्सानी छ वा छैन भनी पहिचान गरिन्छ । व्यवस्था सम्बन्धी खर्च फिर्ता पाउने रकम घटाई नाफा नोक्सान विवरणमा देखाईन्छ ।वित्तीय विवरणमा संयोगिक सम्पत्ति लेखाङ्कन गरिदैन । यद्यपि संयोगिक सम्पत्ति लगातार मूल्यांकन गरिन्छ र यदि यसबाट आर्थिक लाभको प्रवाह हुने देखा परेमा, सम्पत्ति र सम्बन्धित आयलाई लाभको प्रवाह हुने अवधिमा मान्यता दिइनेछ ।

३.९ आम्दानीको पहिचान

आम्दानी भनेको इकाईको सामान्य गतिविधिहरुको कममा उत्पन्न हुने आर्थिक लाभहरुको प्रवाह हो जब ती लगानीले इक्विटीमा बृद्धि हुन्छ, इक्विटीमा सहभागीहरुले योगदान पुर्‍याएको बाहेक । आम्दानीलाई यस हदसम्म मान्यता दिइन्छ कि आर्थिक लाभहरु नागरिक लगानी कोषमा प्रवाहित हुनेछन् र यो सम्भावनाले आम्दानीमा भरपर्दो मापन गर्न सकिन्छ । आय प्राप्तिको सम्भव नभएसम्म आम्दानी बाधिने छैन । नागरिक लगानी कोषको आम्दानीहरु व्यवस्थापन शुल्क, ब्याज आय, शुल्क र कमिशन, आदि समावेश छ र आय मापनका आधारहरु निम्नबमोजिम छन्:

क। व्यवस्थापन शूल्क

व्यवस्थापन शुल्क नागरिक लगानी कोष नीति अनुसार मापन गरिएको छ । व्यवस्थापन शुल्क नागरिक लगानी कोषको लागि आम्दानीको एक प्रमुख स्रोत हो । यो शुल्क नागरिक लगानी कोषले व्यवस्थापन गर्ने सबै योजनाहरुबाट लिन्छ । वर्षको कुल व्यवस्थापन शुल्क रु.७६९,९८३,२६७ छ, जुन कुल आम्दानीको ९१.२९% रहेको छ ।

व्यवस्थापन शुल्क निम्नअनुसार हिसाब गरिएको छ :

योजना	गणना		व्यवस्थापन शूल्क
सशत्र प्रहरी बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	४७२,१५८,३६४	२,३६०,७९१.८२
	कुल आम्दानी	४१,९८४,२६५	
	व्यवस्थापन शुल्क: कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
नेपाल प्रहरी बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	९५४,०७६,०५६	४,७७०,३८०.२८
	कुल आम्दानी	८३,०३७,२९८	
	व्यवस्थापन शुल्क: कोषको ०.५%भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
निजामती बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	५,१२०,९६७,५७६	२५,६०४,८३७.८८
	कुल आम्दानी	३६४,५८६,२०५	
	व्यवस्थापन शुल्क: कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
शिक्षक बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	४,१७८,०१८,८४१	२०,८९०,०९४.२५
	कुल आम्दानी	३०६,१०३,१४७	
	व्यवस्थापन शुल्क: कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
NARC बीमा कोष	बीमा कोष मौज्दात	६९,२१४,८२०	६९२,१४८.२०
	कुल आम्दानी	७,७४६,३६१	
	व्यवस्थापन शुल्क: कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
सैनिक बीमा कोष	बीमाकोष मौज्दात	२,३५९,४९०,८३७	११,७९७,४५४.१८
	कुल आम्दानी	२५८,९८५,२४४	
	व्यवस्थापनशुल्क: कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
उपदान कोष	कोष मौज्दात	१९,६३५,२७४,३१०	१९६,३५२,७३७.१
	कुल आम्दानी	१,६५०,६८१,२११	
	व्यवस्थापन शुल्क: कोषको १% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
नागरिक एकांक योजना	कुल सम्पत्ति	१,९७४,३२७,०८५	४,५०२,००३
	कुलदायित्व	१,०७३,९२६,४२२	
	नेट सम्पत्ति	९००,४००,६६३	
	व्यवस्थापन शुल्क: नेट सम्पत्तिको ०.५%		

योजना	गणना		व्यवस्थापन शूल्क
लगानीकर्ता हिसाब योजना	कोष मौज्दात	४,७५२,७८५,१६९	४७,५२७,८५२
	कुल आम्दानी	३८७,६६४,७०५	
	व्यवस्थापन शुल्क: कोषको १% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
NID बीमा	कोष मौज्दात	२९,९४०,३७१	१४९,७०२
	कुल आम्दानी	१,६३८,७०८	
	व्यवस्थापन शुल्क: कोषको ०.५% भन्दा कम वा कुल आम्दानीको २०%		
क.ब.वृ अवकाश कोष	कुल सम्पत्ति	९८,६३५,०२१,२८६	४५५,३३५,२६६
	कुल दायित्व	७,४७१,५८८,२६६	
	नेट सम्पत्ति	९१,०६३,४३३,०२०	
	व्यवस्थापन शुल्क: नेट सम्पत्तिको ०.५%		
जम्मा			७६९,९८३,२६७

ख। ब्याज आन्दानी

नागरिक लगानी कोषको सामान्य ब्याज दरको प्रयोग गरी परिमार्जित लागतमा राखिएको वित्तीय सम्पत्तिमा ब्याज आयलाई मान्यता दिइनेछ जुन प्रभावकारी ब्याज दर एकदमै नजीकको दर प्रयोग गरेर प्रभावकारी ब्याज दर विधिबाट गरिएको छ । प्रभावकारी ब्याज विधि भनेको वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्वको परिमार्जित लागत गणना गर्ने र ब्याज आय वा ब्याज व्यय सम्बन्धित अवधिमा क्रमबद्ध छुटयाउने विधि हो ।

ग। शूल्क र कमिशन

शुल्क र कमिशन आय साधारणतया सम्बन्धित सेवा प्राप्त भइसकेपछि वा एक सार्थक कार्यको कार्यन्वयन भैसकेपछि जनाइन्छ । ऋण प्रदान गर्दा लाग्ने सेवा शुल्क सो प्रदान भइसकेपछि जनाइन्छ ।

घ) लाभांश आम्दानी

लाभांश प्राप्त गर्ने हक स्थापित भइसकेपछि लाभांश आम्दानी जनाइन्छ । लाभांशलाई सम्पतीको बर्गिकरण अनुसार बिभिन्न शिर्षकहरुमा प्रस्तुत गरिन्छ ।

ङ) खूद व्यापारिक आम्दानी

ब्यापारिक सम्पत्ती/दायित्वको हकमा पाकेको ब्याज, बिक्रीमा लाभ हानी, लाभा-श लगायतका कारोवारबाट श्रृजित लाभ/हानी यस अर्न्तगत राखिन्छ ।

३.१० कर्मचारी सुविधा

क) छोटो अल्पकालिन कर्मचारीको सुविधा

छोटो अवधिको कर्मचारी लाभलाई डिस्काउन्ट नगरि मापन गरिन्छ र सेवाप्रदान गरेको बखत नै खर्च जनाइन्छ । छोटो अवधिको नगद बोनस र नाफा बाँडफाँड योजना बमोजिम भुक्तानी गर्नु पर्ने रकमको हकमा यदि कर्मचारीको पूर्व अवधिको सेवाको कारण वर्तमान कानुनी तथा निर्मित दायित्व भएमा र उक्त दायित्व भरपर्दो तरिकाले मापन गर्न सकेमा सो बराबरको रकमलाई दायित्वको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । छोटो अवधिको कर्मचारी सुविधाहरुले सबै निम्न वस्तुहरु समावेश गर्दछन् । (यदि रिपोर्टिंग अवधिको अन्त्य पछि १२ महिना भित्रमा भुक्तान योग्य छ भने)

- ज्याला, तलब र सामाजिक सुरक्षा योगदान

- स:शुल्क वार्षिक विदा र स:शुल्क विरामी विदा
- नाफा साझेदारी र वोनस र
- गैर मौद्रिक सुविधाहरु

ख) रोजगार पछिको सुविधाहरू

कर्मचारी सुविधाहरु परिभाषित लाभ योजना वा परिभाषित योगदान योजना हुन्छन् । कर्मचारी सुविधाहरु अन्तर्गत तलब, संचयकोष, उपदान, बिदा, औषधोपचार आदि लगायत पर्दछन् । कर्मचारी सेवा शर्त नियमावली २०४८ बमोजिम यी सुविधाहरु प्रदान गरिन्छन् ।

१) **परिभाषित योगदान योजना (Defined Contribution Plan)**

परिभाषित योगदान योजना अन्तर्गतका दायित्वहरु कर्मचारीहरुले सेवा प्रदान गरेको समयमा नै नाफा वा नोक्सान मार्फत खर्च लेखिन्छन् र भुक्तानी भएपछि कोषको अन्य आर्थिक दायित्व रहँदैन । अग्रिम भुक्तानीको रकम नगद फिर्ता हुने वा भविष्यको दायित्वमा समायोजन हुने अवस्थामा सम्पत्तिको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ । सञ्चयकोष सुविधा परिभाषित योगदान योजना अन्तर्गत पर्दछ ।

२) **परिभाषित लाभ योजना (Defined Benefit Plan)**

कोषको परिभाषित लाभ योजना अन्तर्गतको हरेक योजनाको लागि भविष्यमा कोषले व्यहोर्नुपर्ने दायित्वको हिसाब गरी सोको वर्तमान मूल्य निर्धारण गरी दायित्वको मापन गरिन्छ । सो गर्दा कुनै योजना सम्पत्ति भएमा सोको उचित मूल्य समेत समायोजन गरी खुद दायित्व निर्धारण गरिन्छ ।

परिभाषित लाभ योजनाको हरेक वर्षमा विमाङ्कित मूल्यांकन (actuarial valuation) गरिन्छ र उक्त मूल्यांकन अनुसारको दायित्व हरेक वर्षमा नाफा वा नोक्सान मार्फत लेखाङ्कन गरिन्छ । कोषले कर्मचारीलाई अवकाश पश्चात प्रदान गर्ने उपदान तथा निवृत्तिभरण परिभाषित लाभ योजनाको रुपमा रहेका छन् ।

३) **अन्य लामो समय कर्मचारी सुविधा (Other Long Term Employee Benefits)**

कोषको अन्य लामो समय कर्मचारी सुविधा अन्तर्गतको हरेक योजनाको लागि भविष्यमा कोषले व्यहोर्नुपर्ने दायित्वको हिसाब गरी सोको वर्तमान मूल्य निर्धारण गरी दायित्वको मापन गरिन्छ । पूनर्मापनका असरहरु नाफा वा नोक्सान हिसाबमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

कोषले कर्मचारीलाई प्रदान गर्ने संचित बिदा, कर्मचारी जीवन सुरक्षण तथा औषधी उपचार अनुदान व्यवस्था अन्य लामो समय कर्मचारी सुविधाको रुपमा रहेका छन् ।

३.११ पट्टा

संचालन पट्टा अन्तर्गत पट्टा भुत्तानी पट्टा अवधिमा एक SLM आधारमा एक खर्चको रुपमा मान्यता प्राप्त गरिने छ पट्टा अवधी बाहेक :

क) अर्को व्यवस्थित आधार प्रयोगकर्ताको लाभको समय ढाचाँको प्रतिनिधिको रुपमा बढी प्रतिनिधित्व गर्दछ भने कम्तिमा पनि भुक्तानी गर्ने आधारमा lessor लाई भुक्तानी हुदैन, वा

ख) lessor लाई भुक्तानी संरचित गरिएको छ अपेक्षित समान्य मुद्रास्फीतिको साथ पट्टाको अपेक्षित मुद्रास्फीतिक मूल्यवृद्धिलाई क्षतिपूर्ति दिन हो । यदि lessor लाई भुक्तानी फरक हुन्छ भने सामान्य मुद्रास्फीति बाहेक अन्य कारकहरुको कारणले, तब यो सर्त पूरा हुदैन ।

३.१२ शेयर पूंजि, अग्रिम कल र कोषहरू

शेयर पूंजि

नागरिक लगानी कोषले पूजीगत उपकरणहरुलाई वित्तीय दायित्व वा इक्विटी उपकरपणहरुको रुपमा सम्झौताको सर्तहरुको आधारमा वर्गिकृत गर्दछ । इक्विटीलाई यसको सबै दायित्व घटाए पछि नागरिक लगानी कोषको कुल सम्पत्तिमा अवशिष्ट

ब्याजको रुपमा परिभाषित गर्दछ । सेयर पुंजिलाई नागरिक लगानी कोषको इक्विटीको रुपमा वर्गिकृत गरिएको छ र त्यसमा इक्विटीको परिवर्तनमा प्रस्तुत गरिन्छ । इक्विटी उपकरणको जारी गर्दा प्रत्यक्ष मापन हुने incremental costs इक्विटी उपकरणको प्रारम्भिक मापनबाट कर लाभलाई ध्यानमा राखी घटाइन्छ ।

इक्विटीको रुपमा वर्गिकृत साधारण शेयरमा बोनस शेयरहरु वार्षिक साधारण बैठकमा मान्यता दिइन्छ जुन वार्षिक साधारण सभाको बैठकबाट स्वीकृत गरिन्छ ।

१ श्रावण २०७४ मा स्थान्तरण भएको शेयर पूंजी रु.६०७,५००,०००।०० रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष ७४।७५ को अवधिमा २२।८५ प्रतिशत बोनस शेयर र १.१५ प्रतिशत नगद लाभांश मिति २०७४/०५/१६ को वार्षिक साधारण सभाको बैठकबाट स्वीकृत भएको थियो । आर्थिक वर्ष ७१।७२ लागी रु १३,२७,६४,८७३ शेयर पूजीमा थप गरि २२ प्रतिशत बोनस शेयर र १.१५ प्रतिशत नगद लाभांश मिति २०७५/०१/०७ को वार्षिक साधारण सभाको बैठकबाट स्वीकृत भएको थियो । आर्थिक वर्ष ७२।७३ लागी रु १६,२८,५८,२७२ शेयर पूजीमा थप गरि मिति २०७५/०३/३२ मा कुल शेयर ९०३,१२३,१४५ रहेको छ ।

आर्थिक वर्ष ७५।७६ को अवधिमा २२.०६ प्रतिशत बोनस सेयर र १.१६ प्रतिशत नगद लाभांश आर्थिक वर्ष २०७५/०९/०६ गते भएको AGM बाट स्वीकृत भएको थियो र आर्थिक वर्ष ७३/७४ मा कुल शेयर पूजीमा थप रु.१९,९२,२८,९६६ भएको थियो । त्यसैगरी २२ प्रतिशत बोनस सेयर र १.१६ प्रतिशत नगद लाभांश मिति २०७६।०५।३० गते भएको AGM बाट स्वीकृत भएको थियो । मिति २०७६।३।३१ मा कुल शेयर पुंजी रु. १,१०२,३५२,११० रहेको छ ।

चालू वर्ष ७५।७६ को लागि २२ प्रतिशत बोनस शेयर र १.१६ प्रतिशत नगद लाभांश नागरिक लगानी कोषको संचालक समितिबाट प्रस्ताव गरिएको छ ।

नागरिक लगानी कोषको हालको शेयर स्वामित्व संरचना निम्नअनुसार छः

शेयरधनी	**शेयरधारक**	**शेयर संख्या**
नेपाल सरकार	१०%	१,१०२,३५२
राष्ट्रिय बीमा संस्थान	३१.५५%	३,४७७,९२१
नेपाल राष्ट्र बैंक	१३.३४%	१,४७०,५३८
बैंक र बीमा संस्था		
नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड	१०%	१,१०२,३५२
नेपाल लाईफ एण्ड जनरल ईन्सुरेन्स	४.४५%	४८९,९९६
प्रिमियर ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.८९%	२०८,३०२
नेपाल बैंक लिमिटेड	२.८६%	३१४,९८८
एशियन लाईफ ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.७५%	८२,५९३
नेपाल लाईफ ईन्सुरेन्स	३.११%	३४२,९५४
एन.आई.सी एशिया बैंक लिमिटेड	१.२३%	१३६,०९३
जीवन बीमा निगम लिमिटेड	०.८२%	९०,७२९
साधारण शेयर	२०%	२,२०४,७०५
जम्मा	१००%	११,०२३,५२१

अग्रिम कल

अर्थ मन्त्रालयको पत्र मिति २०७५/०३/२९ चलानी नं १४४८ अनुसार नागरिक लगानी कोषको कुल अधिकृत शेयर पूजी बढेर रु.८०००,०००,००० र चुक्ता पूंजी बढेर रु. ३,०००,०००,००० कायम रहेको छ ।

हाल नेपाल सरकारले १० प्रतिशत शेयर रु.११०,२५५,१८८ नागरिक लगानी कोषमा ओगटेको छ । आर्थिक वर्ष ७४/७५ को प्रस्तावित २२ प्रतिशत बोनस शेयरलाई ध्यानमा राखी नेपाल सरकारको शेयर पूजी रु.१३४,४८६,९१७ हुन्छ । शेयर पूजी रु.३,०००,०००,००० को १० प्रतिशत शेयरधनी कायम गर्न आवश्यक रहेको छ नागरिक लगानी कोषको नयाँ विधेयक बमोजिम रु. १६५,५१३,०४३ को अग्रिम शेयरको रुपमा हस्तान्तरण गरिएको छ । प्रस्तावित नागरिक लगानी कोषको नयाँ विधेयक बमोजिम शेयरधारक नेपाल राष्ट्र बैंकको वर्तमान शेयर १३.३४ प्रतिशत नेपाल सरकारलाई हस्तान्तरण गरिनेछ ।

जगेडा कोष

नागरिक लगानी कोषको ऐन बमोजिम २० प्रतिशत कर पछिको नाफा जगेडा कोषमा स्थानान्तरण गरिन्छ ।

कर्मचारी बोनस

आर्थिक वर्ष २०७५/७६ को लागि कर्मचारी बोनस नियम अनुसार गणना गरिएको छ जुन कर अघिको नाफाको ५ प्रतिशत रहेको छ ।

कर्मचारी कल्याण कोष

आर्थिक वर्ष ७५/७६ को लागि कर पछिको नाफाको ५ प्रतिशत कर्मचारी कल्याण कोषमा सारिएको छ । यो रकम संचालक समितिको निर्णय अनुसार रकमान्तर गरिएको छ । यसै गरी कर्मचारीलाई बोनस भुक्तानी पछि बांकी रकमको २० प्रतिशत रकम पनि यस कोषमा हस्तान्तरण गरिन्छ । अन्य ८० प्रतिशत रकम राष्ट्रियस्तर कल्याण कोषमा हस्तान्तरण गरिएको छ ।

३.१३ प्रति शेयर आय सहितको डाइलूटेड प्रति शेयर आम्दानी

नागरिक लगानी कोषले आफ्नो साधारण शेयरको लागि आधारभूत र Diluted सेयर प्रति शेयर आम्दानी (EPS) तथ्याङ्कलाई प्रस्तुत गर्दछ । आभारभूत EPS साधारण शेयरधनीहरुको लागी हुने नाफा अथवा नोक्सानलाई सो अवधिको अन्त्यमा रहेको भारित औसत शेयरधनीहरुको संख्याले विभाजन गरी गणना गरिन्छ । Diluted EPS साधारण शेयरधनीहरुको लागी रहेको नाफा वा नोक्सान र भारित औसत शेयरधनीहरुको संख्यामा Dilutive सम्भावित साधारण शेयरलाई समायोजन गरि निर्धारण गरिन्छ ।

४ खुलासा तथा थप जानकारी

४.१ जोखिम व्यवस्थापन

जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मूल्यांकन समिति संचालकहरुको स्वतन्त्र समिति हो । यसको जिम्मेवारी ट्रष्टको जोखिम व्यवस्थापन नीतिहरु र ट्रष्टको जोखिम प्रबन्ध फ्रेमवर्कको संचालनको व्यवस्थापन गर्नु हो । जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मूल्यांकन समिति (RMEC) को प्रारम्भीक जिम्मेवारी जोखिम नीतिहरुमा व्यवस्थापनको अनुगमन, निरन्तर परिवर्तन भइरहेका जोखिम प्रोफाइलको मूल्याकंन र ट्रष्टसंग सम्बनधित जोखिम निर्धारण गर्नु । जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मूल्याकंन सरेकारवालाहरुको विश्वास, सुरक्षा र प्रतिष्ठा बढाउन जोखिम व्यवस्थापन सिद्धान्तहरुको विकास सुनिश्चित गर्नु हो । यसले व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र विश्वासको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीहरुको प्रभावकारिताको समीक्षा गर्दछ ।

ट्रष्टको जोखिम प्रबन्ध प्रक्रियाको निरीक्षण गर्ने समग्र जिम्मेवारी जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मूल्याकंन समितिको रहेको छ । जोखिमको क्षेत्रमा समितिले :

- सम्रग जोखिम नीतिहरुको मूल्याकंन गर्दे आवश्यक मार्गदशर्न र दिशा प्रदान गर्दछ भने बोर्डलाई अनुमोदनको लागि सिफारिस गर्दछ । ट्रष्टको जोखिम व्यवस्थापन फ्रेमवर्क कार्यान्वयन गर्न सक्षम व्यवस्थापन संरचना स्थापना गर्दछ ।
- ट्रष्टको क्रियाकलाप, जोखिम बोक्ने क्षमताहरु, जोखिमहरु, नीतिगत व्यवस्था र दिशानिर्देशनहरुलाई व्यवस्थित गर्न रणनीति तयार पार्ने रणनीतिहरु र यसको उपयुक्तता र पर्याप्तताकाबारे बोर्डलाई सिफारिस गर्दछ ।
- ट्रष्टको वित्तीय क्षेत्रमा विभिन्न आर्थिक क्षेत्रहरुमा देखा पर्ने कुनै परिवर्तन वा समस्याहरुको सम्भावित प्रभावको विश्लेषण गर्नु र बोर्डलाई सिफारिस गर्न आवश्यक कार्यहरु वा नीति निर्माणको लागी सिफारिश गर्ने ।
- व्यवस्थापन उत्तरदायित्व, जवाफदेहिता र प्रतिवेदनको स्पष्ट लाइन स्थापना गर्न । साथै, Conflict of Interest बाट बच्न जोखिम नियन्त्रण कार्यहरु, व्यवसायिक लाइनहरु र समर्थन प्रक्रियाहरु बीच छुट्टै जिम्मेवारी र रिपोटिङ्ग स्थापित गर्ने ।

- कानुन र नियमहरुको समीक्षा गर्नु जसले लगानी विभागहरुलाई असर गर्न सक्दछ, र सिफारिस गरिएको समायोजन स्वीकृत गर्ने ।
- पूँजीमा जोखिममा आधारित Return अनुकूलन गर्न लगानीका अवसरहरु पहिचान गर्न मद्धत गर्ने ।
- जोखिम व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित मामिलामा नियमित आधारमा व्यवस्थापनबाट रिपोट प्राप्त गर्ने: जोखिमको मूल्याकंन र नियन्त्रण र अनुगमनतर्फ भएको प्रगतिबारे सोचविचार गरी बोर्डलाई आवश्यक सिफारिसहरु पेश गर्ने ।

पूंजीबजार व्यवस्थापन र लगानी विभाग लगानी समिति अन्तर्गत छ । निम्न विभाग यस विभागद्धारा नियन्त्रित छ ।

पुंजी बजार व्यवस्थापनको शाखा

यस शाखाको कार्य भनेको लगानी व्यवस्थापन सेवाहरु, इक्विटी बिक्री र ट्रेडिंग, अनुसन्धान, परामर्श सेवाहरु, वा अन्य कुनै प्रकारको वित्तीय सेवाहरुको प्रदान गर्नु हो । यस शाखाको प्रमुखले शेयरको जारी तथा बिक्री र जारी शेयर रजिस्टर व्यवस्थापन गर्नु हो ।

शेयर र डिबेंचर लेनदेन शाखा

यस डिभिजनको कार्य भनेको स्टक र डिबेंचरको लेनदेनमा उचित व्यवस्थापन र नियन्त्रण प्रदान गर्नु हो । यस शाखाको कार्य भनेको स्टक र सरकारी धितो प्रमाण पत्रमा काम गर्ने हो ।

लगानी मुल्यांकन शाखा

यस शाखाको कार्य अध्ययन, विश्लेषण र अवस्थित लगानी पोर्टफोलियो र लगानी नीतिहरुको समीक्षा गर्नु हो । उद्यम पूँजी लगानी र पहिचान गरिएका क्षेत्रहरुको कार्य प्रकियाहरुको लागि थप सम्भावयता अध्ययन मस्यौदा तयार गर्न । यो शाखाले निम्न सवै शाखालाई नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्दछ:

- योजना मूल्याकंन र लगानी विश्लेषण शाखा
- निक्षेप लगानी र वित्त विश्लेषण शाखा
- लगानी मूल्यांकन र पुन:प्राप्ति शाखा
- सहभागी कर्जा र लगानी

जोखिम प्रबन्धन फेमवर्क र संगठन

संचालक समितिले जोखिम appetite र नागरिक लगानी कोषको लागि मार्गदर्शन तय गर्दछ, जुन विभिन्न समिति/व्यवस्थापन स्तर समितिहरुद्धारा समर्थित छ । जुन जोखिमको मापदण्डहरु अनुसार जोखिम मापदण्डहरु कायमै छ कि छैन भन्ने सुनिचित गर्नका लागि मुख्य रुपमा जिम्मेवार छन् । नागरिक लगानी कोषको आन्तरिक लेखा परीक्षण व्यवस्थापनको प्रभावबाट स्वतन्त्र छ र लेखा परीक्षण समितिलाई रिपोर्ट गर्दछ । त्यहाँ १० ट्रष्टी समितिहरु छन्, यी ट्रष्टी समितिहरुले व्यक्तिगत योजनाहरु अवलोकन गर्दछन् । वित्तीय निर्णय, लगानी निर्णय र प्रत्यक योजनाको सम्पूर्ण संचालन ट्रष्टी समितिहरु मार्फत व्यवस्था गरिन्छ । यसको मुख्य उद्देश्य जोखिम कम गर्नु र return बढाउनु हो ।

जोखिम नियन्त्रण

नागरिक लगानी कोषले नागरिक लगानी कोषमा आउने उद्यम स्तरमा जोखिम न्यूनीकरण गर्न नीति र प्रक्रियाहरु तयार गरी कार्यान्वयन गरेको छ र कर्मचारीहरुमा स्वामित्व मानसिकता, क्षमता निमार्ण कार्यक्रम, राम्रो परिभाषित रोजगार जिम्मेवारी, राम्रो बोल्ने वातावरण र राम्रो नैतिक संस्कृतिक बसाई जोखिम संस्कृति पैदा गरेको छ । नागरिक लगानी कोषले क्रेडिट, बजार र तरलता जोखिमहरु कुशलतापूर्वक व्यवस्थित गर्न खोज्छ जुन नागरिक लगानी कोषको व्यावसायिक गतिविधिहरुको साथ परिचालन, नियामक र प्रतिष्ठित जोखिमहरु कुनै पनि व्यवसाय उपक्रमको सामान्य परिणामको रुपमा देखा पर्दछ । जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मूल्यांकन समिति साथै ट्रष्टी समिति व्यवस्थापन जोखिम, तरलता जोखिम, बजार जोखिम, ब्याज दर जोखिम र जोखिम कम गर्न र risk return सम्बन्धी नीतिहरुको स्थापना र अनुपालनको लागि जिम्मेवार छन् । नागरिक लगानी कोषको जोखिम प्रशासन संरचना यस्तो हो कि नागरिक लगानी कोषको जोखिम सहिष्णुता सीमाभित्र जोखिम घटाउने जिम्मेवारी बोर्डबाट उचित कार्यात्मक, ग्रहकको व्यवसाय, वरिष्ठ व्यवस्थापन र समितिहरुमा समेटिन्छ । भौतिक

जोखिमका विषयहरुको बारेमा जानकारी र नीतिहरु र मापदण्डहरुको पालना व्यवसाय, कार्यात्मक, वरिष्ठ व्यवस्थापन र समितिहरु मार्फत जानकारी दिइन्छ । ट्रष्टी समिति र पूँजि बजार र लगानी विभाग अन्तर्गत लगानी समितिको जिम्मेवारी कोषको राम्रो व्यवस्थापन गरि return वृद्धि र जोखिम कम गर्नु छन् ।

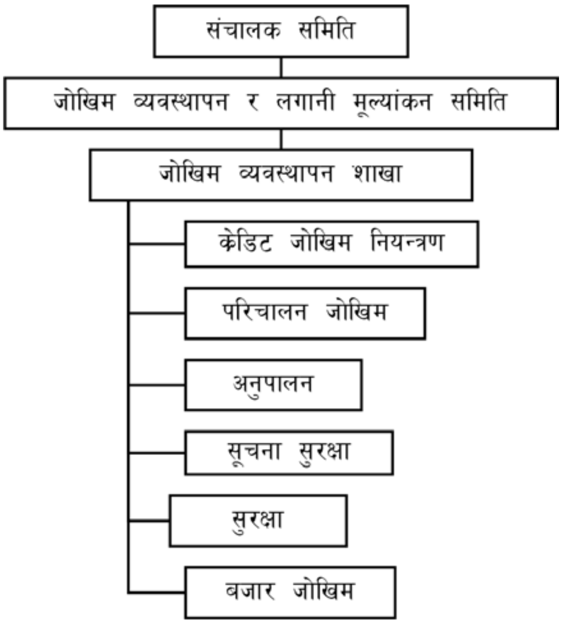

नागरिक लगानी कोषको जोखिम व्यवस्थापन संरचना तल दिइएको छ ।

आन्तरिक नियन्त्रण

रणनीति र उद्देश्यहरुको उपलब्धिलाई समर्थन गर्ने ठाउँमा नागरिक लगानी कोषको उपयुक्त आन्तरिक नियन्त्रण फ्रेमवर्क छ भन्ने कुरा सुनिश्चित गर्न संचालक समिति जिम्मेवार छ । विस्तार र विकासको क्रममा उचित नियन्त्रण संयन्त्र स्थापना गर्न नागरिक लगानी कोषका विभिन्न कार्यहरुको अवलोकन गर्नुपर्दछ । जसले लाभदायक व्यवसायको अवसरलाई अधिकतम बनाउन सक्षम छ । जोखिमबाट बच्न वा घटाउन सक्छ, जसले घाटा वा क्षति निम्त्याउन सक्छ, लागू भएको अनुपालन सुनिश्चित गर्न कानून र नियमहरु र बाह्रय घटनाहरुमा लचिलोपन बढाउन सक्छ ।

कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणलीको प्रभावकारिता संचालक समिति, यसको ट्रष्टी समिति, व्यवस्थापन र आन्तरिक लेखा परीक्षण विभागद्धारा नियमित समीक्षा गर्दछ .

४।१।१ क्रेडिट जोखिम

ऋणीले तोकिएको समयमा भुक्तानी नगर्ने वा सम्झौताको पालना नगरेको कारण कोषले सावा तथा ब्याज प्राप्त नगर्ने जोखिम नै ऋण लगानी जोखिम हो ।

क्रेडिट जोखिम भनेको सहमतिका सर्तहरु अनुसार नागरिक लगानी कोषलाई तिर्नको लागि करारको दायित्व पूरा गर्न अर्का पक्षको विफलताका कारण त्यो संग सम्बन्धित सावा र इनामको क्षतिको सम्भावना हो । जोखिम व्यवस्थापन र लगानी मूल्यांकन समिति अन्ततः संचालक समितिको जिम्मेवारी हो । तसर्थ समग्र रणनीतिका साथ महत्वपूर्ण नीतिहरु संचालक समितिद्धारा नियमित रुपमा समीक्षा गर्नु पर्छ । यस बाहेक, वरिष्ठ व्यवस्थापन नागरिक लगानी कोषको क्रेडिट जोखिम व्यवस्थापन रणनीती र नीतिहरुको कार्यान्वयन गर्न र यी नीतिहरुको अनुसार क्रडिट जोखिम र क्रेडिट पोर्टफोलियोको गुणस्तर व्यवस्थापन र नियन्त्रणको लागि प्रक्रियाहरु राखिएको छ भनि सुनिश्चित गर्न जिम्मेवार छ ।

४।१।२ बजार जोखिम

नागरिक लगानी कोषले हाल सामाजिक सुरक्षा कोषको प्रतिस्पर्धाको सामना गरिरहेको छ, नेपाल सरकारले सामाजिक सुरक्षा कोष ऐन लागू गरेकोले संस्थाका कर्मचारीलाई तलबको निश्चित अंश दर्ता गर्न र योगदान गर्न अनिवार्य गरेको छ । त्यसैले कर्मचारी बचत कोष योजना र उपदान कोष योजनामा सहभागीहरुको संख्या घट्दो अवस्थामा रहेको छ । त्यस्तै, विविधिकरणको अभावका कारण मुद्धती निक्षेपमा अधिक लगानी घट्दो दरमा रहेको छ । कोषको लगभग कुल कोष रकमको ६४ प्रतिशत मुद्धती निक्षेपमा लगानी गरिएको छ ।

i. ब्याज दर जोखिम

ब्याज दर जोखिम एक त्यस्तो जोखिम हो कि फेयर मूल्य वा वित्तीय उपकरणको भविष्यको नगद प्रवाह बजार ब्याज दरहरुमा परिवर्तनको कारण उतार चढाव हुन्छ । नागरिक लगानी कोषको प्रमुख लगानी मुद्धती निक्षेप र शेयरहरुमा हुन्छ । जति ब्याज दर वृद्धि हन्छ त्यही अनुरुप मुद्धती निक्षेपको ब्याजमा वृद्धि हन्छ र विपरित अवस्थामा यसको विपरित, त्यस्तै शेयर मूल्य र ब्याज दर विपरित सम्बन्धित छन् । जब ब्याजको दर बढ्दो दरमा हुन्छ शेयरको मूल्य घट्छ र विपरित अवस्थामा यसको विपरित हुन्छ ।

ii. इक्विटी मुल्य जोखिम

इक्विटी मूल्य जोखिम त्यस्तो जोखिम हो जून फेयर मूल्य वा वित्तीय साधनको इक्विटी मूल्यमा भएको परिवर्तनको कारणले भविष्यको नगदी प्रवाहमा उतार चढाव हुन्छ (ब्याज दर जोखिम वा मुद्रा जोखिमबाट उत्पन्न हुने बाहेक), कि ती परिवर्तनहरु विशिष्ट कारकहरुको कारणले गर्दा व्यक्तिगत वित्तीय साधन वा यसको जारीकर्ता, वा मार्केटमा व्यापार भएका सबै समान वित्तीय उपकरणहरुलाई असर गर्ने गरेको छ ।

कम्पनीको इक्विटी मूल्य जोखिम FVTOCI मा आयोजित वित्तीय लगानी संग सम्बन्धित छ, जसको मूल्य बजार मूल्यहरु परिवर्तनको परिणाम को रुपमा उतार चढाव हुन्छ ।

iii. संचालन जोखिम

संचालन जोखिम सबै व्यापार गतिविधिहरुमा अन्तर्निहित हुन्छ । जब कि ती जोखिमहरु कहिले पनि हटाउन सकिदैन, नागरिक लगानी कोषले विभिन्न प्रक्रियाहरु र अभ्यास पछ्याउँद छ जस्तै व्यवसाय निरन्तरता योजना, Whistle Blowing बोल्ने संस्कृतिको व्यवस्थापन र हाम्रो व्यवसायको मूल्य संरक्षण र सिर्जना गर्ने हो ।

४.१.३ तरलता जोखिम

नागरिक लगानी कोषले तरलता जोखिम प्रबन्ध गर्न आन्तरिक जोखिम व्यवस्थापन गरेको छ । तरलताको आधारमा तरलता जोखिमको व्यवस्थापन गरिएको छ ।

४.२ अपरेटिंग सेगमेन्ट जानकारी

NFRS ८ को परिच्छेद ५ अनुसार, एक एकाईको एक अपरेटिंग सेगमेन्ट हो जुन व्यवसाय गतिविधिमा संलग्न हुन्छ जहाँबाट यसले राजस्व कमाउन सक्दछ र खर्चहरु गर्छ (राजस्व र समान इकाईका अन्य कम्पनीहरुसंग कारोबार सम्बन्धित खर्च सहित), जसको अपरेटिंग परिणामहरु नियमित रुपमा एकाइको प्रमुख अपरेटिंग निर्णय निर्माताद्धारा क्षेत्रको लागि बाँडफाँड हुन सक्ने स्रोतहरुको बारेमा निर्णय लिन र यसको प्रदर्शनको मूल्याकन गर्न समीक्षा गरिन्छ, र जसको लागि छुट्टै वित्तीय जानकारी उपलब्ध छ ।

त्यस्तै NFRS ८ को परिच्छेद १३ बमोजिम, एउटा निकायले अपरेटिंग सेगमेन्टको बारेमा छुट्टै जानकारी रिपोर्ट गर्नेछ जुन तलको कुनै मात्रात्मक थ्रेसहोल्ड पूरा गर्दछ ।

बहिरी ग्राहकहरु र अर्न्तनिहित बिक्री वा दुबै बिक्री सहित यो रिपोर्ट गरेको राजस्व वा स्थानन्तरण गरेको राजस्व १० प्रतिशत वा बढी सबै अपरेटिङ्ग खण्डहरुको संयुक्त आन्तरिक र बाह्य राजस्व हो ।

यसको रिपोर्ट गरिएको लाभ वा घाटाको निरपेक्ष रकम १० प्रतिशत वा अधिक हो, पूर्ण परिणाम, सबै अपरेटिंग सेगमेन्ट्सहरुको संयुक्त रिपोर्ट जुन घाटा रिपोर्ट गरिएको छ जुन घाटा रिपोर्ट गर्दैन र सबै अपरेटिंग सेगमेन्ट्सको संयुक्त रिपोर्ट घाटा रिपार्ट गरिएको छ जुन घाटा रिपोर्ट गर्छ ।

यसको सम्पत्ति १० प्रतिशत वा अधिक सबै अपरेटिंग संयुक्त सम्पत्ति हो ।

साथै NFRS ८ को परिच्छेद १५ बमोजिम, यदि अपरेटिंग सेगमेन्ट्स द्धारा रिपोर्ट गरिएको कुल बाह्य राजस्व संस्थाको राजस्वको ७५ प्रतिशत भन्दा कम छ भने, अतिरित्त अपरेटिंग सेगमेन्ट रिपेटेबल खण्डको रुपमा चिन्न सकिन्छ (यदि उनीहरुले अनुच्छेद १३ मा मापदण्ड पूरा गर्दैन भने) कम्तिमा ७५ प्रतिशत संस्थाको राजस्वको रिपोर्ट हुने खण्डहरुमा समावेश छ ।

साथै, NFRS ८ को परिच्छेद २२ अनुसार संस्थाले निम्न सामान्य जानकारी खुलाउनु पर्छ :

संस्थाको आधार सहित इकाईको रिपोर्ट योग्य खण्डहरु पहिचान गर्न प्रयोग गरिएका कारकहरु र उत्पादनहरु र सेवाहरुका प्रकारहरु जहाँबाट प्रत्येक रिपोर्ट गरिएको खण्डले यसको राजस्व लिन्छ ।

नागरिक लगानी कोषले योजनाहरुको प्रबन्धको आधारमा यसको क्षेत्रहरुको पहिचान गरेको हो । व्यवस्थापन शुल्क नागरिक लगानी कोषको लागि राजस्वको एक प्रमुख स्रोत हो । वर्षको अवधिमा कुल व्यवस्थापन शुल्क रु.७६९,९८३,२६७ हो जुन कुल राजस्वको ९२.०१ प्रतिशत हुन्छ ।

योजना	व्यवस्थापन शूल्क	कूल राजस्वको प्रतिशत
सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष	२,३६०,७९२	०.२८%
नेपाल प्रहरी बीमा कोष	४,७७०,३८०	०.५७%
निजामती बीमा कोष	२५,६०४,८३८	३.०६%
शिक्षक बीमा कोष	२०,८९०,०९४	२.५%
नार्क बीमा कोष	६९२,१४८	०.०८%
सैनिक बीमा कोष	११,७९७,४५४	१.४%
उपदान कोष योजना	१९६,३५२,७४३	२३.३%
नागरिक एकांक योजना	४,५०२,००३	०.५३%
लगानीकर्ता हिसाब योजना	४७,५२७,८५२	५.६%
राष्ट्रिय अनुसन्धान बीमा कोष	१४९,७०२	०.०२%
कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश कोष	४५५,३१७,१६५	५३.९८%
कूल व्यवस्थापन शूल्क	७६९,९८३,२६७	९२.०१%
अन्य राजस्व	६६,८२३,८०४	७.९९%
कूल राजस्व	८३६,८०७,०७१	१००%

४.३ आकस्मिक दायित्व र प्रतिबद्धता

४।३।१ पुंजी प्रतिबद्धता

नागरिक लगानी कोषले कुल पुजी प्रतिबद्धता रु.७८,५२९,५२४.९६ भवन निर्माणको लागि सहरी विकास र भवन निर्माण विभागसंग गरेको छ । कुल प्रतिबद्धताबाट रु.१४१,५००,०००.०० ठेकेदारलाई अग्रिम भुक्तानी गरिएको छ ।

४.४ सम्बन्धित पार्टीको खूलासा

नागरिक लगानी कोषले यसको संचालक समिति, प्रमुख व्यवस्थापकहरु, कार्यकारी निर्देशक र यसको योजनाहरु NAS २४ को आवश्यकता अन्तर्गत सम्बन्धित पक्षहरुको रुपमा पहिचान गर्दछ । नागरिक लगानी कोषका सम्बन्धित पक्षहरु तल सूचीबद्ध छन्:

विवरण	पद
डा. रामचन्द्र भट्टराई	अध्यक्ष, संचालक समिति
यज्ञ प्रसाद ढुङ्गेल	सदस्य, संचालक समिति
डा. राम शरण खरेल	सदस्य, संचालक समिति
चन्द्र सिंह साउद	सदस्य, संचालक समिति

विवरण	पद
कमलेश कुमार अग्रवाल	सदस्य, संचालक समिति
कवि प्रसाद पाठक	सदस्य, संचालक समिति
लक्ष्मी प्रसाद पौडेल	सदस्य, संचालक समिति
अशोक बुढाथोकी	सदस्य, संचालक समिति
रमण नेपाल, कार्यकारी निर्देशक	सदस्य, कार्यकारी निर्देशक
HIDCL	लगानी
माथिल्लो तामाकोशी ह्वाइडोपावर लिमिटेड	लगानी
लक्षमी बैंक लिमिटेड	लगानी
सशस्त्र प्रहरी बीमा योजना	कोष प्रबन्धक
निजामती बीमा कोष	कोष प्रबन्धक
शिक्षक बीमा कोष	कोष प्रबन्धक
नार्क बीमा कोष	कोष प्रबन्धक
नेपाल प्रहरी कोष योजना	कोष प्रबन्धक
सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष	कोष प्रबन्धक
उपदान कोष योजना	कोष प्रबन्धक
नागरिक एकांक योजना	कोष प्रबन्धक
लगानीकर्ता हिसाब योजना	कोष प्रबन्धक
राष्ट्रिय अनुसन्धान बीमा कोष	कोष प्रबन्धक
कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश कोष	कोष प्रबन्धक

नागरिक लगानी कोषका कार्यकारी निर्देशक श्री रमण नेपाल लक्ष्मी बैंक लिमिटेड, HIDCL र माथिल्लो तामाकोशी हाइड्रोपावर लिमिटेडको संचालक समितिमा संचालक पनि हुनुहुन्छ ।

नार्क बीमा कोष योजनाले रु.२००,००,०००।०० नागरिक एकांक योजनामा लगानी गरेको छ ।

नागरिक लगानी कोष- केन्द्रिय खाताले रु.५०,००,००० नागरिक एकांक योजनामा लगानी गरेको छ ।

नागरिक लगानी कोष अन्तर्गत (सशस्त्र प्रहरी बीमा योजना, निजामती बीमा कोष, सैनिक बीमा योजना) को संचालन प्रक्रिया प्रकृति राष्ट्र सेवक कर्मचारीको सावधीक जीवन बीमा कार्यविधिले परिवतर्न गरेको छ । कार्यविधि अनुसार नागरिक लगानी कोषले २०७५।०४।०१ गते वा पछिमा संकलन गरेको प्रीमियम रकम राष्ट्रिय बीमा संस्थालाई वार्षिक एकमुष्ठ रकम हस्तान्तरण गरेको छ ।

४.४.१ संचालक समितिका सदस्य भत्ता र सुविधा

संचालक समितिका सबै सदस्यहरु गैर कार्यकारी निर्देशक हुन् र सदस्यहरुलाई कुनै पारिश्रमिक भुक्तानी गरिदैन । सदस्यहरुलाई संचालक समितिको बैठक र अन्य संचालक समिति स्तरीय समितिहरुमा उपस्थिति भए अनुसारको बैठक भत्ता भुक्तान गरिन्छ । संचालक समितिका अध्यक्ष र सदस्यहरुलाई बैठकमा सहभागी भए वापत प्रत्येक बैठक रु.४०००.०० भुक्तानी गरिन्छ भने अन्य व्यवस्थापन तहका कर्मचारीहरुलाई प्रति बैठकमा उपस्थिति वापत रु.३००० प्राप्त गर्दछन् ।

संचालक समितिका सबै सदस्यहरुको बैठक भत्ता भुक्तानी विवरणहरु निम्नाानुसार छन् :

विवरण	यस वर्षको (रू)
अशोक बुढाथोकी	४१४,८००
चन्द्रसिंह साउद	२३४,६००
चन्द्रकला पौडेल	१०८,८००
डा. राम शरण खरेल	२३१,२००
कवि प्रसाद पाठक	११२,२००
कमलेश कुमार अग्रवाल	२५८,४००
लक्ष्मी प्रसाद पौडेल	१६६,६००
महाश्रम शर्मा	२०,४००
प्रा.डा. रामचन्द्र भट्टराई	१५९,८००
राम कृष्ण पोखरेल	८१,६००
रमण नेपाल	३४०,०००
सुरेन्द्र थापा	१७३,४००
कवि प्रसाद पाठक	११२,२००
जम्मा	**२,४१४,०००**

४।४।२ प्रमुख व्यवस्थापकहरूको लागि पारिश्रमिक विवरण

प्रमुख व्यवस्थापक रमण नेपाल, कार्यकारी निर्देशकलाई आर्थिक वर्षमा प्रत्येक महिनाको पारिश्रमिक भुक्तानी तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

रकम रू.मा

विवरण	रकम
प्रति महिनाको तलब	१००,०००
प्रति महिनाको भत्ता	५०,०००
जम्मा	**१५०,०००**

४.४.३ अन्तर योजना मौज्दातहरू

यस वर्षमा नागरिक लागानी कोष र यसका विभिन्न योजनाहरु बीचका मौज्दात रकमहरुको विवरण तल प्रस्तुत गरिएको छ ।

रकम रू. मा

विवरण	योजनाहरूबाट प्राप्त		योजनाहरूलाई भूत्तान योग्य	
	यस वर्ष	गतवर्ष	यस वर्ष	गतवर्ष
शिक्षक बीमा कोष	७९७,८३५,०७२	१,०३८,१७७,४०४		
नार्क बीमा कोष	४२,९२४,६४२	२१,८१६,२३६		
सैनिक बीमा कोष		७१,२४६,२९८	४९८,३८८,६५१	
कर्मचारी बचत बृद्धि अवकाश कोष	१,७००,३११,०८८			१,१०८,८७५,३३७
नागरिक एकांक योजना			२५९,१४९,६३१	३१७,०७३,५१९

नेपाल प्रहरी बीमा कोष	७८,५३७,२०३			१,५६६,८०७
सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष			९८,२०६,८६२	१००,८२२,८६५
राष्ट्रिय अनुसन्धान बीमा कोष	१६२,७४९	६५,३९५		
निजामती बीमा कोष		६२१,९१७,०९१	४५८,६९६,९७९	
उपदान कोष योजना		३३५,८७९,४१९	४१३,०५०,१८०	
लगानीकर्ता हिसाब योजना			८२५,२५१,१२०	५०१,८९२,६८५
निवृत्तिभरण कोष			७,६७५,९५४	७,३५६,८५४
जम्मा	**२,६१९,७७०,७५४**	**२,०८९,१०१,८४३**	**२,५६०,४१९,३७९**	**२,०३७,५८८,०६७**

२०७६ असाढ ३१ सम्मको अन्तर योजना मौज्दात रु.५९,३५१,३७५ प्राप्ति योग्य रहेको । योजनाहरु भिन्न भएकाले मौज्दात रकमहरु मिलान हुन सक्दैन ।

४.५ रिपोटिंग अवधि पछिका समायोजन नहुने घटनाहरू

नागरिक लागानी कोषले मोनिटर र घटनाहरु मूल्यांकन गर्दछ जुन रिपोटिंग अवधिको समाप्ति यो सम्भावित प्रभावलाई समायोजन योग्य र/वा गैर समायोजन हुन सक्छ । सबै समायोजन घटनाहरु अतिरिक्त प्रष्टीकरणको साथ समायोजित गरिएको छ र गैर समायोजन material घटनाहरु सम्भावित वित्तीय प्रभावको साथ अनुसूचीहरुमा खुलासा गरिएको छ । १६ जुलाई २०१९ पछि यो वित्तीय विवरणमा हस्ताक्षर नभएसम्म कुनै भौतिक घटनाहरु भएका छैनन् ।

४.६ प्रतिशेयर आय

नागरिक लगानी कोषले शेयरधनीहरुको विशेष कमाईको आधारमा प्रति शेयरको मापन गर्छ । शेयरहरुको संख्या NAS ३३ को आधारमा प्रति शेयर प्रति कमाई आवश्यकको पर्ने प्रासंगिक अवधिको लागि शेयरको भारित औसत संख्याको रुपमा लिइन्छ ।

विवरण	**इकाई**	**१६ जुलाई १९**	**१६ जुलाई १८**
इक्विटी शेयरधारकहरुलाई श्रेय दिन लाभ (क)	ने.रु	४६२,२८४,१८७	३५८,३९६,२५०
इक्विटी सेयरहरुको संख्याको भारित औसत प्रति शेयर गणनाको आधारभूत आय (ख)		११,०२३,५२१	९,०३१,२३१
मूल र डाइलुटेड आय प्रति इक्विटी सेयर रु.१००(क/ख)	रु.	४१।९४	३९।६८

इक्विटीधारकहरुको हालको आयलाई कमजोर पार्ने सम्भावित साधारण सेयरहरु नभएकोले आधारभूत EPS र Dilute EPS प्रस्तुत अवधिमा बराबर छन् । NAS ३३ परिच्छेद ६४ को आधारमा प्रति शेयर कमाई संसोधन गरी गणना गरिएको छ ।

४.७ प्रस्तावित वितरण (लाभाशं र बोनस सेयरहरू)

यस वर्ष ७५/७६ को नागरिक लगानी कोष को संचालक समितिले प्रस्ताव गरेको वितरण २२ प्रतिशत बोनस सेयर र १.१६ प्रतिशत लाभांश हो ।

४.८ तिर्न बाकी लाभांश

रिपोटिङ्ग को मितिमा पाचँ वर्ष भन्दा बढी भुत्तानी नभएको लाभांश निम्नअनुसार छन् ।

ने.रू

आर्थिक वर्ष	**न्गद लाभांश बाकी**	**नगद लाभांश नगदबाट भूत्तान**	**खूद नगद लाभांश भूत्तान गर्नूपर्ने**

२०५२/५३	७५,१९५	–	७५,१९५
२०५९/६०	१३०,८७२	१०,६४०	१२०,२३२
२०६०/६१	१६०,१७०	६,१६०	१५४,०१०
२०६१/६२	२१४,०५७.१४	१५,५४०	१९८,५१७.१४
२०६२/६३	२०९,६८६.०२	१०,९२०	१९८,७६६.०२
२०७०/७१	१,६००,९५३.५३	–	१,६००,९५३.५३
जम्मा	२,३९०,९३३.६९	४३,२६०	२,३४७,६७३.६९

४.९ ०.५ प्रतिशतभन्दा बढी शेयर राख्ने शेयरधारकहरू

शेयरधारकहरू	**शेयरधनीहरू**	**शेयरहरूको संख्या**
नेपाल सरकार	१०%	१,१०२,३५२
राष्ट्रिय बीमा संस्थान	३१.५५%	३,४७७,९२१
नेपाल राष्ट्र बैंक	१३.३४%	१,४७०,५३८
नेपाल स्टक एक्सचेन्ज लिमिटेड	१०%	१,१०२,३५२
बैंक र बीमा		
नेपाल लाईफ एण्ड जनरल ईन्सुरेन्स	४.४५%	४८९,९९६
प्रिमियर ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.८९%	२०८,३०२
नेपाल बैंक लिमिटेड	२.८६%	३१४,९८८
एशियन लाईफ ईन्सुरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.७५%	८२,५९३
नेपाल लाईफ ईन्सुरेन्स	३.११%	३४२,९५४
एनआइसी एशिया बैंक लिमिटेड	१.२३%	१३६,०९३
जीवन बीमा निगम लिमिटेड	०.८२%	९०,७२९
साधारण शेयरलाई	२०%	२,२०४,७०५
जम्मा	१००%	११,०२३,५२१

४.१० कोष

४.१०.१ साधारण कोष

बर्षको समयमा साधारण कोषको अवस्था निम्नानुसार छ:

रकम रू.मा

शूरूको मौज्दात	३९५,१८२,८०६
बर्षको बखत स्थानान्तरण	९२,४५६,८३७
अन्तिम मौज्दात	४८७,६३९,६४३

नागरिक लगानी कोष ऐनमा व्यवस्था भए अनुसार चालु वर्षको कुल नाफाको २० प्रतिशत रु.९२,६३९,६४३ सामान्य कोषमा रकमान्तर गरेको छ ।

४.१०.२ संस्थागत समाजिक उत्तरदायित्व

यस आर्थिक वर्षको अवधिमा संस्थागत समाजिक उत्तरदायित्व (CSR) गतिविधिहरुको लागि नागरिक लगानी कोषले रु.२१५,८०० योगदान गरेको छ ।

४.१०.३ अघिल्लो वर्षको समायोजन

अघिल्लो वर्षको समायोजन रु.१३,७२३,१५५.९० लाई वित्तीय वर्ष २०७५.२०७६ मा retained earnings अन्तर्गत देखाइएको छ ।

५। पहिलो पटक NFRS अपनाएको

वित्तीय विवरणहरु नेपाल वित्तीय रिपोटिङ्ग मापदण्ड (NFRS)को आधारमा तयार गरिएको छ जुन नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाद्धारा १ श्रावण, २०७५ देखि र १ श्रावण २०७४ देखि संक्रमणकालको साथ लागू गरेको छ । आर्थिक वर्ष समाप्त मिति ३१ अषाढ, २०७६ को वित्तीय विवरण पहिलो पटक नागरिक लगानी कोषले NFRS अन्तर्गत तयार गरेको छ । सबै अवधिको लागि र ३२ अषाढ २०७५ मा समाप्त हुने वर्ष सहित, नागरिक लगानी कोषले आफ्नो वित्तीय विवरणहरु यस अघिको जारी नेपाल लेखा मापदण्डको आधारमा तयार पारेको छ । (यस पछि पूर्व अवलम्बन सामान्य स्वीकृत सिद्धान्तहरु)

NFRS अपनाउने कार्य NFRS १ बमोजिम पहिलो पटक NFRS को अवलम्बन गरिएको छ । NFRS १ लाई पहिलो पटक अपनाउने सबै NFRS र व्याख्या जो जारी र प्रभावकारी पहिलो NFRS वित्तीय विवरणहरुको लागि र लगातार प्रस्तुत सबै वित्तीय वर्षहरुको लागि लागू गर्न आवश्यक छ । यसै आधारमा नागरिक लगानी कोषले वित्तीय विवरण तयार गरेको छ । जुन ३१ अषाढ २०७६ को अन्त्य वर्षको NFRS अनुरुप छ र ३२ अषाढ २०७५ अन्त्य भएको तुल्नात्मक जानकारी र शुरुको NFRS वासलात १ श्रावण २०७४ NFRS को संक्रमणकालको मिति रहेको छ ।

NFRS अनुरुप वित्तीय विवरण तयार गर्दा, नागरिक लगानी कोषले NFRS १ अनुसार केहि छुट र अपवादहरु लिएको छ, जुन तल वर्णन गरिएको छ । NFRS र अघिल्लो GAAP अन्तर्गत कारोबारको मितिमा वित्तीय विवरणहरुमा सम्पत्ति र दायित्वहरुमा, सम्पत्ति र दायित्वहरुको Carrying Value को भिन्नता प्रत्यक्ष रुपमा इक्विटीमा समायोजन गरिएको छ (retained earning वा अन्य कुनै उपयुक्त इक्विटीको प्रकार) । अनुसूचीहरुमा नागरिक लगानी कोषले आफ्नो अघिल्लो GAAP वित्तीय विवरणलाई पुन:मुल्याङ्कन गर्नमा मिलाएको समायोजनको बयान गर्दछ । १ श्रावण २०७४ को वित्तीय विवरण र ३२ अषाढ २०७५ को अन्त्य भएको वर्षको वित्तीय विवरण रहेको छ ।

क) पुर्वव्यापी अनुप्रयोगबाट छुटहरू

NFRS १ ले पहिलो पटक NFRS लागु गर्दा NFRS अन्तर्गत केहि आवश्यकताहरुको पूर्वव्यापी अनुप्रयोगबाट केहि छुटहरु अनुमति दिन्छ । नागरिक लगानी कोषले पूर्वव्यापी अनुप्रयोगबाट निम्न वैकल्पिक छुटहरु लागू गर्न चयन गरेको छ ।

अ) सम्पती, औजार र उपकरणहरू र अमुर्त सम्पतीहरूको लागि मानिएको लागत

नागरिक लगानी कोषले यसका सबै सम्पत्ति, औजार र उपकरणहरु, अमूर्त सम्पत्तिहरु मापन गर्न छनोट गरेको छ । जसमा अघिल्लो GAAP अनुसारको carrying amount लाई deemed लागतको NFRS संक्रमणकालको मितिमा स्वीकार गरेको छ । जग्गा पून:मूल्यांकन गरिएको रकम यसको लागतको रुपमा लिइएको छ ।

ख) पुर्वव्यापी अनुप्रयोगमा अपवादहरू

नागरिक लगानी कोषले NFRS १ अन्तर्गत अनिवार्य रुपमा आवश्यक NFRS को पूर्वव्यापी अनुप्रयोगमा निम्न अपवादहरु लागू गरेको छ ।

अ) अनुमान

अघिल्लो GAAP वित्तीय विवरण अन्तर्गत गरिएको अनुमानको आकलनमा, नागरिक लगानी कोषले निष्कर्ष निकालेको छ कि NFRS अन्तर्गत PPE को उपयोगी जीवनलाई संशोधन गर्नु आवश्यक छ । नागरिक लगानी कोषद्वारा सम्बन्धित रिपोर्टिंग मितिहरुको लागि त्यस मितिमा अवस्थित अवस्था प्रतिविम्बित गर्दछ ।

आ) वर्गीकरण र वित्तीय सम्पत्तिको मापन

वित्तीय सम्पत्तिको वर्गीकरणको परिमार्जन लागतमा मापन गर्न, नाफा नोक्सानको माध्यमबाट फेयर मूल्य वा अन्य बिस्तृत आय मार्फत फेयर मूल्यमा तथ्य र परिस्थितिको आधारमा NFRS मा संक्रमणकालको मितिमा तय गरिन्छ ।

इ) वित्तीय सम्पत्ति र दायित्वहरूको पहिचान

नागरिक लगानी कोषले वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वहरुको पहिचान आवश्यकता अनुसार लागू गरेको छ ।

ग) NFRS मा संक्रमण रिकन्सिलिएसन

निम्न रिकन्सिलिएसनहरुले NFRS १ बमोजिम अघिल्लो GAAP बाट NFRS मा transition बाट उत्पन्न भएको भिन्नताको स्पष्टीकरण मात्र प्रदान गर्दछ ।

अ) १ श्रावण २०७४ मा वित्तीय स्थितिको रिकन्सिलिएसन ।

आ) ३२ अषाढ २०७५ मा वित्तीय स्थितिको रिकन्सिलिएसन ।

इ) ३२ अषाढ २०७५ को अन्त्यमा भएको नाफा वा नोक्सानको रिकन्सिलिएसन ।

ई) ३२ अषाढ २०७५ मा नगद प्रवाहमा समायोजन ।

अघिल्लो GAAP का जानकारी NFRS अनुसार पुन:वर्गीकृत/पुन:समूहित गरिएको छ, ३२ अषाढ २०७५ र ३१ अषाढ २०७४ को अन्त्यमा लेखापरिक्षण गरिएका नागरिक लगानी कोषको वित्तीय विवरणमा आवश्यकता अनुसार ।

अ) १ श्रावण २०७४ मा वित्तीय स्थितिको रिकन्सिलिएसन

	अघिल्लो रिपोर्ट गरिएको मौज्दात	रिकन्सिलिएसन	NFRS को मौज्दात
सम्पत्ति			
नगद तथा नगद समान	८७,७८५,२६०	(३८,३१६,१३२)	४९,४६९,१२८
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात तथा लिनु पर्ने		५३,२५९,७४२	५३,२५९,७४२
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात		-	-
डेरिभेटिभ वित्तीय उपकरण		-	-
अन्यव्यापारिक सम्पत्तिहरु		१०५,५८९,०००	१०५,५८९,०००
बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दिएको कर्जा तथा सापटी		-	-
कर्मचारीलाई दिएको कर्जा र सापटी		३०,२६१,६८४	३०,२६१,६८४
धित्तोपत्रहरुमा लगानी	११४,१६२,८७०	६२४,२४५,७४५	७३८,४०८,६१५
चालु कर सम्पत्ति		३,९१२,७५४	३,९१२,७५४
सहायक कम्पनिमा लगानी		-	-
सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी		-	-
सम्पत्तिहरुमा लगानी		-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	८१२,६७५,५१४	४३४,७७६,२६४	१,२४७,४५१,७७८
ख्याती र अमूर्त सम्पत्ति		२,५०९,४८७	२,५०९,४८७
स्थगन कर सम्पत्ति		-	-
अन्य सम्पत्ति	१,५०१,४८६,००४	(१२८,४२३,००४)	१,३७३,०६३,०००
कूल सम्पत्ति	२,५१६,१०९,६४८	१,०८७,८१५,५४१	३,६०३,९२५,१८९

दायित्व			
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई तिर्न बाँकी			
नेपाल राष्ट बैंकलाई तिर्न बाँकी		–	–
डेरिभेटिभ वित्तीय उपकरण		–	–
ग्राहकको निक्षेप		–	–
तिर्न बाँकी कर्जा सापटी		–	–
चालु कर दायित्व		–	–
व्यवस्था		–	–
स्थगन कर दायित्व		–	–
अन्य दायित्व	१,०६७,२३१,९३७	(७९८,८१०,४०८)	२६८,४२१,५२९
जारी गरिएको ऋणपत्र		१,०६८,२२२,८०४	१,०६८,२२२,८०४
सुरक्षण नराखिएको सहायक आवधिक दायित्व		–	–
कूल दायित्व	१,०६७,२३१,९३७	२६९,४१२,३९७	१,३३६,६४४,३३४
इक्विटी			
शेयर पूँजी	९०३,१२३,१४५	(२९५,६२३,१४५)	६०७,५००,०००
शेयर प्रिमियम		–	–
संचित मुनाफा		–	–
जगेडा तथा कोषहरु	५४५,७५४,५६६	१,११४,०२६,२८९	१,६९५,७८०,८५५
शेयर धनीहरूलाई बाँडफाँड योग्य कूल इक्विटी	१,४४८,८७७,७११	८१८,४०३,१४४	२,२६७,२८०,८५५
गैर नियन्त्रित स्वार्थ	–	–	–
कूल इक्विटी	१,४४८,८७७,७११	८१८,४०३,१४४	२,२६७,२८०,८५५
कूल दायित्व र इक्विटी	२,५१६,१०९,६४८	१,०८७,८१५,५४१	३,६०३,९२५,१८९

आ) ३२ आषाढ २०७५ मा वित्तीय स्थितिको मिलाप

	अघिल्लो रिपोर्ट गरिएको मौज्दात	रिकन्सिलिएसन	NFRS को मौज्दात
सम्पत्ति			
नगद तथा नगद समान	८६१,४३५,६०९	(१२६,१७२,९३५)	७३५,२६२,६७४
नेपाल राष्ट्र बैंकमा रहेको मौज्दात तथा लिनु पर्ने		१४१,२५१,८१२	१४१,२५१,८१२
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात		–	–
डेरिभेटिभ वित्तीय उपकरण		–	–
अन्य व्यापारिक सम्पत्तिहरु		४०,१५९,०००	४०,१५९,०००
बैंक तथा वित्तीय संस्थालाई दिएको कर्जा तथा सापटी		–	–
कर्मचारीलाई दिएको कर्जा र सापटी		३५,४१४,४३६	३५,४१४,४३६
धित्तोपत्रहरुमा लगानी	११८,२५३,६७७	४९२,६२१,२७२	६१०,८७४,९४९

चालु कर सम्पत्ति		८,२७३,८४६	८,२७३,८४६
सहायक कम्पनिमा लगानी		–	–
सम्बद्ध कम्पनीमा लगानी		–	–
सम्पत्तिहरुमा लगानी		–	–
सम्पत्ति तथा उपकरण	८१३,५९६,३०१	४२९,१७२,२२६	१,२४२,७६८,५२७
ख्याती र अमूर्त सम्पत्ति		१,८६२,७४५	१,८६२,७४५
स्थगन कर सम्पत्ति		–	–
अन्य सम्पत्ति	२,९००,५०७,४३७	(७२२,३०६,८१६)	२,१७८,२००,६२२
कूल सम्पत्ति	**४,६९३,७९३,०२४**	**३००,२७५,५८६**	**४,९९४,०६८,६१०**

दायित्व			
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुलाई तिर्न बाँकी			–
नेपाल राष्ट बैंकलाई तिर्न बाँकी		–	–
डेरिभेटिभ वित्तीय उपकरण		–	–
ग्रहकको निक्षेप		–	–
तिर्न बाँकीकर्जा सापटी		–	–
चालु कर दायित्व		–	–
व्यवस्था		–	–
स्थगन कर दायित्व		२२८,४२१,६७५	२२८,४२१,६५
अन्य दायित्व	२,९१६,५७२,४१४	(६६२,८७९,५४५)	२,२५३,६९२,६९
जारी गरिएको ऋणपत्र		–	–
सुरक्षण नराखिएको सहायकआवद्धिक दायित्व		–	–
कूलदायित्व	२,९१६,५७२,४१४	(४३४,४५७,८७०)	२,४८२,११४,५४४
इक्विटी			
शेयर पूंजी	९०३,१२३,१४५	–	९०३,१२३,१४५
शेयर प्रिमियम		–	–
संचित मुनाफा		–	–
जगेडा तथा कोषहरु	८७४,०९७,४६४	७३४,७३३,४५७	१,६०८,८३०,९२१
शेयर धनीहरूलाई वाँडफांड योग्य कूल इक्विटी	१,७७७,२२०,६०९	७३४,७३३,४५७	२,५११,९५४,०६६
गैर नियन्त्रित स्वार्थ	–	–	–
कूल इक्विटी	१,७७७,२२०,६०९	७३४,७३३,४५७	२,५११,९५४,०६६
कूल दायित्व र इक्विटी	**४,६९३,७९३,०२४**	**३००,२७५,५८६**	**४,९९४,०६८,६१०**

इ) आर्थिक वर्ष २०७५ आषाढ ३२ को नाफा नोक्सान को मिलाप

	अघिल्लो रिपोर्ट गरिएको मौज्दात	रिकन्सिलिएसन	NFRS को मौज्दात
ब्याज आम्दानी	११,१३९,२८७	४,३०२,९७४	१५,४४२,२६१
ब्याज खर्च			-
खूद ब्याज आम्दानी	११,१३९,२८७	४,३०२,९७४	१५,४४२,२६१
			-
शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	६७७,७४३,१२३	४९९,७१८	६७८,२४२,८४१
शुल्क तथा कमिशन खर्च			-
			-
खूद शूल्क र कमिशन आम्दानी	६७७,७४३,१२३		६७८,२४२,८४१
खूद ब्याज, शूल्क र कमिशन आम्दानी	६८८,८८२,४१०		६९३,६८५,१०२
			-
खुद व्यापारीक आम्दानी			-
अन्य संचालन आम्दानी	१३,८७०,४७४	५,९२५,०८१	१९,७९५,५५५
जम्मा संचालन आम्दानी	१३,८७०,४७४	५,९२५,०८१	१९,७९५,५५५
कर्जा तथा अन्य हानीको नोक्सानी व्यवस्था/फिर्ता			१७७,८९१
खूद संचालन आम्दानी	७०२,७५२,८८४	१०,९०५,६६४	७१३,६५८,५४८
			-
संचालन खर्च			-
कर्मचारी खर्च		१५८,२४६,७१६	१५८,२४६,७१६
अन्य संचालन खर्च	१९५,३२७,१७५	(१४४,६२२,८०८)	५०,७०४,३६८
ह्रासकट्टी/परिषोधन	९,८४७,९४६	६,२५०,७८०	१६,०९८,७२६
संचालन मूनाफा	४९७,५७७,७६३	(८,९६९,०२४)	४८८,६०८,७३९
गैर संचालन आम्दानी			
गैर संचालन नोक्सानी			-
व्यवस्था			-
आय कर अघिको मूनाफा	४९७,५७७,७६३	(८,९६९,०२४)	४८८,६०८,७३९
आयकर खर्च			-
चालू कर	१३८,३४५,९२५	-	१३८,३४५,९२५
स्थगन कर		(८,१३३,७०६)	(८,१३३,७०६)
यस अवधिको मूनाफा	३५९,२३१,८३८	(८३५,३१८)	३५८,३९६,५२०
			-

नाफा बाँडफाँड			–
कोषको शेयरधनी	३५९,२३१,८३८	(८३५,३१८)	३५८,३९६,५२०
गैर नियन्त्रित स्वार्थ			–
यस अवधिको मूनाफा	३५९,२३१,८३८	(८३५,३१८)	३५८,३९६,५२०

ई) ३२ आषाढ २०७५ को NFRS प्रवाह को नगद प्रवाहको विवरण

विवरण	**अघिल्लो रिपोर्ट गरिएको मौज्दात**	**रिकन्सिलिएसन**	**NFRS को मौज्दात**
कारोवार संचालनबाट खूद नगद प्रवाह	७७५,३१७,०२५	७४,४८६,०४८	७००,८३०,९७७
लगानी कारोबारबाट खूद नगद प्रवाह	(१,६६६,६७५)	(१३,३७०,७५६)	(१५,०३७,४३१)
वित्तीय कारोबारबाट खूद नगद प्रवाह	-	-	-
नगद र नगद बराबरको खूद वृद्धि/(घटी)	७७३,६५०,३५०	८७,८५६,८०४	६८५,७९३,५४६
वर्षको शूरूमा भएको नगद तथा नगद समान	८७,७८५,२६०	३८,३१६,१३२	४९,४६९,१२८
वर्षको अन्तमा भएको नगद तथा नगद समान	८६१,४३५,६०९	१२६,१७२,९३५	७३५,२६२,६७४

नागरिक लगानी कोष

CONSOLIDATED BALANCE SHEET

२०७६ आषाढ मसान्तको वासलात

रू. लाखमा

सि. नं.	बिबरण	केन्द्रीय हिसाब	कर्मचारी बचत बृद्दि अवकाश कोष	नागरिक एकांक योजना	उपदान कोष योजना	लगानीकर्ता हिसाब योजना	निजामती बीमा कोष	शिक्षक बीमा कोष	सैनिक बीमा कोष	नेपाल प्रहरी बीमा कोष	सशस्त्र प्रहरी बीमा कोष	अनुसन्धान बीमा कोष	नार्क बीमा कोष	जम्मा रू.
	कोषको श्रोत													
१	शेयर पूंजी	१२,६७९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		१२,६७९
२	खुद कोष मौज्दात	-	८८४,६६६	९,४८२	१९६,३५३	४७,५२८	४३,८११	३४,६३४	१५,७८२	४,०३९	१,८००	३०६	७१८	१,२३९,११९
३	लगानी जोखिम कोष	-	३,४९७	-	-	-	-	-	-	-		-	-	३,४९७
५	जीवन बीमा (TLI) कोष	-	-	-	-	-	८१४	७९७	२४४	५६	३४	०	१	१,९४७
६	समायोजन कोष	-	-	-	-	-	(८००)	-	(३४४)	(२८१)	(७३)	(९)	२६७	(१,२४०)
	प्रतिफल समिकरण कोष		३,५९४							-	-	-		३,५९४
७	जगेडा	१७,६८०	२६,११३	(५२०)	४,६२०	१,३८९	(७१२)	(३६४)	१,२७०	६३५	२४४	३	२५	५०,३८३
८	**चालु दायित्व तथा ब्यवस्था**	२९,५६८	६७,१३०	१०,६८३	९,९२५	८,४०३	१९,२७०	२०,४१४	१५,७४४	६,८८५	५,७४९	४६	७५८	१९४,५७६
	चालु दायित्व	*२७,५११*	*६१,६७९*	*१०,४७३*	*८,६६४*	*७,८५३*	*१९,१७०*	*२०,११४*	१५,७४४	६,८८५	५,७४९	४६	७५८	१८४,६४६
	अन्य ब्यवस्थाहरू	*२,०५७*		*०.६०*	-	-		-	-	-	-	-	-	२,०५८
	लगानी जोखिम ब्यवस्था	-	५,४५२	२०९	१,२६२	५५०	१००	३००	-	-	-	-	-	७,८७२
	कूल जम्मा :	***५९,९२७***	***९८५,००१***	***१९,६४५***	***२१०,८९८***	***५७,३२०***	***६२,३८३***	***५५,४८१***	***३२,६९५***	***११,३३५***	***७,७५४***	***३४७***	***१,७७०***	***१,५०४,५५४***
	कोषको उपयोग													
१	**खूद स्थिर सम्पत्ति**	१२,४२७	-	-	-	-	-	-	-	-	-			१२,४२७
	परल मूल्य	*१२,४२७*	-	-	-	-	-	-	-	-	-			१२,४२७
	न्यून : ह्रास		-	-	-	-	-	-	-	-	-			-
२	**लगानी**	५,३११	७०२,६९८	११,९९३	१७५,८३३	३९,२३२	३७,८०१	२६,१८५	११,७१५	४,१००	२,५००	२९७	९७२	१,०१८,६३७
३	**सुरक्षण कोष**	-	-	-	-	-	-	-					२००	२००
४	**चालू सम्पती**	४२,१८९	२८२,३०३	७,६५२	३५,०६५	१८,०८८	२४,५८२	२९,२९५	२०,९८०	७,२३५	५,२५४	५०	५९८	४७३,२९१
	जिन्सी मौज्दात	-	-	-	-	-	-	-	-	-				
	लिनुपर्ने हिसाब	*२९,७०४*	*१९,३३९*	*६,९८५*	*२९,८०४*	*१८,१७७*	*२१,४१२*	*१७,२४८*	*१८,४३०*	*६,६२६*	*४,८६७*	*३७*	*१०५*	१७२,७३५
	नगद तथा बैंक मौज्दात	*१२,१६६*	*८,६९८*	*६६६*	*५,२६१*	*(१३३)*	*३,१७१*	*१२,०४७*	*२,५४९*	*६०९*	*३८७*	*१३*	*४९३*	४५,९२७
	पेश्की, सापटी र धरौटी	*३१९*	*२५४,२६६*	-	-	*४४*	-	-	-	-	-			२५४,६२९
	स्थगित आयगत खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			-
४	अपलेखन गर्नबांकी निर्माण खर्च		-	-	-	-	-	-	-	-	-			-
	कूल जम्मा :	***५९,९२७***	***९८५,००१***	***१९,६४५***	***२१०,८९८***	***५७,३२०***	***६२,३८३***	***५५,४८१***	***३२,६९५***	***११,३३५***	***७,७५४***	***३४७***	***१,७७०***	***१,५०४,५५५***

नागरिक लगानी कोष

Consolidated Income Statement

आ.व. २०७५।७६ को नाफा नोक्सान हिसाब

रू लाखमा

सि. नं.	विबरण	केन्द्रीय हिसाब	कर्मचारी बचत बृद्दि अवकाश कोष	नागरिक एकांक योजना	उपदान कोष योजना	लगानीकर्ता हिसाब योजना	निजामती बीमा कोष	शिक्षक बीमा कोष	सैनिक वीमा कोष	नेपाल प्रहरी वीमा कोष	सशस्त्र प्रहरी वीमा कोष	अनुसन्धान वीमा कोष	नार्क वीमा कोष	जम्मा रू.
	आम्दानी													
१	ब्याज आम्दानी	३१३	८०,९८६	९८०	१६,०११	३,९२६	३,८६४	२,९९८	२,५८४	८३२	४०८	१६	७७	११२,९९५
२	सेवा शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	७,९३१	१९९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	८,१३१
३	लाभांश आम्दानी	-	५६३	-	-	-	२०.७६	२३.३४	-	-	-	-	-	६०७
४	विविध आम्दानी	१२४	०।०५	-	-	-	-	-	-	२२	११	-	-	१५७
५	लगानी जोखिम व्यबस्था आम्दानी	६४.९२	३,१८०	-	-	-	-	४०.०४	-	-	-	-	-	३,२८५
	कूल आम्दानी	**८,४३३**	**८४,९२९**	**९८०**	**१६,०११**	**३,९२६**	**३,८८४**	**३,०६१**	**२,५८४**	**८५५**	**४१९**	१६	७७	**१२५,१७६**
	खर्च													
१	व्यवस्थापन शुल्क खर्च	-	४,५५३	४५	१,९६४	४७५	२५६	२०८.९०	११८	४८	२४	१.५०	६.९२	७,६९९.६५
२	व्यवस्थापन तथा संचालन खर्च	१,६३५	१००	७	३	३	१	१	१	१	१	०.६०	०.९४	१,७५३
३	ब्याज खर्च	-	५८,८५९	७०९	१३,८६०	३,३८९	२,८७२	२,४४१	१,३५२	४५२	३७०	१३.६०	४१.२७	८४,३५९
४	ह्रास खर्च	१८०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१८०
५	समायोजन कोष खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(
६	शेयर लगानी मर्ज खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७	कर्मचारी उपदान व्यवस्था	११९.६०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१२०
८	कर्मचारी औषधोपचार व्यवस्था	१८.७१	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१८.७१
९	संचित विदा व्यवस्था	१९.९३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२०
१०	लगानी जोखिम व्यवस्था खर्च	-	१,३९७	९८.८४	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१,४९६
११	स्थगित आयगत खर्च अपलेखन	-		-	-	-	५	-	-	-	-	-	-	५
१२	कर्मचारी बोनस व्यवस्था	३०८	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३०८
	कूल खर्च	**२,२८१**	**६४,९१०**	**८६०**	**१५,८२७**	**३,८६७**	**३,१३३**	**२,६५१**	**१,४७१**	**५००**	**३९४**	१५.६९	४९.१४	**९५,९५९**
क	**कर अगाडिको खुद नाफा**	**६,१५२**	२०,०१९	१२०	१८५	५९	७५१	४११	१,११३	३५५	२५	१	२८	२९,२१६
ख	आयकर व्यवस्था	१,५२९	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१,५२९
ग	**खुद नाफा**	४,६२३	२०,०१९	१२०	१८५	५९	७५१	४११	१,११३	३५५	२५	०.६९	२८	२७,६८८

Citizen Investment Trust
Summary Highlights
F.Y.2075/76

Rs in Lakhs

Particulars	071/72	072/73	073/74	074/75	075/76
1. Overall Turnover (Including Schemes)					
Total Income	44,929.72	42,403.90	67,737.71	97,988.10	125,175.70
Total Expenditure	45,117.82	50,885.95	60,492.37	74,850.10	95,959.20
2. Size of the fund managed	**678,501.21**	**822,791.15**	**972,296.90**	**1,117,351.07**	**1,239,118.58**
E.S.G.R.S	445,955.81	547,233.51	648,516.72	765,186.38	884,666.13
Unit Schemes 2052	15,545.78	23,975.01	15,119.65	10,988.63	9,481.86
Gratuity Fund Scheme	111,117.36	127,624.03	160,984.04	169,819.57	196,352.74
Investor's Account Scheme	28,494.68	29,837.34	34,308.31	41,365.68	47,527.85
Insurance Fund Scheme	77,387.58	94,121.27	113,368.19	129,990.81	101,090.00
3. Investments	**468,564.30**	**650,730.82**	**752,043.66**	**882,028.68**	**1,018,636.68**
E.S.G.R.S	306,856.05	447,501.26	460,313.30	571,541.00	702,698.43
Central	1,460.98	1,460.98	1,461.27	1,503.96	5,310.68
Unit Schemes 2052	13,060.99	19,850.80	16,754.36	10,798.50	11,993.01
Gratuity Fund Scheme	78,901.12	87,981.12	144,501.96	134,601.96	175,832.71
Investor's Account Scheme	20,226.98	22,065.44	31,600.54	41,171.04	39,231.70
Insurance Fund Scheme	48,058.18	71,871.22	97,412.22	122,412.22	83,570.16
3. Financial Highlights (Central)					
Income	4,868.98	4,954.00	5,951.09	7136.59	8,432.99
Expenditure	1,648.17	1,687.00	1,957.71	2250.50	2,281.21
Profit (Before Tax)	3,220.81	3,267.00	3,993.38	4886.09	6,151.79
Profit (After Tax)	1,861.46	2,372.22	2,923.93	3583.97	4,622.84
4. Balance Sheets					
# Equity Capital	6,075.00	7,402.65	9,031.23	9,031.23	12,678.65
Reserve Fund	3,574.31	4,413.26	5,457.55	8,740.97	17,680.02
Investment	1,460.98	1,460.98	1,461.27	1,503.96	5,310.68
Fixed Assets	708.19	8,048.10	8,126.76	8,135.96	12,427.37
5. Ratios					
E.P.S (in Rs) Before Tax	30.64	32.05	32.38	39.78	36.46
D.P.S	*21.85+**1.15	*22+**1.16	*22.06+**1.16	*22+**1.16	*22+**1.16
Distributed Return (Interest) on Unit Holders	8.00%	8.00%	7.00%	8.00%	8.00%
Distributed Return (Interest) on E.S.G.R.S	6.50%	6.50%	6.50%	7.50%	7.50%
Distributed Return (Interest) on Gratuity Fund Scheme	4.75%	4.00%	5.00%	7.00%	7.00%
Distributed Return (Interest) on Investor's Accounts Schemes	4.75%	4.00%	5.00%	7.00%	7.00%
Paid up value of share	100	100	100	100	100

#10 % share capital owned by Nepal Government.

*Stock Dividend(Bonus Share)

**Cash Dividend (ForTax Purpose)

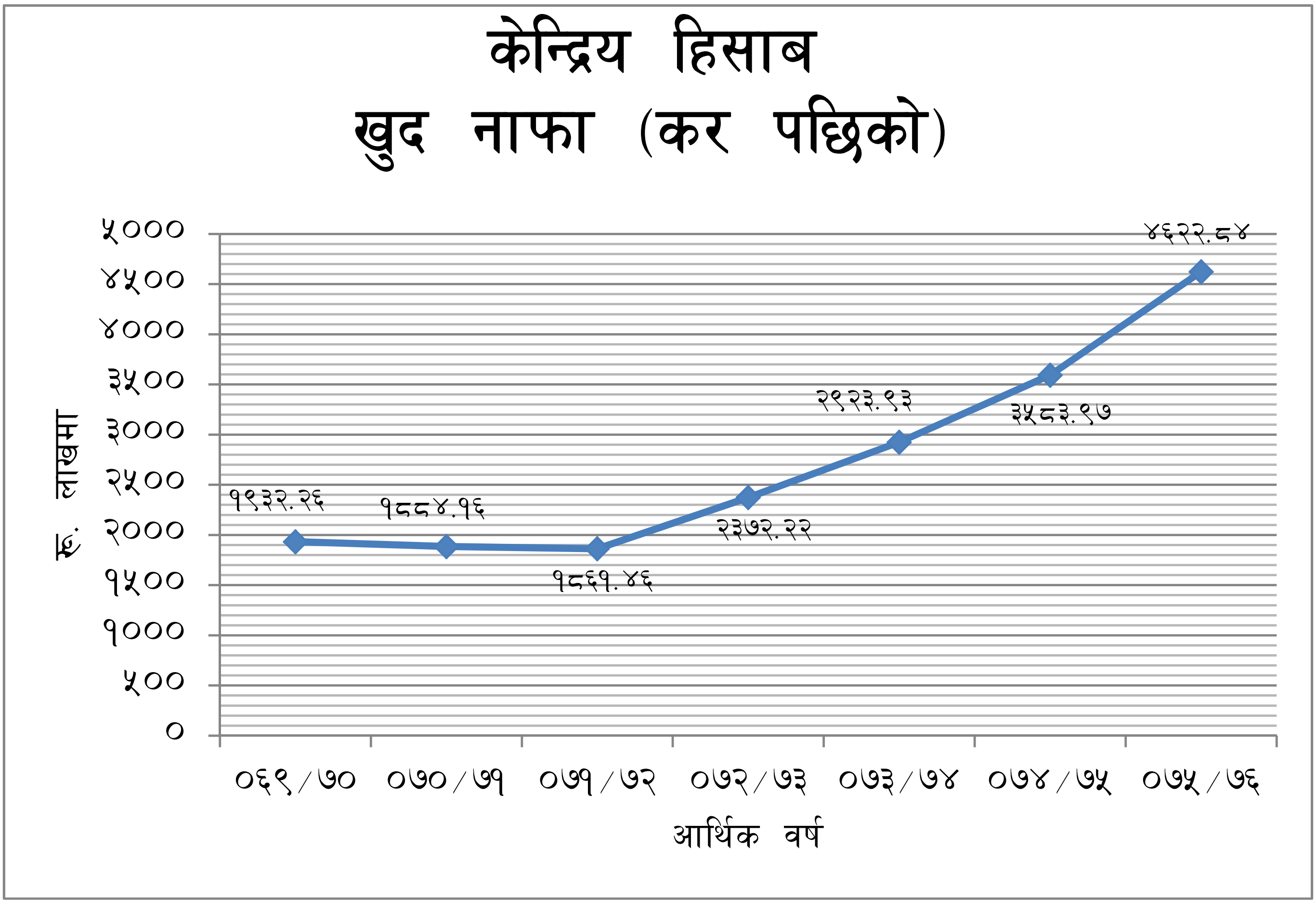
केन्द्रिय हिसाब
खुद नाफा (कर पछिको)
रु. लाखमा
५००० ४५०० ४००० ३५०० ३००० २५०० २००० १५०० १००० ५०० ०
१९३२.२६
१८८४.१६
१८६१.४६
२३७२.२२
२९२३.९३
३५८३.९७
४६२२.८४
०६९/७० ०७०/७१ ०७१/७२ ०७२/७३ ०७३/७४ ०७४/७५ ०७५/७६
आर्थिक वर्ष

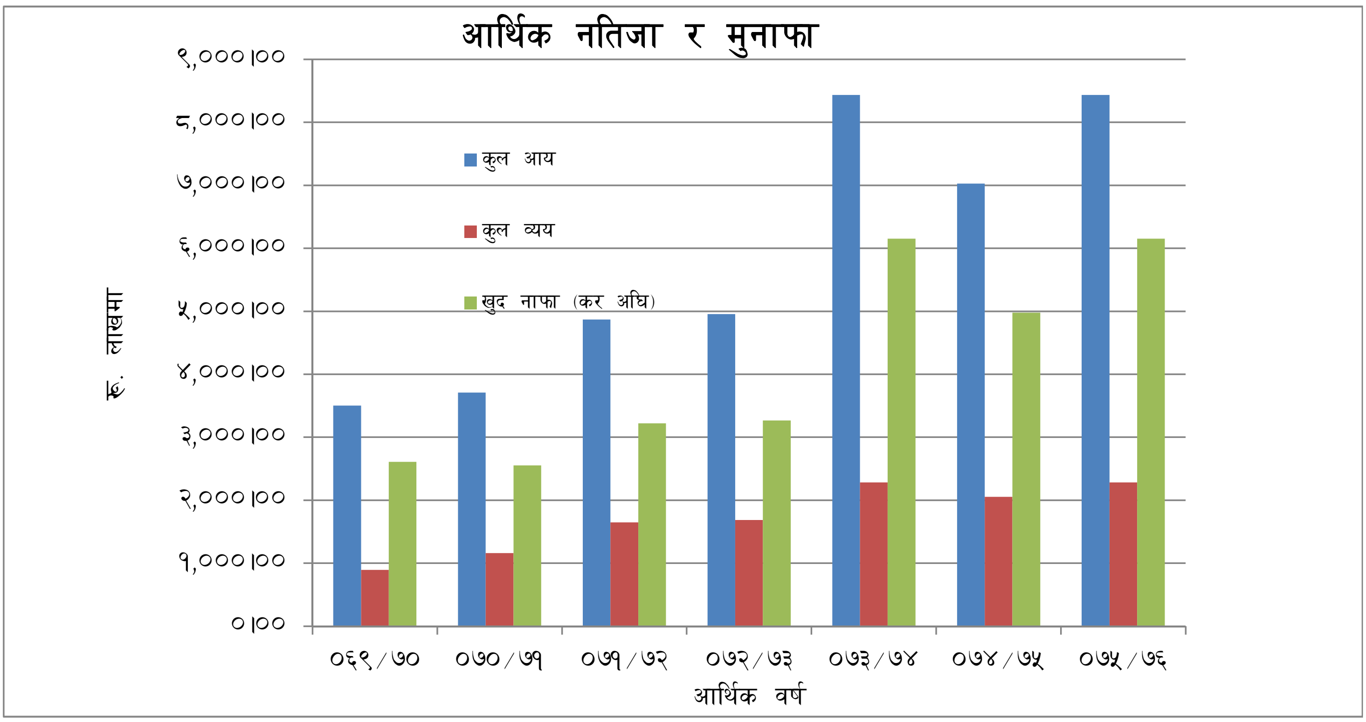
आर्थिक नतिजा र मुनाफा
रु. लाखमा
९,०००।०० ८,०००।०० ७,०००।०० ६,०००।०० ५,०००।०० ४,०००।०० ३,०००।०० २,०००।०० १,०००।०० ०।००
कुल आय
कुल व्यय
खुद नाफा (कर अघि)
०६९/७० ०७०/७१ ०७१/७२ ०७२/७३ ०७३/७४ ०७४/७५ ०७५/७६
आर्थिक वर्ष

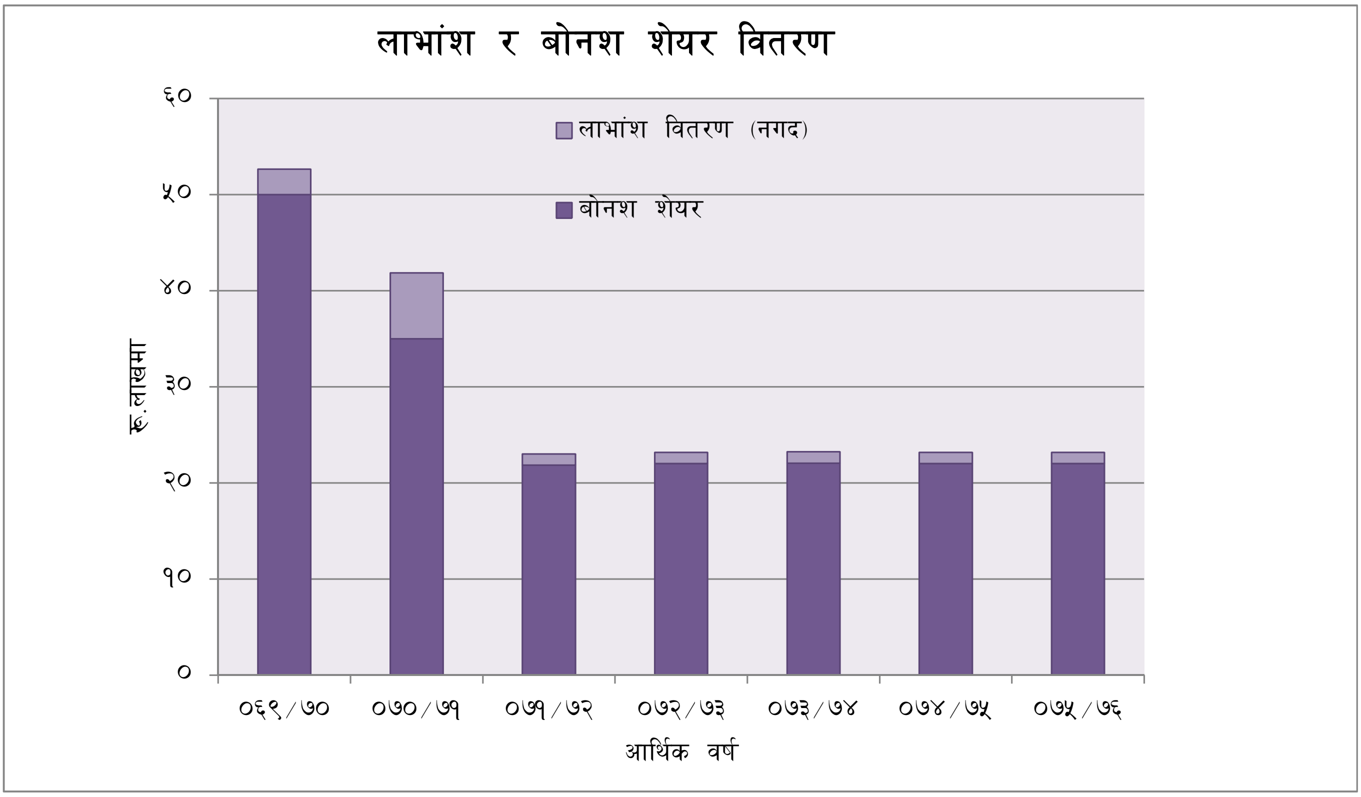
लाभांश र बोनश शेयर वितरण
लाभांश वितरण (नगद)
बोनश शेयर
रु.लाखमा
६०
५०
४०
३०
२०
१०
०
०६९/७०
०७०/७१
०७१/७२
०७२/७३
०७३/७४
०७४/७५
०७५/७६
आर्थिक वर्ष

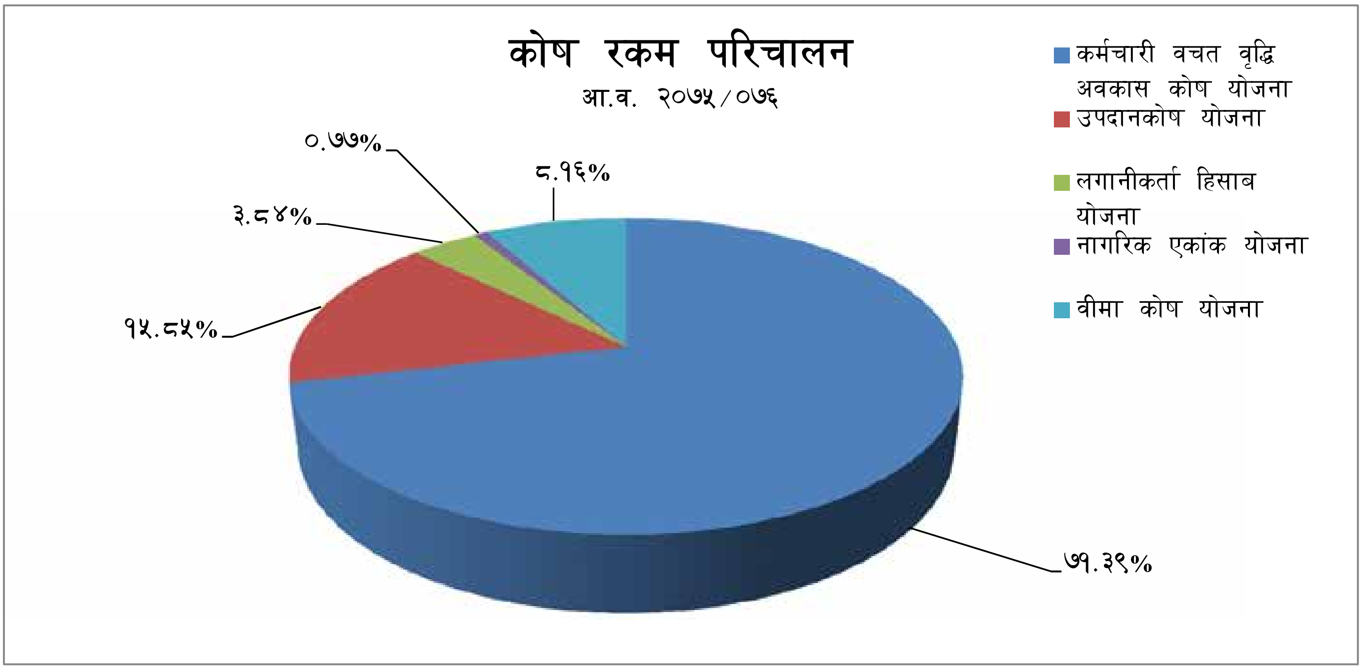
कोष रकम परिचालन
आ.व. २०७५/०७६
कर्मचारी वचत वृद्धि अवकास कोष योजना
उपदानकोष योजना
लगानीकर्ता हिसाब योजना
नागरिक एकांक योजना
वीमा कोष योजना
०.७७%
८.१६%
३.८४%
१५.८५%
७१.३९%

नागरिक लगानी कोष परिवार